

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí

Bakalářská práce

Změny bankovních poplatků ve vybraných bankách v období zostřené konkurence

Vypracoval: Michaela Hanousková
Vedoucí práce: Ing. Liběna Kantnerová, Ph.D.

České Budějovice 2016

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michaela HANOUSKOVÁ**
Osobní číslo: **E13077**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Změny bankovních poplatků ve vybraných bankách v období
zostřené konkurence**
Zadávající katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem práce je analýza strategie bank v oblasti bankovních poplatků ve vybraných českých bankách s cílem zaznamenání jejich vývoje v období po finanční krizi a pod tlakem klientů bank.

Osnova:

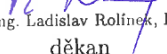
1. Úvod.
2. Literární rešerše - průřez danou problematikou - bankovníctví a jeho funkce - produkty a související poplatky.
3. Metodika: shromáždění dat z Komerční banky a.s. a GE Money Bank a.s., jejich analýza a komparace, vyhodnocení formou tabulek a grafů.
4. Praktická část: ze získaných dat vyhodnotit změny, které nastaly v nabídce vybraných bank a formou doporučení zjistit nejvýhodnější produkty v této oblasti.
5. Závěr.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **40 - 50 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:

DVOŘÁK, P. (2005). *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde.
Kolektiv autorů. (2006). *Bankovníctví*. Praha: Bankovní institut vysoká škola.
POLIDAR, V. (2004). *Management bank a bankovních obchodů*. Praha: Ekopress.
POLOUČEK, S. a kol. (2006). *Bankovníctví*. Praha: C. H. Beck.
PETRJÁNOŠOVÁ, B. (2004). *Bankovní management*. Brno: Masarykova univerzita.
REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P. (2011). *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Liběna Kantnerová, Ph.D.**
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: **3. března 2015**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2016**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 3. března 2015

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to - v nezkrácené podobě - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 15. dubna 2016

.....

Michaela Hanousková

Poděkování

Ráda bych poděkovala své vedoucí bakalářské práce Ing. Liběně Kantnerové, Ph.D. za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování této práce. Mé poděkování patří též Bc. Lence Málkové, zaměstnankyni Komerční Banky, a.s., za ochotnou spolupráci a poskytnutí veškerých potřebných informací. Další osoba, jíž bych chtěla poděkovat, je Ing. Jana Lebedová, zaměstnankyně GE Money Bank, a.s., která se mnou rovněž ochotně spolupracovala a byla mi nápomocna při získávání potřebných informací k této práci.

Obsah

1	Úvod	3
2	Přehled řešené problematiky	5
2.1	Obchodní bankovníctví	5
2.1.1	Banky a bankovní systém	5
2.1.2	Rozdělení bank	6
2.1.3	Struktura bankovního sektoru	7
2.1.4	Základní funkce bank	8
2.1.5	Bankovní systém a formy jeho uspořádání	9
2.2	Charakteristika a systematizace bankovních produktů	11
2.2.1	Charakteristické rysy bankovních produktů	11
2.2.2	Systematizace bankovních produktů	11
2.3	Hospodaření bank	13
2.4	Bankovní rizika	16
2.4.1	Členění bankovních rizik	16
2.4.2	Princip měření a řízení rizik	17
2.5	Bankovní poplatky	18
2.5.1	Pojem bankovní poplatek	18
2.5.2	Bankovní poplatek vs. provize	18
2.5.3	Význam bankovních poplatků	18
2.5.4	Druhy cen bankovních produktů	19
2.5.5	Způsob stanovení ceny bankovních poplatků	20
2.5.6	Regulace bankovních poplatků	21
2.5.7	Poplatková politika v ČR	25
2.5.8	Co představují bankovní poplatky pro občany ČR	25
2.5.9	Proč jsou poplatky pro banky důležité	27
2.5.10	Bankovní poplatky v ČR	27
2.5.11	Bankovní sektor v ČR po finanční krizi	29
2.5.12	Bankovní poplatky v EU	33
2.6	Poplatky u vybraných bankovních produktů a služeb	34
2.6.1	Poplatky spojené s běžným bankovním účtem	34
2.6.2	Poplatky spojené s debetní platební kartou	35
2.6.3	Poplatky u spořicíh a vkladových produktů	35

2.6.4	Poplatky spojené se směnářenskými službami	35
2.6.5	Poplatky spojené se šekovými službami	35
2.6.6	Poplatky u hypotéky	35
2.6.7	Poplatky u spotřebitelského úvěru	35
2.6.8	Poplatky za obchody s cennými papíry	36
2.6.9	Nejabsurdnější poplatek	36
3	Metodika	37
4	Analýza vývoje bankovních poplatků u vybraných bank	40
4.1	Představení analyzovaných bank	40
4.1.1	Česká spořitelna, a.s.	40
4.1.2	GE Money Bank, a.s.	42
4.1.3	Komerční banka, a.s.	44
4.2	Vlastní analýza	46
4.2.1	Česká spořitelna, a.s.	46
4.2.2	Komerční banka, a.s.	60
4.2.3	GE Money Bank, a.s.	74
4.2.4	Vývoj sumy bankovních poplatků	88
4.2.5	Vývoj nákladů spojených s využíváním běžného účtu	93
4.3	Vyhodnocení a návrh doporučení	94
5	Závěr	97
	Summary	98
	Seznam použité literatury	99
	Seznam použitých zkratk	105
	Seznam obrázků, tabulek a grafů	106

1 Úvod

Bankovníctví je v současné době nedílnou součástí života každého spotřebitele. Každý den se člověk setkává s řešením problému peněz, kdy konkrétně zvažuje to, jak peníze získá a jak je následně zhodnotí či využije. Myšlenka bankovníctví vznikla už ve starověku a raném středověku. Pojem banka pochází z italského slova banco, které v překladu znamená lavice, a symbolizuje tak činnost historických předchůdců bankovní činnosti zlatníků a směnárníků, kteří na tržistiích přes lavici poskytovali své služby, do kterých patřila i úschova peněz a dalších cenností ostatním obchodníkům, kteří jim na oplátku platili příslušné poplatky. Směnárníci postupem času zjistili, že se nikdy nestane, aby si všichni obchodníci vybrali tyto úschovy najednou, a proto se rozhodli, že tyto peníze mohou poskytnout někomu jako půjčku. Tento moment je počátkem klasické bankovní činnosti. Již v historii bylo zřejmé, že jsou tyto bankovní služby poskytovány vždy za nějaký poplatek.

Bankovní poplatky představují tedy ceny za poskytování bankovních služeb a produktů. Banka díky nim získává finanční zdroje pro provozování svých aktivit. Bankovní poplatky jsou proto nedílnou součástí příjmů bank. Jejich výše je dána určitou regulací ze strany státu a v případě České republiky, která je součástí Evropské unie, tak i regulací ze strany Evropské unie. Dalším faktorem, který ovlivňuje banky v jejich poplatkové politice, je konkurenční prostředí a požadavky klientů. Některé banky se kvůli zvyšující se konkurenci na trhu rozhodly pro provozování i dalších aktivit a vznikly tak konsolidační celky, které slučují banky, investiční společnosti, pojišťovny, zajišťovny, spořitelny a další finanční subjekty. Banky se tedy musí přizpůsobovat okolním vlivům, které působí na jejich cenovou politiku. Tyto externí faktory velice ovlivňují vývoj hospodaření bank, jakožto i vývoj jejich poplatkové politiky.

Tato bakalářská práce se zabývá právě vývojem cen bankovních služeb a produktů, tj. vývojem bankovních poplatků, a to konkrétně poplatků za služby pro běžné spotřebitele. Bankovní poplatky nejsou jediným druhem ceny bankovních služeb, avšak jsou její nezbytnou součástí. Banky sledují vývoj jednotlivých faktorů působících na jejich výnosy a náklady a snaží se zmírnit jejich vliv zapříčiňující výkyvy v hospodaření. Kvůli neustálým změnám v legislativě, požadavcích klientů, modernizaci nabízených bankovních služeb, zavádění nových technologií a postupů, zkvalitňování služeb a neustálému konkurenčnímu boji vykazují banky změny v cenách a v nabídce

bankovních produktů. Tato práce se zabývá právě sledováním vývoje bankovních cen a nabídky služeb, která se přizpůsobuje externím vlivům.

Cílem této bakalářské práce je analýza vývoje bankovních poplatků za služby, které využívá běžný spotřebitel, a komparace obchodní politiky u tří vybraných bank v České republice. Z této analýzy jsou vyvozeny i celkové náklady, které klient hradí za využívání běžného účtu jakožto nástroje pro provádění transakcí a využívání dalších bankovních služeb. Kvůli omezenému rozsahu práce jsou sledovány pouze poplatky spojené s využíváním běžného účtu a nejčastěji využívanými bankovními službami, které se k tomuto běžnému účtu váží. Pro větší vypovídací schopnost výsledků je nastaven časový interval, během kterého jsou vybrané bankovní poplatky sledovány, na deset let.

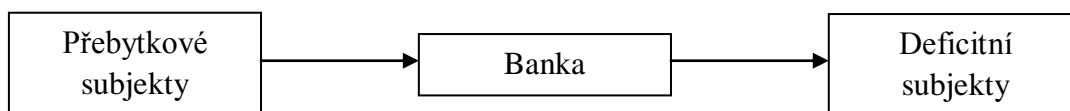
Aby byl naplněn výše uvedený cíl, je tato práce rozdělena do dvou částí, a to teoretické a praktické. Teoretická část je z počátku zaměřena na problematiku bankovníctví a poté se orientuje na bankovní poplatky. Praktická část sleduje vývoj zvolených bankovních poplatků vyčíslených v sazebnících poplatků u tří vybraných bank a analyzuje jejich změny. Navíc jsou vyhodnoceny změny v nabídce bankovních produktů, a to konkrétně běžných účtů, které připadají v úvahu pro typického spotřebitele.

Podnětem pro napsání této bakalářské práce je zájem o problematiku bankovníctví a bankovních poplatků. Důvodem je především to, že bankovní poplatky se týkají každého běžného spotřebitele. Dalším faktorem, ovlivňujícím volbu tohoto tématu, je jeho aktuálnost. Bankovní poplatky byly zavedeny již dávno v minulosti, jsou aktuálním problémem i dnes a budou sledovány a regulovány i v dalších letech.

2 Přehled řešené problematiky

2.1 Obchodní bankovníctví

V tržní ekonomice patří banky mezi významné finanční zprostředkovatele. Jejich funkce spočívá v tom, že napomáhají k nepřímé alokaci finančních prostředků. Rozdíl od přímé alokace je v tom, že mezi dlužníka a věřitele vstupuje další subjekt, kterým je finanční zprostředkovatel, provádějící transfer finančních prostředků od věřitelů k dlužníkům. Hlavním cílem těchto zprostředkovatelů je dosažení zisku, který vyplývá z toho, že platí menší úroky věřitelům, než kolik získávají na úrocích od dlužníků, kterým peníze půjčují. Finanční zprostředkovatele lze členit do dvou skupin. První tvoří banky a druhou nebankovní finanční zprostředkovatelé, kterými se rozumí instituce nemající bankovní licenci, např. penzijní fondy, vzájemné fondy, podílové a investiční fondy a firmy cenných papírů. (Revenda, Z, Mandel, M., Kodera, J., Musílek, P., Dvořák, P., & Brada, J., 2008)

(Černohorský, & Teplý, 2011)

2.1.1 Banky a bankovní systém

Banky hrají klíčovou úlohu v oblasti finančního řízení, ať už na domácím nebo na mezinárodním trhu. Banky se zabývají dvěma skupinami zákazníků, a to vkladateli a dlužníky s tím, že většina dlužníků jsou také vkladateli a někteří vkladatelé jsou také dlužníky. Obchodní firmy mají tendenci být převážně dlužníky, kdežto domácnosti mají tendenci být spíše vkladateli. Banky představují prostředníky mezi těmito vkladateli, kteří chtějí bezpečné a pohodlné místo k uložení svého bohatství, a dlužníky, kteří chtějí rozvinout svoji současnou produkci a spotřebu rychleji, než jsou schopni pouze na základě svých stávajících příjmů. (Buckley, 2012)

Banky jsou ve své podstatě podnikatelské subjekty, které mají na rozdíl od ostatních podniků z ekonomické sféry řadu specifických rysů. Na činnost bank se obvykle vztahují i v mnohém odlišná pravidla oproti obecné úpravě podnikání. (Revenda et al., 2005)

Podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, se bankami rozumějí: "*Akciové společnosti se sídlem v České republice, které přijímají vklady od veřejnosti, a poskytují úvěry, a které k výkonu těchto činností podle písmen mají bankovní licenci.*"

Zjednodušená definice bank vychází z tvrzení, že banky jsou finanční instituce, které přijímají depozita (vklady) a poskytují úvěry. Tato definice je sice zjednodušená, ale výstižná, postihující klíčové a zásadní aktivity banky. Depozitem se rozumí svěřené peněžní prostředky, které představují závazek vůči vkladateli na jejich výplatu, a úvěr je chápán jako dočasně poskytnuté peněžní prostředky. (Liška, Elek, & Marek, 2014)

V bankovní teorii jsou obvykle funkce bank členěny do čtyř oblastí: nabídka přístupu k platebnímu a zúčtovacímu mechanismu, transformace zdrojů (alokace zdrojů), resp. přeměna úspor v investice, řízení rizika, zpracování informací a monitorování dlužníků. (Polouček et al., 2006)

Hlavní a základní cíl činnosti banky je definovaný jako maximalizace tržní ceny akcií či maximalizace zisku, je tedy shodný jako u jiných podniků. K vymezení banky jsou k dispozici dvě hlediska, a to funkční a právní hledisko. Funkční hledisko zjednodušeně vychází z ekonomických funkcí a činností banky. Banka je v tomto případě charakterizována jako druh finančního zprostředkovatele. Právní hledisko spočívá v exaktním vymezení banky v příslušné právní normě. (Revenda et al., 2005)

2.1.2 Rozdělení bank

Specializované a univerzální banky

Toto dělení charakterizuje

- specializované banky, které se zaměřují na specifické bankovní služby a jsou jimi například stavební spořitelny, hypoteční banky, investiční banky, záruční a rozvojové banky a další instituce. Dalším typem jsou banky
- univerzální, které mají širokou pobočkovou síť a velké množství bankomatů. Tyto banky nabízejí rozsáhlou škálu produktů. Univerzální banky jsou u nás téměř všechny, například Česká pojišťovna, Komerční banka apod.

Podle velikosti bilanční sumy

Podle velikosti bilanční sumy dělíme banky na

- velké banky, kde je velikost bilanční sumy nad 250 mld. Kč, další jsou

- střední banky, které mají velikost bilanční sumy mezi 50 a 250 mld. Kč, a poslední
- malé banky s bilanční sumou nižší než 50 mld. Kč. (Česká národní banka, 2015)

2.1.3 Struktura bankovního sektoru

Bankovní sektor z hlediska jeho struktury členíme podle ČNB na banky velké, střední, malé, pobočky zahraničních bank a stavební spořitelny. V následující tabulce je rozčlenění bank podle struktury bankovního sektoru. Zobrazuje dílčí podíly velkých, středních, malých bank, poboček zahraničních bank a stavebních spořitelen na bilanční sumě celého bankovního sektoru v procentech. Nejpodstatnější část domácího bankovního sektoru tvoří skupina čtyř velkých bank, a to 58,78 % na aktivech celého bankovního sektoru. Tuto skupinu tvoří Česká spořitelna, ČSOB, Komerční banka a UniCredit Bank.

Tabulka 1: Rozdělení bankovního sektoru z hlediska jeho struktury (v %)

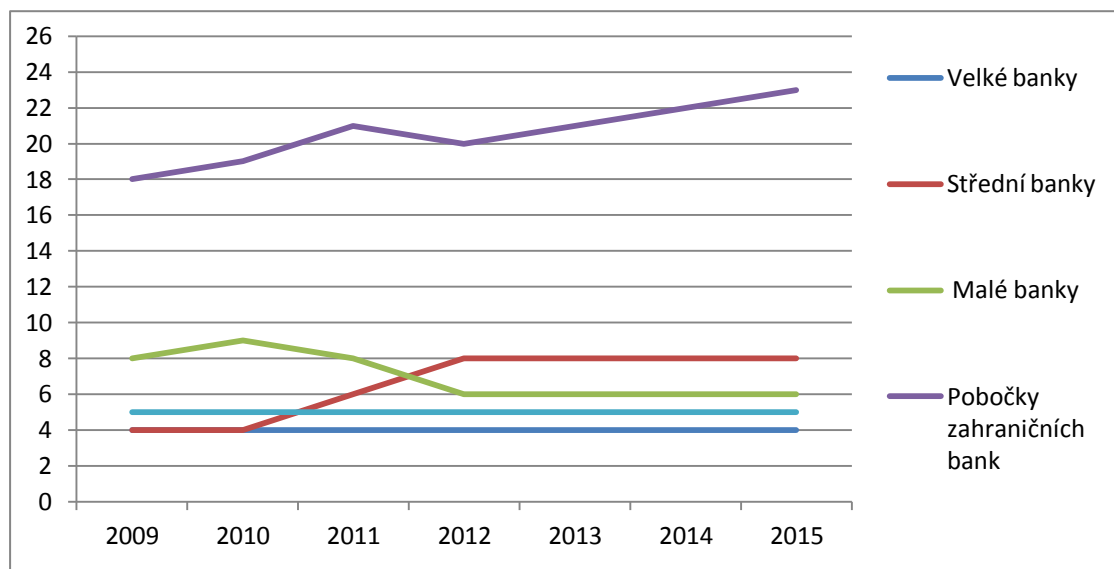
Období	Celkem	Velké	Střední	Malé	Pobočky zahraničních	Stavební spořitelny
2015	100	58,78	19,57	4,16	9,55	7,94
2014	100	57,09	21,11	3,43	9,79	8,58
2013	100	58,69	19,85	3,07	9,21	9,18
2012	100	57,14	20,61	2,48	9,41	10,36
2011	100	57,25	16,28	4,34	11,49	10,64
2010	100	58,05	13,08	6,35	11,29	11,23
2009	100	57,68	13,58	5,45	12,13	11,16
2008	100	57,55	12,24	5,32	14,05	10,84

Zdroj: Vlastní zpracování podle ČNB, 2016

Český bankovní trh je od vstupu do EU součástí jednotného finančního trhu EU, na kterém umožnil přístup k podnikání a využívání svobody volného pohybu služeb i dalším zahraničním subjektům díky jednotné bankovní licenci EU. V rámci této skutečnosti je zřejmé, že se zvyšuje počet poboček zahraničních bank v ČR.

V grafu 1 je zobrazen vývoj počtu velkých, středních a malých bank, stavebních spořitelů a poboček zahraničních bank v období od roku 2008 až do roku 2014. Z grafu je patrné, že zastoupení bank v pěti základních skupinách se v průběhu let příliš neměnilo. Český bankovní sektor je dlouhodobě stabilizován.

Graf 1: Počet subjektů bank v ČR od roku 2009 do konce roku 2015

Zdroj: Vlastní zpracování podle ČNB, 2016

2.1.4 Základní funkce bank

Banky zastávají mnoho různých funkcí. Za základní funkce banky označujeme tyto čtyři následující, a to

- finanční zprostředkování představující alokaci získaného kapitálu tam, kde s ohledem na danou míru rizika přináší nejvyšší zhodnocení. Dále
- emisi bezhotovostních peněz, která spadá výhradně mezi funkce centrální banky. Bezhotovostní peníze, což jsou peníze na bankovních účtech, mohou emitovat nejen centrální banky, ale i obchodní. Další funkcí je
- provádění platebního styku, kdy banky spravují a vedou účty svým klientům, a tím mohou mezi těmito účty bez potřeby hotovostních peněz provádět jejich vzájemné platby pouhým účetním převodem. Poslední funkcí v rámci tohoto členění je
- zprostředkování finančního investování na peněžním a kapitálovém trhu, kde podstata tkví v tom, že banky pro své klienty na jedné straně vykonávají emisi cenných papírů, na straně druhé zprostředkovávají i jejich nákupy, popř. jiné investiční obchody. (Revenda et al., 2005)

2.1.5 Bankovní systém a formy jeho uspořádání

Bankovní systém v zemi je tvořen centrální bankou a ostatními komerčními bankami působícími v dané zemi, jejich vzájemnými vztahy a také vztahy k okolí, například podnikovému sektoru, domácnostem, státu a zahraničí. Bankovní systém je v konkrétní zemi ovlivněn jejím ekonomickým prostředím, tradicí, mezinárodními vztahy, spoluprací s ostatními státy apod. (Revenda et al., 2005)

Bankovní systémy se nejčastěji rozdělují na

- jednostupňové a dvoustupňové podle toho, zda je v dané zemi centrální banka svou funkcí postavena nad komerčními bankami, tedy zda je či není institucionálně se svými makroekonomickými funkcemi oddělena centrální banka od obchodních (komerčních) bank. Dalším dělením jsou
- systémy univerzální a oddělené podle toho, zda je či není institucionálně odděleno komerční (obchodní) a investiční bankovníctví.

Moderní bankovní systémy ve vyspělých zemích jsou založeny na dvoustupňovém principu. Za hlavní cíl centrální banky je označováno zabezpečování měnové, popřípadě cenové stability. Komerční banky se naopak snaží maximalizovat svůj zisk. Jednostupňové bankovní systémy historicky předcházely dvoustupňovým, tj. veškeré činnosti vykonávaly komerční banky (včetně emise hotovostního oběživa) a neexistovala zde centrální banka.

Model univerzálního bankovníctví je založen na tom, že banky poskytují velké množství různých bankovních produktů bez ohledu na to, zda se jedná o produkty komerčního bankovníctví (přijímání vkladů, poskytování úvěrů, zprostředkování platebního styku aj.) nebo o produkty investičního bankovníctví (emisní obchody, obchody s cennými papíry, depozitní obchody, majetkovou správu aktiv, fúze, akvizice aj.). Model odděleného bankovníctví je opakem univerzálního bankovníctví, tedy spočívá v oddělení komerčního a investičního bankovníctví. (Revenda et al., 2005)

2.1.6 Český bankovní systém

V Českých zemích odstartovalo bankovníctví svoji éru na počátku 19. století. V roce 1824 došlo v Praze k založení České spořitelny, v roce 1847 pak vznikla filiálka rakouské National Bank a v dalších obdobích docházelo ke vzniku celých řad nových bank. V roce 1873 však dochází k burzovnímu krachu ve Vídni, který významně ovliv-

nil pražský peněžní a kapitálový trh. Po této události až do roku 1883 bylo založeno pouze šest nových bank, které nebyly národnostně české, zatímco devadesát devět jich zkrachovalo. Bankovní sektor se z této krize zotavil až v 90. letech 19. století, kdy byla zachována i přes několik neúspěchů bank stabilita bankovního systému. Významnou událostí byl pro bankovní sektor vznik Československé republiky v roce 1918, kdy se budovala měna nového státu a byla zřízena centrální banka, která má právní zakotvení jako Národní banka Československá i s jejími hlavními úkoly v zákoně č. 102/1925 Sb. Tato centrální banka zahájila svoji činnost 1. dubna 1926 a jejím prvním guvernérem byl V. Pospíšil. V období vzniku republiky u nás existovalo 301 obchodních akciových bank. V letech 1922-1923 se počet těchto bank snížil kvůli krizi a fúzím a akvizicím v období rozmachu druhé poloviny dvacátých let, a tedy v roce 1929 u nás klesl počet obchodních bank na 114. Nastávající krize v letech 1929-1933 se u nás díky funkční bankovní soustavě, která napomohla i ekonomickému vývoji po první světové válce, neprojevila tak ničivě. V období před druhou světovou válkou byl tedy bankovní i nebankovní sektor na úrovni vyzrálých tržních ekonomik. Tento stav se bohužel v období okupace zhoršil a počet bank se opět zredukoval. Většina těchto českých bank byla převedena do německého vlastnictví. I poválečný stav nebyl pro český bankovní sektor příliš přínosný, jelikož docházelo ke znárodnování akciových bank a soukromých pojišťoven. Zákonem č. 38/1948 Sb. byla založena Národní banka Československá, která však byla v roce 1950 nahrazena na základě zákona č. 31/1950 Sb. Státní bankou československou. Až do roku 1990 existovala v ČSFR, resp. v ČR, přesná specializace jednotlivých bank. Od 1.1.1990 vstoupily v platnost dva zákony: Zákon č. 130/1989 Sb., o Státní bance československé, a zákon č. 158/1989 Sb., o bankách a spořitelnách. Tím se náš bankovní systém přiblížil ostatním ekonomicky vyspělým státům a byl vytvořen alespoň v základních rysech předpoklad pro fungování dvoustupňového bankovního systému. Kvůli regulativním opatřením centrální banky došlo v roce 1994 ke snižování počtu bank až do roku 2005. Ke konci tohoto roku bylo v ČR třicet šest bank a poboček zahraničních bank. (Polouček et al., 2006)

Od začátku roku 1998 přijala ČR režim cílování inflace, který je u nás až doposud. Počínaje rokem 2010 je u nás prosazována kombinace uvolněné měnové politiky a restriktivní fiskální politiky. Do budoucna českého bankovníctví je důležité, aby si zachovalo svoji identitu spočívající v tom, že při vysoké stabilitě dosahuje dobrých výsledků, a proto je v zájmu udržet banky jako samostatné subjekty. ČR by se ne-

měla vyskytovat mimo evropskou bankovní integraci a měla by si pro příznivý budoucí vývoj zachovat samostatnost včetně regulačních a dohledových pravomocí. (Bankovníctví v proměnách času: sborník textů k 20 letům České bankovní asociace, 2012)

2.2 Charakteristika a systematizace bankovních produktů

2.2.1 Charakteristické rysy bankovních produktů

Svou podstatou bankovníctví patří do sféry služeb. Tyto služby, které banky nabízejí svým klientům, jsou označovány jako bankovní produkty. Jejich základními a společnými rysy jsou:

- nemateriální (nehmotný) charakter, tzn., že nejsou skladovatelné, jsou abstraktní (nejsou viditelné), nejsou patentovatelné (nelze je patentově chránit). Druhým rysem je
- dualismus, který spočívá v tom, že jsou propojeny dvěma stránkami, a to hodnotovou a věcnou stránkou. Hodnotová je charakterizována jako finanční objem, např. objem úvěru, vkladu, bankovního převodu. Věcná stránka představuje počet jednotlivých produktů, např. počet úvěrových případů, vkladů, bankovních převodů. Posledním rysem je
- vzájemná propojenost a podmíněnost bankovních produktů, která vyplývá jednak z vlastní podstaty, kdy jeden nemůže fungovat bez druhého, jednak z vědomého propojování některých produktů, s cílem zdokonalit nabízené služby pro své klienty. (Revenda et al., 2005)

2.2.2 Systematizace bankovních produktů

Bankovní produkty můžeme rozdělit na aktivní, pasivní a neutrální (indiferentní). Toto členění vychází z bilance banky, kdy na jedné straně stojí aktiva a na druhé pasiva bank. (Revenda et al., 2005)

Aktiva bank představují majetek a můžeme je členit na

- primární aktiva, která mají nejvyšší likviditu a zahrnují pokladní hotovost, rezervy bank u centrální banky a jiných bank. Další položkou jsou
- sekundární aktiva, jejichž funkcí je posílit likviditu bank a jsou vytvářeny na podporu primárních aktiv. Mají různorodé formy krátkodobých finančních dokumentů. Patří mezi ně pokladniční poukázky, bankou akceptované směnky,

komerční papíry a depozitní certifikáty. Mimo primární a sekundární aktiva sem jsou řazeny

- úvěry, které tvoří u komerčních bank převažující část aktiv; jsou poměrně málo likvidní a současně jsou rizikovou částí aktiv, zato však přinášejí díky úrokovým platbám vyšší výnosy. Úvěry lze členit podle různých hledisek, například na krátkodobé a dlouhodobé, zajištěné a nezajištěné, lombardní, hypoteční, kontokorentní, spotřebitelské, obchodní a podnikatelské, municipální aj. Jejich poskytování je spojeno se snahou minimalizovat riziko jejich nesplacení a s docílením hlavního cíle banky, a to maximalizace zisku. Poslední položkou tohoto členění jsou
- investice. Za investice se v této souvislosti považuje uložení zdrojů banky do cenných papírů na vlastní účet. (Polouček et al., 2006)

Pasiva zahrnují jak cizí kapitál, který je tvořen zdroji, které banky získávají na úvěrovém principu od svých věřitelů na určitou dobu (depozita), tak i vlastní zdroje (kapitál), které jsou tvořeny vkladem majitelů banky a zdroji, které banka vytvořila svou činností. (Revenda et al., 2005)

V tabulce 2 je vyčíslena bilanční suma za celý bankovní sektor v jednotlivých letech. Z výsledků je zřejmé, že se bilanční suma stále zvyšovala. Tato skutečnost je ovlivněna tím, že bankovní sektor vykazoval stále lepší výsledky, zlepšovala se jeho kapitálová přiměřenost, likvidita, rostl objem úvěrů poskytnutý klientům a i vkladů od nich přijatý.

Tabulka 2: Bilanční suma za celý bankovní sektor v jednotlivých letech (v mil. Kč)

Období	Bilanční suma celkem
2015	5 469 698
2014	5 309 352
2013	5 142 450
2012	4 633 313
2011	4 475 559
2010	4 188 929
2009	4 094 626
2008	4 044 478

Zdroj: Vlastní zpracování podle ČNB, 2016

Na základě této bilance se tedy člení bankovní obchody na aktivní, pasivní a neutrální (indiferentní). Jednotlivými obchody se rozumí u

- aktivních bankovních obchodů to, že banka při nich vystupuje v postavení věřitele, tj. že má banka určité pohledávky, např. při poskytování úvěrů, nebo má

určitá vlastnická práva (např. při zakoupení majetkových cenných papírů). Dalšími obchody jsou

- pasivní bankovní obchody, kterými se rozumí obchody, při nichž banka vystupuje v roli dlužníka, vznikají jí různé závazky. Někdy sem jsou řazeny i operace související s vlastním kapitálem banky. Poslední skupinou jsou
- neutrální bankovní obchody, které znamenají, že banka není v postavení dlužníka ani věřitele, a proto nelze hovořit o aktivech či pasivech, tudíž jsou tyto obchody i rozvahově neutrální. (Revenda et al., 2005)

Dalším přístupem, jak členit bankovní produkty, je moderní přístup třídění podle jejich funkce (účelu), jakou plní pro klienty banky. Na základě tohoto přístupu rozlišujeme pět skupin, do kterých můžeme bankovní produkty rozdělit:

- bankovní finančně úvěrové produkty, které spočívají v poskytování finančních prostředků banky klientům (různé druhy úvěrů, např. kontokorentní, eskontní, dále i bankovní záruky, avalový a akceptační úvěr, forfaiting, faktoring a další);
- depozitní (vkladové) bankovní produkty, v rámci kterých si klienti mohou uložit své volné finanční prostředky u banky (vklady na viděnou, stavební spoření, termínované vklady a další);
- platebně zúčtovací bankovní produkty, které umožňují klientům provádět platební a zúčtovací styk prostřednictvím banky (šeky, platební karty, dokumentární platby, příkazy k úhradě a inkasu a další);
- produkty investičního bankovníctví, které představují pro klienty možnosti finančního investování, získávání zdrojů, zajištění pomocí nástrojů peněžního a kapitálového trhu, služby spojené s úschovou a správou investičních nástrojů, poradenské služby banky, restrukturalizaci podniků apod.;
- pokladní a směnářské produkty, které nabízejí klientům jednak různé transakce s hotovými penězi (výměna poškozených bankovek), jednak směnu hotových peněz z jedné měny do druhé.

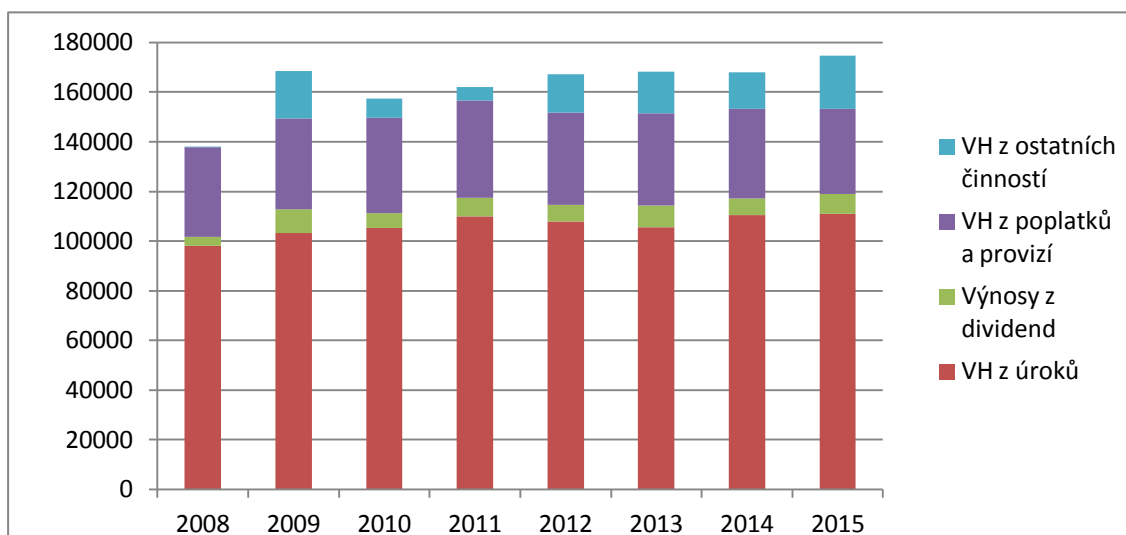
2.3 Hospodaření bank

Hospodaření bank vychází z předpokladu, že hlavním cílem banky je maximalizace zisku (s ohledem na riziko), tedy aby banka měla větší podíl výnosových než nákladových položek.

Základním zdrojem výnosů bank jsou úrokové výnosy, kde většinu tvoří úroky z úvěrů poskytnutých klientům banky, ale významnou částí jsou i půjčky ostatním finančním institucím a vklady uložené u jiných bank. Dalšími položkami úrokových výnosů jsou výnosy z kupónových plateb, z obligací nebo pokladničních poukázek, které plynou z vlastnictví dlužnických cenných papírů. Naopak nejpodstatnější nákladovou položkou jsou zpravidla úrokové náklady. Mezi úrokovými náklady jsou nejvlivnější složkou úroky placené z přijatých vkladů od klientů a ostatních bank. Dále sem patří úroky z cenných papírů, například úroky z vydaných hypotečních zástavních listů. (Polouček et al., 2006)

V grafu 2 jsou zakresleny výsledky hospodaření z dílčích činností bank na celkovém výsledku hospodaření za celý bankovní sektor, tj. jak se podílely jednotlivé složky výsledku hospodaření na celkovém výsledku.

Graf 2: Podíl výsledků hospodaření z dílčích činností bank na celkovém VH za bankovní sektor (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování podle ČNB, 2016

Do oblasti hospodaření bank spadají důležité pojmy, a to čistá úroková marže a úrokové rozpětí. Čistá úroková marže se vypočítá jako rozdíl úrokových výnosů a nákladů vydělený průměrnou výší úročených aktiv. Příkladem neúročeného aktiva je hotovost v pokladně. Pokud bychom do vzorce dosadili všechna aktiva, dostali bychom celkovou úrokovou marži. Úrokové rozpětí nám udává rozdíl mezi průměrnou výnosností úvěrů a průměrnou nákladovostí vkladů, tj. rozdíl mezi průměrnou sazbou úročených aktiv a průměrnou sazbou úročených pasiv. (Čermák, 2009)

Do této chvíle byly uváděny pouze úrokové výnosy a náklady. Významnou výnosovou položkou jsou ale i poplatky a provize, které jsou v drtivé většině vybírány od klientů za mnoho služeb a výkonů, například za vedení účtu, používání platebních karet, poskytování úvěrů a jejich předčasné splacení apod. Další kategorií výnosů bank je jednak obchodování s cennými papíry, devizami a různými typy finančních derivátů, jednak i výnos z prodeje majetku. Mezi nákladové položky můžeme zahrnout (mimo již zmiňované nákladové úroky) správní náklady, do kterých jsou řazeny mzdy a odměny, platby sociálního a zdravotního pojištění, náklady na audit, poradenství, reprezentaci, telekomunikaci a náklady na provoz. Dále sem patří náklady na provize a poplatky (placené provize za zprostředkování obchodů apod.), odpisy, rezervy a opravné položky, provozní náklady (pojištění, daňová penále apod.) a další mimořádné náklady. (Kašparovská, 2006)

Je zřejmé, že pokud banka chce zvýšit svůj zisk, má několik možností, mezi něž se řadí

- zvýšení výnosů u každého druhu aktiva,
- preferování aktiv s vyššími výnosy,
- zvyšování výnosů ze svých poskytovaných služeb růstem jejich cen či objemu,
- redukování úrokových a neúrokových nákladů plynoucích z cizích i vlastních zdrojů,
- zvyšování využívání levnějších zdrojů a
- zefektivnění hospodaření banky. (Polouček et al., 2006)

V tabulce 3 jsou uvedeny výsledky hospodaření v jednotlivých letech za celý bankovní sektor ČR. Z výsledků je patrné, že bankovní sektor dosahuje stále lepších výsledků hospodaření. V posledním roce je tento nárůst způsoben především působením malých a středních bank, které na rozdíl od stagnujících se zisků velkých bank dosahují nárůstu zisků. Zisky velkých bank byly velice ovlivněny klesajícími příjmy z poplatků a provizí a také úbytkem klientů nebo jejich minimálním nárůstem. To bylo zapříčiněno zvyšující se konkurenceschopností malých a středních bank. (Zeman, 2016)

Jediným vychýleným rokem je rok 2012, ve kterém se dosáhlo náhle vysokých zisků bankovního sektoru. Tento výsledek je ovlivněn skutečností, že v roce 2011 bylo v některých bankách zaúčtováno znehodnocení řeckých dluhopisů. V případě, že by

tento efekt byl očištěn, tak by sektor nevykázal tak významné meziroční změny. (Ministerstvo financí ČR, 2015)

Tabulka 3: Výsledky hospodaření za celý bankovní sektor (v mil. Kč)

Období	Zisk nebo ztráta běžného roku po zdanění
2008	45 695
2009	59 740
2010	55 656
2011	53 337
2012	64 307
2013	61 048
2014	63 092
2015	66 928

Zdroj: Vlastní zpracování podle ČNB, 2016

2.4 Bankovní rizika

Při vykonávání obchodů se banky vystavují nejrůznějším rizikům. Jejich správná identifikace, měření a řízení je jedna ze základních podmínek efektivní činnosti bank. U rizika a výnosnosti platí přímá úměra, a to taková, že čím vyšší je riziko, tím vyšší výnosnost. Hlavním cílem banky je maximalizace jejího zisku, a proto musí přebírat řadu rizik, jelikož nerizikové operace by pro banku nepředstavovaly dostatečnou ziskovost. Hlavní cíl banky je tedy charakterizován jako maximalizace zisku při dané (stanovené) míře rizika. (Revenda et al., 2005)

2.4.1 Členění bankovních rizik

V literatuře se můžeme setkat s celou škálou klasifikací rizik. Nejzákladnější členění bankovních rizik je členění na systémové a jedinečné riziko. Systémové riziko představuje variabilitu ve výnosech finanční instituce (banky), která je způsobena působením vnějších faktorů, nejčastěji proměnlivým vývojem ekonomiky. Jedinečné riziko naopak představuje variabilitu ve výnosech finanční instituce (banky), která je důsledkem jejich vlastních činností, tedy působení vnitřních faktorů. (Polouček et al., 2006)

Obecně je možné rozčlenit bankovní rizika do několika skupin. První skupinou členění jsou rizika

- úvěrová, která představují neschopnost nebo neochotu protistrany splnit (splatit) své závazky. (Vávrová, 2014) Další skupinou jsou rizika
- úroková, která již podle názvu vyplývají ze ztráty způsobené změnou tržních úrokových sazeb. (Mejstřík, Pečená, & Teplý, 2014) Podstatnou skupinou jsou rizika

- tržní, která spočívají ve ztrátě vzniklé změnou tržních podmínek na finančním trhu, například při operacích s cennými papíry, případně zahraničními měnami. (Kašparovská et al., 2006) Dále sem patří
- rizika likvidity, která představují neschopnost banky dostát svým finančním závazkům v době jejich splatnosti nebo neschopnost financovat svá aktiva. (Bučková, 2010) Pátou skupinou členění rizik jsou rizika
- operační, která si zjednodušeně lze představit jako rizika vzniku ztráty v důsledku provozních nedostatků a chyb, například nepřiměřenost či selhání vnitřních procesů, lidského faktoru apod. (Mejstřík, Pečená, & Teplý, 2014) Dále se jedná i o
- měnová rizika, která se vyskytují v případech, kdy zdroje poskytování úvěrů a vlastní úvěry jsou v jiném druhu měny, například zdroj (depozitum) je v eurech, kdežto úvěr je v českých korunách. (Jílek, 2013) Posledním členěním je členění do skupiny rizik
- kapitálových, která znamenají, že banka není schopna pokrýt své ztráty z vlastního kapitálu. Banka by měla udržovat takovou výši vlastního kapitálu, aby k takovéto situaci nedocházelo. Čím vyšší je vlastní kapitál banky, tím menší je riziko nesolventnosti. (Polouček et al., 2006)

2.4.2 Princip měření a řízení rizik

Základem pro řízení rizik je jejich analýza. Pomocí analýzy se odhaluje míra nebezpečí, které je banka vystavena, jak moc je vůči těmto hrozbám ohrožena, jaká je pravděpodobnost vzniku nebezpečí a jaké jsou jeho možné následky.

Existuje několik navzájem se překrývajících definic řízení rizik. Jednou z takových definic je

- a) identifikace, měření/zhodnocení, sledování/monitoring, přijímání opáření vedoucí k omezování podstupovaných rizik tj. jejich zvládnutí. (Kašparovská et al., 2006) Další obdobnou a možná výstižnější a pochopitelnější definicí je to, že řízení rizik je
- b) proces, ve kterém se hlavní důraz klade na identifikaci expozice vůči riziku, definování stanovených hranic pro každou expozici, jejich průběžné a neustálé měření a přijímání určitých opatření. (Mejstřík, Pečená, & Teplý, 2008) Další definicí řízení rizik je

- c) strukturované řízení bilance a podrozvahových položek, tj. aktiv a pasiv. Někdy je však toto řízení chápáno spíše jako řízení jednotlivých rizik. (Mejstřík, Pečená, & Teplý, 2008)

2.5 Bankovní poplatky

2.5.1 Pojem bankovní poplatek

Dohledat definici bankovního poplatku je velmi obtížné. Není nikde jednoznačné právní ukotvení pojmu bankovní poplatek. Poplatek v právním slova smyslu se staví vedle pojmu daň, která je chápána jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu a která je neekvivalentní, neúčelová a pravidelná. Pojem bankovní poplatek tedy s poplatkem jako takovým nelze zaměňovat. Bankovní poplatky jsou stanoveny v obchodních podmínkách každého poskytovatele finančních služeb a nejsou to platby do veřejného rozpočtu, ale vybírá si je sama banka jako soukromoprávní subjekt, nikoliv jako veřejnoprávní korporace.

Poplatek může být definován například jako: "*Úplata, která je účtována bankou nebo jiným poskytovatelem platebních služeb danému uživateli platebních služeb a jež je přímo nebo nepřímo spojena s platební transakcí nebo službou.*" (Schlossberger, 2012)

Co tedy představují poplatky pro banku? Bankovní poplatky můžeme chápat jako cenu za poskytování služeb finančních poskytovatelů. Banka se jimi snaží pokrýt své náklady a přenést jejich úhradu na klienty, a tím zvýšit výnosy, tedy zisk.

2.5.2 Bankovní poplatek vs. provize

Je nutné od sebe odlišovat pojmy poplatek a provize. Provize je definována jako: "*Odměna za obstarání obchodu, případně služby, obvykle uplatňovaná v bankovníctví.*" (Česká národní banka, 2016)

Provize se váže k určitému bankou podstupujícímu riziku, které je obsaženo v bankovních produktech, například pohotovostní provize, záruční provize apod. Z této definice je patrné, že v případě provize se zde objevuje ještě třetí strana. Jedná se tedy o zprostředkování obchodu pro klienta od banky, kdy banka podstupuje určité riziko.

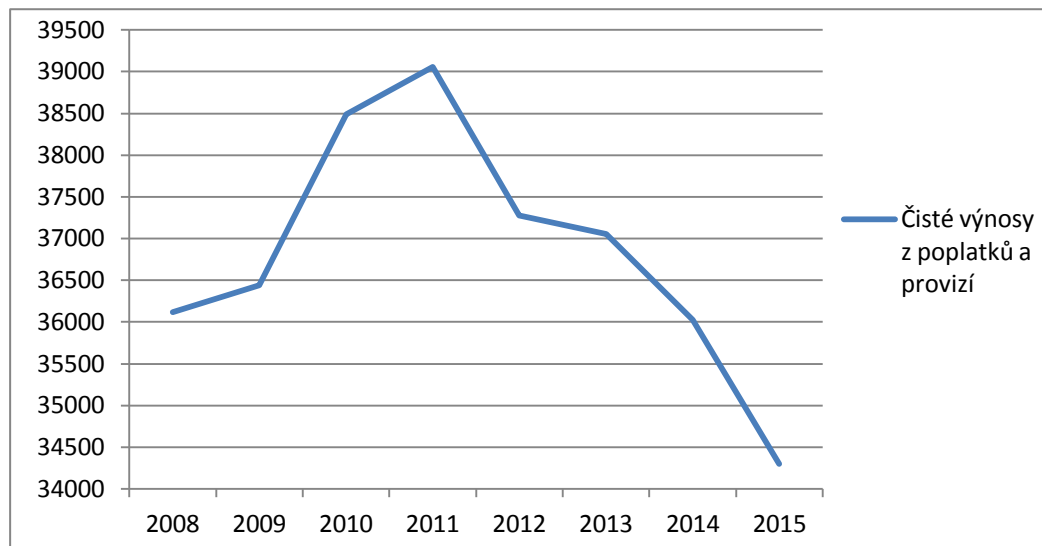
2.5.3 Význam bankovních poplatků

Prostřednictvím bankovních poplatků získávají banky příjmy z poskytování svých služeb a produktů. Již v kapitole o nákladech a výnosech banky bylo zmiňováno,

že poplatky (a provize) jsou významnou výnosovou položkou. Poplatky jsou spojeny s poskytováním služeb klientům banky, a to jak se službami spojenými s vedením účtu, realizováním platebních příkazů, využíváním šeků, platebních karet, elektronického bankovníctví, směnářských služeb, tak s poskytováním úvěru včetně jeho předčasného splacení. Banky své klienty zatěžují jak jednorázovými, tak i řadou dílčích poplatků za odpovídající službu. Konkrétní výši bankovního poplatku je možné dohledat v sazebníku, který musí banky zveřejňovat a jehož změny je nutno klientům v předstihu ohlásit. Poplatky jsou zařazeny do provozních výnosů banky, kde jsou ve výkazech bank odděleny od úrokových výnosů. (Peníze.cz, 2016)

V grafu 3 jsou uvedeny čisté výnosy z poplatků a provizí (očištěné o náklady) v období za rok 2008 až rok 2015. Z grafu je zřejmé, že se jedná již o čtvrtý meziroční pokles výnosů z bankovních poplatků. Tyto výnosy však nejsou přímo úměrné hospodářským výsledkům bank, jelikož banky zůstávají stále vysoce ziskové. Tento pokles je způsoben konkurenčním prostředím a velký vliv mají také činnosti menších a relativně novějších bank na trhu, které mají svojí odlišností konkurenční výhodu. Tyto výsledky jsou také ovlivněny vstupem dalších nebankovních či technologických firem na pole finančních služeb, které však zatím nespádají do bankovních služeb. (Finanční noviny, 2016)

Graf 3: Výnosy z poplatků a provizí za celý bankovní sektor (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování podle ČNB, 2016

2.5.4 Druhy cen bankovních produktů

Bankovní poplatky jsou tedy obsaženy v cenách bankovních produktů. Za základní druhy cen bankovních produktů můžeme považovat

- úroky, které jsou definované jako ceny za zapůjčení peněz bankou. Dále sem patří
- provize a prémie představující cenu za poskytnutí služby, při níž banka přebírá riziko. Příkladem mohou být bankovní záruky a prémie za prodej opce. Dalším druhem ceny bankovních produktů jsou
- přímé poplatky, které lze chápat jako ceny za služby, se kterými jsou pro banku spojeny určité přímo vyčíslené náklady. Příkladem jsou poplatky za vedení účtu. Oproti přímým poplatkům jsou na straně druhé
- nepřímé poplatky, které nejsou přímo pro klienta vyčísleny jako samostatný poplatek, ale jsou obsaženy v jiné ceně. S přímými a nepřímými poplatky na sebe banka nepřebírá žádné riziko. (Dvořák, 1999)

2.5.5 Způsob stanovení ceny bankovních poplatků

Cena nabízených produktů bank zastává velmi důležitou roli a je výsledkem cenové politiky banky. Cenová politika banky je činnost obsahující všechna rozhodnutí banky týkající se stanovení ceny stávajících i nově zaváděných produktů. Za hlavní cíl cenové politiky je považováno stanovení takových cen bankovních produktů, které by splňovaly tři základní požadavky. Prvním požadavkem je zajištění dostatečné rentability neboli ziskovosti banky. Dalším je zajištění nabídky takových služeb, díky kterým by banka udržela, respektive zlepšila, konkurenční postavení v rámci bankovního trhu. Posledním je stanovení takových cen, které by odrážely náklady banky související s daným produktem. (Dvořák, 1999)

Způsob stanovení ceny zahrnuje stanovení báze, ze které se bude cena odvíjet. Jedná se o následující čtyři báze, které se mohou i vzájemně kombinovat. První bází je

- hodnotový objem, kdy se cenou rozumí cena za hodnotovou jednotku. Výsledná cena je tedy dána součinem jednotkové ceny a hodnotového objemu daného produktu. Příkladem může být skutečně čerpaný objem peněz, konkrétně čerpaný úvěr. Dalším způsobem stanovení ceny je cena za
- jednotlivý produkt, resp. činnost banky, kdy je cena stanovena paušálně na jednotkový dílčí produkt. Celkovou cenu pak dostaneme jako součin jednotkové ceny a počtu produktů skutečně využívaných klientem. Příkladem je poplatek za výběr hotovosti z bankomatu apod. Třetí dílčí bází je

- hodnotový výsledek, kdy je cena stanovena jako funkce dosaženého výsledku sjednaného obchodu. Posledním způsobem stanovení ceny je její stanovení na základně
- času, kdy je cena stanovena jako cena za časovou jednotku. Celková cena je pak dána součinem jednotkové ceny a délky časového období, po které byl produkt využíván. (Dvořák 1999)

2.5.6 Regule bankovních poplatků

2.5.6.1 Zákon o platebním styku - č. 284/2009 Sb.

Oblast zabývající se tímto tématem právně vymezuje Zákon o platebním styku č. 284/2009 Sb., konkrétně se tohoto tématu týká § 74 - 123, který definuje práva a povinnosti při poskytování platebních služeb, a § 124 - 124c definující práva a povinnosti při vydávání elektronických peněz.

Důvodem vzniku tohoto zákona byla ochrana spotřebitele, ale i drobného podnikatele při využívání platebních služeb od jejich poskytovatelů. Tento zákon se týká dvou subjektů. Prvním subjektem jsou spotřebitelé (uživatelé platebních služeb) a druhým jsou poskytovatelé nebo potenciální poskytovatelé platebních služeb na území ČR. Poskytování platebních služeb je na základě tohoto zákona možné pouze ve formě buď jednorázové smlouvy, nebo rámcové smlouvy, kdy se využije ta forma, která bude pro klienta lepší.

Tento zákon stanovuje: "*Aniž je dotčena možnost dohodnout si úplatu za platební službu, nesmějí si poskytovatel a uživatel dohodnout úplatu za splnění povinností poskytovatele podle této hlavy. To neplatí, jestliže tento zákon stanoví jinak a jestliže dohodnutá úplata je přiměřená a odpovídá skutečným nákladům poskytovatele.*" (§ 77)

Bankovní poplatky tedy musí být stanoveny vždy v souladu s tímto ustanovením, tedy musí být přiměřené a odpovídat skutečným nákladům poskytovatele platebních služeb.

Informační povinnost

Tento zákon stanovuje, že informační povinnost, kterou mají poskytovatelé platebních služeb, musí být z větší části poskytnuta bez úplaty. Dovoluje ale možnost dohodnout se mezi poskytovatelem a klientem na úplatě za nadstandardní informační služby. (§ 79 - § 83)

Změna a výpověď rámcové smlouvy

Podle tohoto zákona může uživatel rámcovou smlouvu vypovědět bez dodatečných poplatků kdykoliv i v případě, že byla uzavřena na dobu určitou. Výpovědní doba však nesmí přesahovat jeden měsíc. Poskytovatel může tuto smlouvu uzavřenou na dobu neurčitou vypovědět pouze tehdy, zda tak bylo mezi stranami dohodnuto. Výpovědní doba však nesmí být kratší než dva měsíce. Poskytovateli náleží úplata za výpověď rámcové smlouvy pouze v případě, bylo-li toto právo sjednáno a rámcová smlouva trvala kratší dobu než 1 rok, přičemž musí tato úplata odpovídat skutečným nákladům poskytovatele. (§ 94 - § 97)

Autorizace platební transakce

Autorizované platební transakce jsou zařazeny do oblasti povinností, za které nelze požadovat úplatu. Tento zákon stanoví, že: "*Platební transakce je autorizována, jestliže k ní plátce dal souhlas, nestanoví-li jiný právní předpis jinak.*" (§ 98)

Tato transakce může být autorizována jak před jejím provedením, tak (dohodnou-li se tak plátce a poskytovatel) po jejím provedení. Před účinností tohoto zákona bylo běžné zpoplatňovat zablokování platebního prostředku. S účinností tohoto zákona se tato úplata ruší, poskytovatel musí tuto službu poskytnout zdarma. Úplata je v tomto případě pouze u neautorizované platby, a to ve formě spoluúčasti uživatele ve výši 150 euro. Je to v případě, kdy uživatel nesplnil svoji povinnost oznámit skutečnost poskytovateli. Může se jednat například o ztrátu platební karty, kdy neoznámí vlastník (uživatel) tuto ztrátu bance (vydavateli). (§ 121)

Provádění platebních transakcí

Tato oblast je také zařazena mezi povinnosti poskytovatele, za které nelze požadovat úplatu. (§ 77)

Výjimku zde tvoří odvolání platebního příkazu, kdy se mohou uživatel dávající platební příkaz a poskytovatel dohodnout, že uživatel provede poskytovateli úplatu za odvolání platebního příkazu, byl-li platební příkaz odvolán po tom, co je přijat, anebo po tom, co jej plátce předal příjemci. (§ 106)

2.5.6.2 Směrnice Evropského parlamentu a rady 2014/92/EU ze dne 23. července 2014

Poplatky se zabývá také Směrnice Evropského parlamentu a rady 2014/92/EU ze dne 23. července 2014 o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky, která stanovila základní požadavky na průhlednost poplatků, které inkasují poskytovatelé finančních služeb za služby poskytované k platebním účtům na úrovni Unie. Tímto úkonem vznikla jednotná pravidla pro poskytování informací, zredukovala se administrativní zátěž a snížily se náklady poskytovatelů finančních služeb. Tato směrnice stanovuje, že by spotřebitelé měli poplatkům rozumět, aby měli možnost porovnávat nabídky a vykonávat informovaná rozhodnutí. K tomu je zapotřebí, aby poskytovatelé platebních služeb v členských státech dodržovali závazná pravidla o sdělování informací o poplatcích a výpisu poplatků a zajistili neplacený přístup alespoň k jedné internetové stránce porovnávací poplatky, které jsou vybírány za služby alespoň na vnitrostátní úrovni. Na základě této směrnice by měly členské státy EU zajistit, aby vybírané poplatky byly přiměřené, a tím byly přístupné co nejširšímu okruhu spotřebitelů.

"Směrnice nově zavádí právo spotřebitelů legálně pobývajících v EU otevřít si platební účet u úvěrové instituce, dále standardizované sdělení informací o poplatcích a bezplatný přístup k internetovým stránkám porovnávacím poplatky a nový proces změny účtu k jinému poskytovateli platebních služeb v rámci jednoho členského státu."
(Česká národní banka, 2015)

Směrnice se zabývá třemi hlavními oblastmi. První oblastí, kterou se snaží směrnice zlepšit, je

- přístup k bankovním účtům, čímž se rozumí právo všech spotřebitelů v EU otevřít si bankovní účet v jakémkoli jiném státě EU, díky kterému budou moci vykonávat základní operace. Těmito spotřebiteli se rozumí všichni spotřebitelé v EU bez ohledu na to, zda jsou či nejsou rezidenty v zemi, ve které se nachází banka, u níž si chtějí otevřít bankovní účet. Druhou oblastí, kterou se tato směrnice zabývá, je
- srovnatelnost bankovních poplatků, která usnadňuje spotřebitelům srovnání poplatků za vedení bankovních účtů od jejich poskytovatelů. Dále také usnadňuje operaci týkající se

- změny bankovního účtu. Směrnice vytvořila jednoduchý a rychlý postup pro spotřebitele, který chce převést svůj bankovní účet k jinému poskytovateli v rámci téhož nebo jiného členského státu. Usnadňuje tedy i nerezidentům dané země si v této zemi založit účet. (European Commission, 2016)

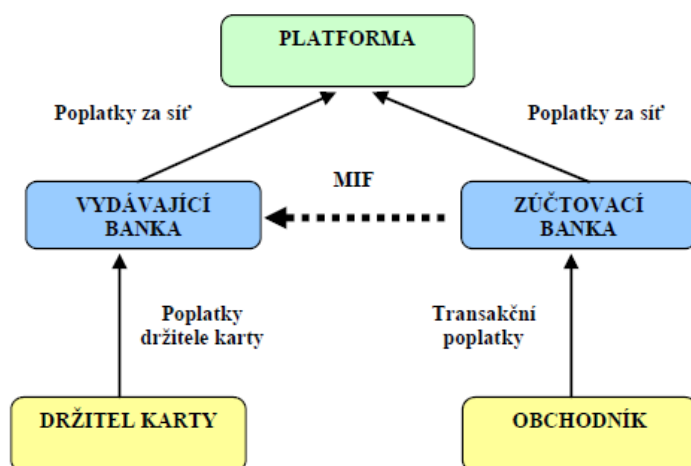
Tato směrnice definuje poplatek jako: "*Veškeré úplaty a pokuty, jež má spotřebitel poskytovateli platebních služeb zaplatit za služby spojené s platebním účtem nebo v souvislosti s nimi.*"

2.5.6.3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2015/751 o mezibankovních poplatcích za karetní platební transakce

Toto nařízení zavádí mimo jiné i regulaci výše mezibankovních poplatků, které hradí banka obchodníka za každou karetní transakci bance majitele karty. To znamená, že jsou příjmem banky, jež vydala platební kartu použitou při provedení transakce. Před uplatněním tohoto nařízení byla výše mezibankovních poplatků sjednávána na základě dohody bank. V rámci tohoto nařízení jsou již stanoveny přesné hranice výše poplatků, a to maximálně do výše 0,2 % hodnoty transakce při platbě debetní kartou a 0,3 % hodnoty transakce při platbě kreditní kartou. Stanovení těchto omezení vychází z čtyřstranných karetních schémat (držitel karty - vydávající banka - akceptující banka - obchodník). Toto schéma je zobrazeno v obrázku 1. Čistě třístranná karetní schémata (držitel karty - akceptující a vydávající schéma - obchodník) jsou z regulace odstraněna. Čtyřstranné karetní schéma tedy spočívá v tom, že vydavatel vydává klientovi kartu, zajišťuje její vedení v systémech pro autorizaci (a autentizaci), příjemce poskytuje obchodníkovi služby a vybavení pro příjem plateb kartami, zajišťuje účtování, obchodník přijímá platby kartami a klient používá kartu k placení.

Toto nařízení umožňuje vydavatelským bankám umístit na jednu platební kartu platební značky více karetních schémat. Dovoluje obchodníkům, že nemusejí přijímat veškeré platební karty vydané na základě jednoho schématu, s výjimkou karet, které podléhají stejnému regulovanému mezibankovnímu poplatku (tj. obchodník přijímající debetní karty daného schématu nebude muset přijímat komerční platební karty téhož schématu).

Obrázek 1: Model čtyřstranného karetního schématu

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, 2015

2.5.7 Poplatková politika v ČR

Bankovní poplatky v ČR jsou kritizovány za nepřiměřeně vysoké. Největší kritika spadá pod největší české zprostředkovatele finančních služeb, menší banky jsou schopny podle portálu investujeme.cz nabídnout levnější služby. Poplatková politika v ČR je považována za velmi spletitou a dynamickou. V tuzemsku se platí bankovní poplatky především za jednotlivé bankovní operace spíše než za vedení účtu. Zpoplatňovány jsou například odchozí platby či TP. Platí, že v ČR jsou poplatky nejvíce zatěžováni klienti, kteří nejvíce využívají své bankovní účty, tj. aktivní uživatelé bankovních účtů. (Čelikovský, 2014)

Banky si účtují největší poplatky za málo frekventované úkony. Tyto služby jsou zpoplatňovány několika tisíci i přes to, že jejich vyřízení a zpracování nezabere pracovníkům banky mnoho času. Nejvíce banky zpoplatňují služby na pobočkách, a to z důvodu, že jsou pro ně tyto služby nákladné, nejsou lukrativní a zatěžují především zaměstnance. Tím, že u těchto služeb zavedou poplatky, tak regulují jejich využívání. (Moniová, 2015)

2.5.8 Co představují bankovní poplatky pro občany ČR

Důvěra klientů v banku je spojena především s poplatky. Z průzkumu společnosti EY vyplývá, že ve světě je ovšem důležitější celková zákaznická zkušenost než poplatky. Pro občany ČR je typické, že navštěvují pobočky bank a bankomaty mnohem méně než klienti z ostatních zemí Evropy. Spíše než návštěvy na pobočkách jsou pro

klienty ČR zdrojem informací webové stránky bank a srovnávací portály. Pavel Rieger, vedoucí partner oddělení poradenství pro finanční instituce společnosti EY v ČR, sděluje, že jsou v Česku bankovní poplatky nejvíce se vyskytujícím důvodem, proč klienti odcházejí od svých bank. Také ovšem zmiňuje, že důvěra klientů v banky roste, ačkoliv je stále co zlepšovat, například průhlednost bankovních poplatků a postoj bank k řešení problémů a stížnostem klientů. (EY, 2014)

Dalšími hlavními důvody pro změnu banky jsou mimo vysoké poplatky nevýhodné podmínky a špatný přístup ke klientovi. Martin Slosiarik z agentury Focus říká, že: *"I přes deklarované nespokojenosti s podmínkami v aktuální bance v ní zůstává velké množství klientů. Jako důvod uvádějí to, že nemají čas a nechce se jim banku měnit (18 %), nebo to, že všechny banky jsou stejné (30 %)."* Češi využívají stále častěji nové banky jako svoji primární banku, na kterou si nechávají zasílat výplaty nebo důchody. Pokud využijí služby nových bank, tak ve srovnání s tradičními bankovními domy na poplatcích ušetří ročně i tisíce korun. (ZUNO Bank, 2016)

Za rok 2014 bylo v oblasti úvěrových institucí přijato 448 podání spotřebitelů týkajících se všech bankovních služeb. Nejčetnější počet těchto podání se týkal platebního styku a poplatků. V podáních týkajících se bankovních poplatků si spotřebitelé stěžovali nejvíce na poplatky spojené s platbami do zahraničí. Další stížnosti se týkaly vyřízení reklamace plateb platební kartou, nedodržování reklamačních lhůt pro vyřízení reklamace plateb kartou a trvalým problémem jsou bonusové akce bank, které jsou podle stížností spotřebitelů zavádějící a nesrozumitelně stanovené. (Česká národní banka, 2014)

Z klientského indexu, který sestavil server s názvem Bankovnipoplatky.com, vyplývá, že průměrní klienti platí za užívání bankovních služeb stále více peněz. Důvodem je podle autora článku v hospodářských novinách především zvýšený počet výběrů z bankomatů u cizích bank v ČR nebo i zahraničí. Dalšími možnými důvody jsou změny v sazebnících bank nebo narůstající počet respondentů kalkulátoru bankovních poplatků z velkých bank, kteří hradí za vedení bankovního účtu v poměru s průměrnými měsíčními náklady banky více. I přes to, že klienti migrují k mladším a menším bankám, které nejsou tolik nákladové, tak na poplatcích platí v průměru více, jelikož je poplatková politika velkých českých bank stále úspěšná. Tato politika je založena na tom,

že v případě, kdy se banky dostanou pod tlak a zruší poplatek za vedení účtu, tak na klienta přenesou poplatek v jiné, ne tak viditelné podobě.

(Hospodářské noviny, 2015)

2.5.9 Proč jsou poplatky pro banky důležité

Důvod, proč jsou poplatky pro banky důležité, vychází z hlavní příčiny vzniku bankovních poplatků, a tím je proces označovaný jako dezintermediace bankovních služeb, který nastal v průběhu 19. století. Ten spočívá ve vývoji finančního sektoru, kdy dochází ke snižování významu a váhy bank a jejich zprostředkovatelské funkce. Banky ztratily dominantní postavení tím, že jim sebraly část úspor klientů investiční a podílové fondy, penzijní fondy a fondy životního prostředí. Dále ztratily dominantní postavení nejen v oblasti úspor, ale i úvěrů, kdy mohly firmy prostřednictvím finančních trhů získat i jiné zdroje. Třetím důvodem je pokrok v informačních technologiích, které dávají možnost přímým "back-office" operacím, rozšíření bankomatů, telefonního a internetového bankovníctví. To vytváří prostor pro to, že banky jsou z určitých svých činností vynechány. (Polouček, 2006)

Zjednodušeně lze říci, že hlavním důvodem vzniku bankovních poplatků je vznik nových institucí, které bankám snížily objem jimi poskytovaných služeb. Reakcí na tuto skutečnost bylo nahrazení klesajících úrokových výnosů jinými příjmy. Nejosvědčenější se staly právě výnosy z bankovních poplatků a provizí. V současnosti si bankovní klienti na poplatky zvykli a připouští je. (Rod, 2010)

2.5.10 Bankovní poplatky v ČR

Současný trend bankovních poplatků

Výnosy z poplatků a provizí podle trendu vývoje bankovních poplatků u českých bank dlouhodobě klesají. Zvyšují se ovšem náklady na dosažení těchto výnosů, které znamenají, že banky nezískávají příjmy z poplatků tak jednoduše a levně jako v předchozích letech. Banky jsou nuceny financovat pokles příjmů z poplatků jinými příjmy. (Bankovnipoplatky.com, 2015)

V případě celého bankovního sektoru se tedy jedná o pokles zisků z bankovních poplatků. V tabulce 4 jsou uvedeny výnosy, náklady a zisk z poplatků a provizí za celý bankovní sektor v jednotlivých letech. V posledním sloupci je navíc meziroční změna zisku. Z tabulky je patrné, že se v roce 2015 oproti roku 2014 snížil zisk z poplatků a provizí o 4,79 %. Tato změna je způsobena poklesem výnosů z poplatků a provizí

o 2,8 % a nárůstem nákladů na poplatky a provize o 2,69 %. Skutečnost, že klesají výnosy z poplatků a provizí již byla charakterizována v kapitole 2.5.3, a to tak, že tyto výnosy klesají z důvodu zvyšující se konkurenceschopnosti malých a středních bank. Zvyšující se náklady svědčí o tom, že příjem z poplatků nezískávají banky tak snadno levně, jako tomu bylo dříve. Pro banky to tedy znamená to, že musí kompenzovat snižující se příjmy získáním jiných příjmů.

Tabulka 4: Současný trend zisků z bankovních poplatků (v mil. Kč)

Období	Výnosy z poplatků a provizí	Náklady na poplatky a provize	Zisk z poplatků a provizí	Meziroční změna
2015	47 587	13 283	34 304	-4,79 %
2014	48 965	12 935	36 030	-2,76 %
2013	49 868	12 817	37 051	-0,60 %
2012	49 151	11 876	37 275	-4,57 %
2011	50 002	10 944	39 058	1,47 %
2010	48 369	9 876	38 493	5,63 %
2009	46 756	10 314	36 442	0,89 %
2008	46 779	10 658	36 121	-

Zdroj: Vlastní zpracování podle ČNB, 2016

V tabulce 5 jsou vyčísleny zisky z finanční a provozní činnosti za bankovní sektor celkem a podíl zisku z poplatků a provizí a úrokových zisků na celkovém zisku z finanční a provozní činnosti. Z těchto výsledků je patrné, že zisky z poplatků a provizí tvoří čím dál tím nižší podíl na celkovém výsledku hospodaření bankovního sektoru. Největší podíl na celkovém výsledku hospodaření z finanční a provozní činnosti bankovního sektoru totiž tvoří úrokové zisky, které jsou kvůli klesajícím nákladovým úrokům stále vyšší.

Tabulka 5: Podíl zisků z poplatků a provizí a úrokových zisků na výsledku hospodaření za celý bankovní sektor (v mil. Kč)

Období	Zisk z finanční a provozní činnosti	Zisk z poplatků a provizí	% vyjádření podílu	Úrokové výnosy	Úrokové náklady	Úrokové zisky	% vyjádření podílu
2015	174 781	34 304	19,63 %	150 847	39 926	110 921	63,46 %
2014	167 905	36 030	21,46 %	158 865	48 445	110 420	65,76 %
2013	168 171	37 051	22,03 %	154 787	49 315	105 472	62,72 %
2012	167 152	37 275	22,30 %	170 378	62 469	107 909	64,56 %
2011	162 089	39 058	24,10 %	172 328	62 393	109 935	67,82 %
2010	157 376	38 493	24,46 %	166 962	61 655	105 307	66,91 %
2009	168 409	36 442	21,64 %	174 434	71 161	103 273	61,32 %
2008	138 024	36 121	26,17 %	191 917	93 874	98 043	71,03 %

Zdroj: Vlastní zpracování podle ČNB, 2016

2.5.11 Bankovní sektor v ČR po finanční krizi

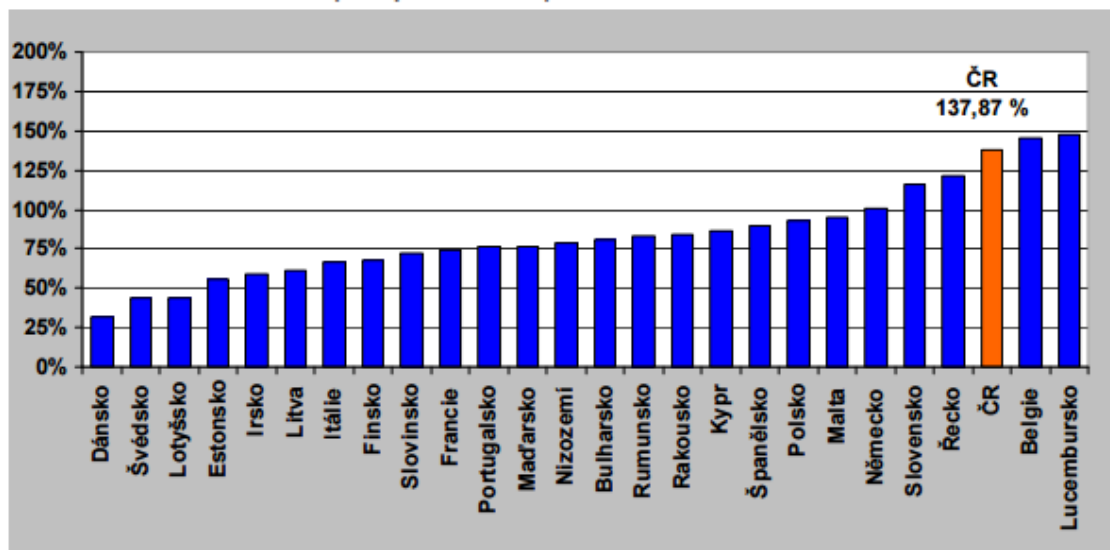
Finanční krize

V prvním pololetí roku 2008 se hlavním tématem stala finanční krize. Hlavní příčinou této krize byly problémy na hypotečním trhu v USA, následně se dostaly do celého finančního sektoru a poté i do reálné ekonomiky. Mezi nejvíce dotčené oběti této krize se řadí sektor investičních bank. České finanční instituce naštěstí nebyly touto krizí přímo zasaženy a bankovní sektor v ČR se tak stal velmi důvěryhodným. Prvním faktorem, na který se mohl český bankovní sektor během krize spolehnout, byla dříve úspěšně provedená restrukturalizace některých finančních institucí. Dalším bylo zaměření sektoru na retailové operace, nízký objem cizoměnových úvěrů a pozitivně působil také zvyšující se podíl klientských vkladů v době, kdy nebyl na mezibankovním trhu dostatečný objem likvidity. I přes to, že finanční sektor nebyl krizí příliš zasažen, tak pro ČR představovala tato krize hospodářské problémy, jelikož kvůli finančním potížím v zahraničí klesala poptávka po českém zboží. (Ministerstvo financí ČR, 2009)

2008

I přes skutečnost, že ve světě panuje finanční krize, tak v ČR přinesl rok 2008 zvýšení objemu přijatých vkladů i úvěrů, které byly v rekordní výši. Je to díky tomu, že český bankovní sektor byl velmi důvěryhodný a spolehlivý a nebyl touto krizí zasažen. V ČR byl podíl vkladů klientů k úvěrům jeden z nejvyšších v rámci celé EU, což ukazuje graf 4. V tomto roce dochází oproti rekordnímu roku 2007 ke snížení výsledku hospodaření před zdaněním. Celkové zadlužení domácností se oproti předchozímu roku zvýšilo, ale v porovnání s ostatními státy Evropy je tato úroveň zadluženosti relativně nízká. (Ministerstvo financí ČR, 2009)

Graf 4: Poměr bankovních klientských depozit ku klientským úvěrům ke konci roku 2009

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, 2010

2009

Český bankovní sektor měl relativně stabilní zdroj financování v podobě klientských vkladů. V tomto roce však upadala kvalita úvěrů v souvislosti s obecnou tendencí snižování se podnikových tržeb i příjmů z úvěrů. Ekonomika se v prvním pololetí nacházela kvůli snížené zahraniční poptávce v recesi. Klesalo HDP, míra inflace a rostla míra nezaměstnanosti. Také rostlo zadlužení domácností. Od vstupu ČR do EU se každoročně zvyšoval počet finančních subjektů, které využívaly možnost svobody volného pohybu služeb na základě evropského pasu. V tomto roce byl přijat Zákon o platebním styku, který nabyl účinnosti 1. listopadu 2009. (Ministerstvo financí ČR, 2010)

2010

Tento rok přinesl zlepšení ekonomické situace. Zvyšovalo se HDP díky zvýšení zásob a prosperujícímu zahraničnímu obchodu, který byl zapříčiněn hospodářským oživením ve světě. Rostla však i průměrná míra inflace, která byla zapříčiněna růstem sazeb DPH o jeden procentní bod, růstem spotřebitelských daní a růstem cen komodit na zahraničních trzích. Bankovní sektor ustál negativní dopady finanční krize a navíc se díky ní stal silnější. Stabilita tohoto sektoru nebyla narušena. Zvyšoval se objem vkladů a zároveň i úvěrů, což představovalo oporu bankovního sektoru. Úspory domácností také vzrostly. Nejvyšší podíl na těchto úsporách vykázaly vklady uložené na netermín-

vaných vkladech, v penzijním připojištění a životním pojištění. (Ministerstvo financí ČR, 2011)

2011

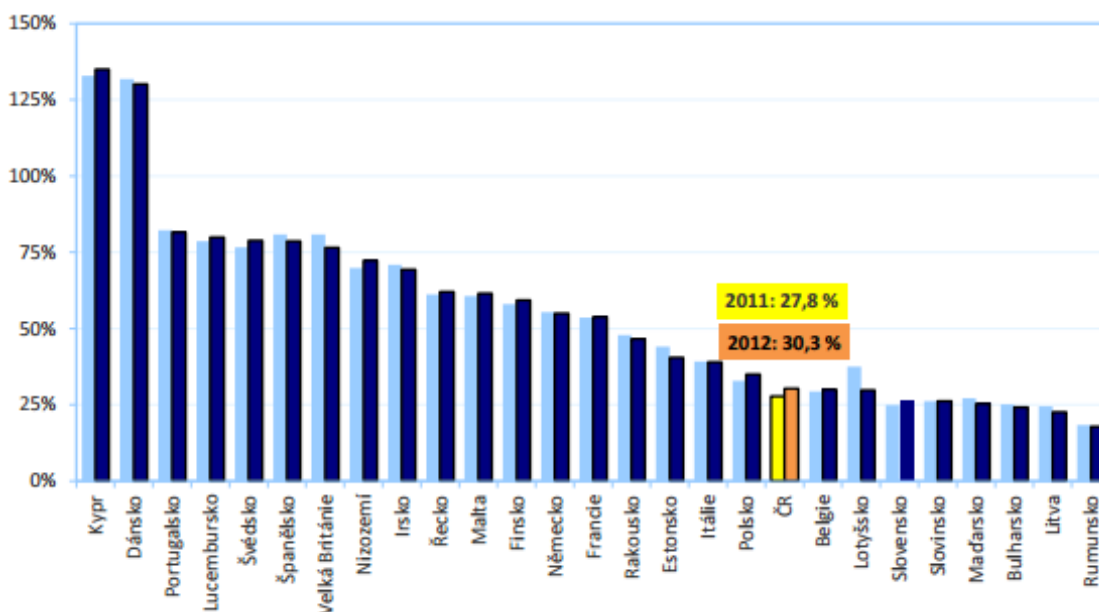
Struktura subjektů finančního trhu ČR byla stagnující. Jedinou změnou v počtu subjektů bylo stále navyšování zahraničních subjektů formou zřízení pobočky zahraniční instituce, což se jevílo jako méně administrativně i kapitálově náročné. Faktory, které působily na úspěšné vyrovnání s finanční krizí v roce 2008, působily i v tomto roce příznivě na stabilitu finančního sektoru v ČR. Stále se zvyšovala kapitálová přiměřenost bankovního sektoru, která byla v rámci EU regulována na minimální hranici 8 %, ale v ČR byla ve výši téměř 15,3 %, což znamenalo, že banky měly dostatečné množství kapitálu pro krytí případných nečekaných ztrát. K pozitivnímu vývoji přispěl také vysoký podíl klientských vkladů, které byly v období problému s likviditou spolehlivější a stabilnější než ostatní zdroje mezibankovního trhu. Přímo úměrně zvyšujícím se vkladům rostly i úvěry poskytované klientům, díky čemuž byla ČR řazena mezi nejstabilnější státy v Evropě. To pro ČR znamenalo, že úvěry zprostředkované klientům byly více než 100 % profinancovány vklady od nich získanými. ČR ve srovnání s ostatními státy byla v poměru bankovních klientských vkladů ku klientským úvěrům ke konci roku 2011 na třetí pozici stejně jako ke konci roku 2009. Nejvyšší poměr však nedosahovalo již Lucembursko, ale předběhla ho Belgie. ČNB se kvůli rostoucí rizikovosti způsobené finanční krizí rozhodla prověřovat odolnost bankovního sektoru zátěžovými testy, ze kterých po jejich realizaci vyplynulo, že i v případě nepříznivého vývoje by kapitálová vybavenost sektoru byla vyšší než regulované minimum. (Ministerstvo financí ČR, 2012).

2012

V tomto roce došlo k mírnému ekonomickému poklesu. Kvůli snížení spotřeby domácností se meziročně snížilo HDP. Také se zvýšila míra nezaměstnanosti a průměrná míra inflace, která byla zapříčiněna zejména administrativními faktory. Rostly také úspory domácností, které byly v převážné části přesunuty do vkladů na viděnou. Počet subjektů finančního trhu zůstal stabilní a nedošlo k žádným velkým změnám. Bankovní sektor vykazoval příznivý stav. Rostl celkový objem aktiv, kapitálová přiměřenost, která byla až ve výši 16,4 %, a i hospodářský výsledek bank, který se meziročně zvýšil dokonce o 21 %. Poměr vkladů k úvěrům byl stále udržován na vysoké úrovni, ale obrá-

til se vývoj z roku 2011, kdy objem úvěrů rostl rychleji než objem vkladů. Vklady od domácností jsou významným ukazatelem, jelikož představují stabilní zdroj financování a napomáhají k celkové likviditě sektoru. V tomto roce došlo také k legislativním změnám, kdy se projednávaným tématem stalo zavedení jednotného mechanismu dohledu, krizové řízení, změny pravidel EU týkající se kapitálových požadavků na banky a investiční podniky a problematika daně z finančních transakcí. Roste také zadluženost domácností, která je však v porovnání s ostatními státy EU stále poměrně nízká, což dokazuje graf 5. (Ministerstvo financí ČR, 2013)

Graf 5: Objem zadlužení domácností v EU vzhledem k HDP v členských státech

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, 2013

2013

V tomto roce došlo k meziročnímu poklesu HDP o 0,9 %. Míra inflace se pohybovala pod inflačním cílem, což se ČNB snažila ovlivnit devizovými intervencemi, díky kterým hodlala bránit posilování kurzu koruny. Ukazatelé bankovního sektoru vykazovaly pouze mírné změny. Celkový objem aktiv bankovního sektoru se stejně jako objem přijatých vkladů zvýšil. Snížil se však výsledek hospodaření bank o 4,0 %, ale i přesto se jednalo o druhý nejlepší výsledek v historii. Důvodem tohoto poklesu byly nižší čisté úrokové výnosy. Stále rostoucí trend vykazovala kapitálová přiměřenost, která byla v tomto roce na úrovni 17,2 % a představovala tak dostatečnou míru kapitálu v případě vzniku nahodilých nepříznivých událostí. Ukazatel podílu klientských vkladů ke klientským úvěrům byl dlouhodobě stabilní. Bankovní sektor tudíž dosahoval stále příznivých výsledků. (Ministerstvo financí ČR, 2014)

2014

V tomto roce došlo k růstu finančního trhu. Reálné HDP vzrostlo oproti roku 2013 o 2 %. Došlo také k poklesu nezaměstnanosti na průměrnou hodnotu 6,1 %, což znamenalo, že trh práce byl v relativně dobré kondici. Příznivě se také vyvíjela míra inflace, která byla se svou výší 0,4 % druhou nejnižší hodnotou v historii samostatné ČR. Významnou událostí bylo dosažení kladné hodnoty 0,6 % platební bilance k HDP, které bylo dosaženo poprvé od roku 1993. Všechny tyto skutečnosti byly zapříčiněny oživením evropské ekonomiky a zvýšením konkurenceschopnosti domácích vývozců. Celkové úspory domácností v posledních letech narůstaly, ale v roce 2014 oproti roku 2013 nebyla zaznamenána výrazná změna. Dlouhodobě stabilní výsledky vykazovaly také počty subjektů vystupujících na finančním trhu. Do finančního sektoru byla vnese-na značná konkurenceschopnost mezi těmito subjekty. Bankovní sektor vykazoval sta-bilní vývoj. Již od roku 2008 totiž působily faktory, které přispívaly k jeho celkové sta-bilitě. ČNB stále prováděla zátěžové testy, aby zvýšila odolnost bankovního sektoru vůči případným negativním šokům. Ukazatel poměru vkladů od klientů k úvěrům jim poskytovaných se oproti roku 2013 snížil a ČR již nebyla na třetí pozici ve srovnání s ostatními státy Evropy, ale předběhla ji Malta. Velice dobrých výsledků dosahoval výsledek hospodaření před zdaněním za celý bankovní sektor, který oproti roku 2013 vzrostl o 4,3 %, a tudíž téměř vyrovnal nejvyšší výsledek dosažený v roce 2012. (Ministerstvo financí ČR, 2015)

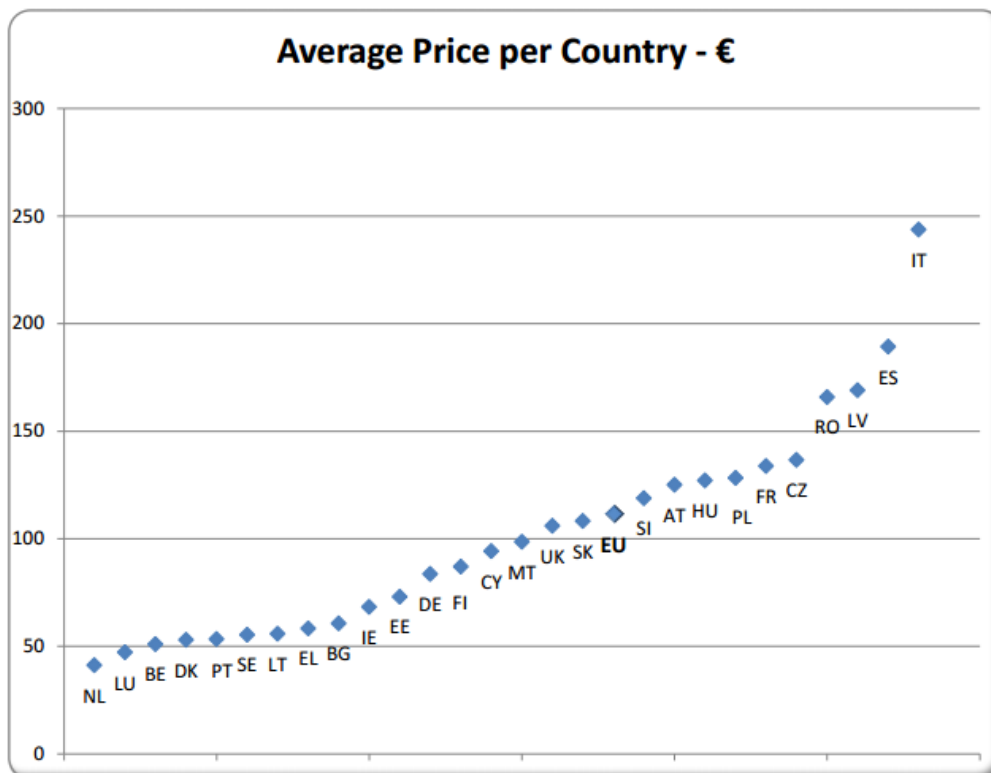
2.5.12 Bankovní poplatky v EU

Na úrovni EU vznikla Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/92/EU, v rámci které se členské státy rozhodly prosazovat práva spotřebitelů v sektoru bankovních služeb a produktů. Tato směrnice mimo jiné zavedla povinné internetové srovnávací stránky v každé z členských zemí a možnost zřízení či změnu bankovního účtu pro každého občana členského státu v jiném takovém státě.

Před zavedením této směrnice byla vypracovaná studie Evropské komise, která porovnávala ceny za vedení bankovního účtu u 27 členských států EU. Tato studie pro-kázala významné rozdíly mezi členskými státy. V průměru se náklady na účtech pohy-bovaly v rozmezí od 41,17 Eur do výše 243,64 Eur.

Graf 6 zobrazuje ceny běžných účtů poskytovaných klientům ve členských státech EU v roce 2009. Je zřejmé, že ČR měla běžný účet zpoplatněný vyšší cenou, než byl průměr EU. Vyšší ceny běžných účtů vykazovaly pouze čtyři členské státy, a to Itálie, Španělsko, Lotyšsko a Rumunsko.

Graf 6: Průměrné ceny běžných účtů v jednotlivých státech EU v roce 2009

Zdroj: European Commission, 2012

2.6 Poplatky u vybraných bankovních produktů a služeb

Za služby a produkty, které nabízí platební zprostředkovatel, platí klienti bankovní poplatky. Klienti bank je hradí jak z běžných a spořicíh účtů (tzv. vkladové operace), tak ze spotřebitelských úvěrů a hypoték (tzv. úvěrové operace).

2.6.1 Poplatky spojené s běžným bankovním účtem

V této oblasti je nejčastěji zpoplatňováno vedení účtu, zasílání bankovních výpisů, upomínek, změna TP nebo povolení inkasa na obchodním místě banky, provedení jednorázového platebního příkazu nebo jeho odvolání po datu splatnosti, provedení prioritní platby, provedení platby na základě TP nebo povolení inkasa, poplatky spojené s vedením internetové banky, se zasíláním SMS zpráv, poplatky za vznik nepovoleného debetu a další.

2.6.2 Poplatky spojené s debetní platební kartou

Mezi tuto skupinu poplatků se řadí poplatek za vedení platební karty, za ztrátu, odcizení či poškození platební karty, za výběr hotovosti prostřednictvím karty na přepážce banky, z bankomatu, dotaz na zůstatek prostřednictvím bankomatu, blokáce karty, změna PINu prostřednictvím bankomatu, opakované zasílání původního PINu, pojištění platební karty a další.

2.6.3 Poplatky u spořicíh a vkladových produktů

Do této skupiny můžeme včlenit například poplatek za předčasný výběr vkladu, neuskutečnění nahlášeného výběru hotovosti, výměnu poškozené vkladní knížky, zákaz výplaty, zahájení umořovacího řízení a výběr hotovosti při rušení účtu.

2.6.4 Poplatky spojené se směnářenskými službami

Mezi poplatky spojené se směnářenskými službami lze řadit například poplatek za nákup či prodej bankovek cizí měny a vklad či výběr bankovek cizí měny na korunový účet, nákup bankovek cizí měny v prekluzi a konverze bankovek cizí měny.

2.6.5 Poplatky spojené se šekovými službami

Do této skupiny poplatků lze klasifikovat poplatek za vystavení bankovního šeku, vrácení, reklamaci, poplatky za inkaso šeku, poplatek za zaslání šeku cennou zásilkou nebo kurýrní službou a za vydání pokladního šeku.

2.6.6 Poplatky u hypotéky

Tyto poplatky se hradí smluvnímu znalci za zpracování ocenění nemovitosti. Dalším nákladem je poplatek za schválení a vyřízení hypotéky, za správu úvěru (například čerpání úvěru, vedení úvěru a úvěrového účtu, vystavení potvrzení o výši zaplacených úroků, za předčasné splacení celé jistiny nebo její části, za změnu typu produktu) a za nedodržení smluvních podmínek (například poplatek za zasílání každé upomínky, za výzvu k předčasnému splacení)

2.6.7 Poplatky u spotřebitelského úvěru

Tento úvěr je možné za poplatek pojistit pro případ smrti, invalidity, pracovní neschopnosti či pro případ ztráty zaměstnání. Platí se také poplatky za změnu smluvní dokumentace na žádost klienta, upomínky a výzvy, předčasné splacení úvěru, vystavení

výpisu z účtu, uvedení nepravdivých, neúplných, nesprávných údajů a poplatek za prodlení splátky.

2.6.8 Poplatky za obchody s cennými papíry

Do této kategorie je možné zařadit například poplatky za vedení či výpis z portfoliového účtu, za odeslání informace o uzavřených obchodech, za manipulaci s listinnými cennými papíry, za podání pokynu k obstarání koupě nebo prodeje cenných papírů, za podání pokynu na změnu cenového limitu, za převod a přechod cenných papírů.

2.6.9 Nejabsurdnější poplatek

Každý rok je na internetovém serveru s názvem Bankovnipoplatky.com vyhlášena anketa "O nejabsurdnější bankovní poplatek", která měla v roce 2015 jedenáctý ročník. Této anketě se v prvním kole účastnilo přes deset tisíc bankovních klientů v ČR a na Slovensku. Ve finálovém kole hlasovalo 2 078 klientů a bylo zjištěno, že za nejabsurdnější poplatek v roce 2015 považovali tito obyvatelé poplatek za zadání příkazu či změny TP přes internetbanking, který v anketě získal 31 % hlasů. V těsné blízkosti za ním byl na druhém místě poplatek za vedení účtu zemřelého klienta (po dobu dědickeho řízení), který získal 28 %. V loňských letech byly za takové poplatky zvoleny poplatky za výpis z účtu zaslaný elektronickou cestou, poplatky za vedení účtu k hypotečnímu, spotřebitelskému úvěru nebo úvěru u stavebního spoření, poplatky za zjištění zůstatku přes bankomat, za předčasně splacený úvěr, za výběr na přepážce z vlastního účtu a další. (Bankovnipoplatky.com, 2016)

3 Metodika

Cílem této bakalářské práce je zaznamenat vývoj vybraných bankovních poplatků u zvolených bank a vyhodnotit změny, které u těchto bankovních poplatků nastaly. V teoretické části je průřez danou problematikou a seznámení se základními pojmy, týkajícími se bankovníctví. Další oblast, která je v této části charakterizována, se věnuje bankovním poplatkům. V teoretické části je využita metoda sběru statistických dat a základních ukazatelů o finančním trhu z databází časových řad dostupných na internetových stránkách ČNB. Tato data se týkají časových řad v bankovním sektoru a jsou zaznamenána do tabulek pomocí programu Microsoft Office Word, popřípadě doplněna spojnicovými grafy, pokud byl sledován časový vývoj ukazatelů bankovního sektoru, s využitím programu Microsoft Office Excel.

Praktická část se zaměřuje na vývoj bankovních poplatků u vybraných bank. V úvodu této části jsou stručně popsány tři vybrané banky, u kterých byla provedena analýza bankovních poplatků. Těmito bankami jsou Česká spořitelna, a.s., Komerční banka, a.s. a GE Money Bank, a.s. Pro zaznamenání jejich obecné charakteristiky jsou údaje shromážděny z domovských internetových stránek bank a doplněny základními finančními údaji získanými z výročních zpráv za jednotlivé roky, které jsou veřejně dostupné na portálu www.justice.cz.

Pro vypracování analýzy vývoje bankovních poplatků je potřeba zvolit bankovní poplatky, jejichž vývoj bude sledován a následně zaznamenán do tabulek za konkrétní roky. Z důvodu velkého množství poplatků a rozdílnosti klientely není možné provést analýzu vývoje veškerých bankovních poplatků, a proto je nutné se zaměřit pouze na vybrané položky v sazebnících. Výběr analyzovaných bankovních poplatků je založený na průzkumu pana Ing. Petra Nachera, který je majitelem serveru s názvem Bankovnípoplatky.com a zabývá se problematikou bankovních poplatků. Jeho průzkum vycházel z údajů od bank s největším počtem klientů a na základě těchto údajů byl specifikován typický klient s průměrnou poptávkou po bankovních službách. Toto srovnání bankovních poplatků není zcela přesné, ale pro přehled o cenové hladině bank je tento typický bankovní klient dobrým měřítkem.

Typický bankovní klient využívá služby, které jsou uvedeny v tabulce 6.

Tabulka 6: Služby využívané typickým klientem

Transakce	Průměrný klient 2008	Průměrný klient 2006
Vedení účtu	Ano	Ano
Výpisy měsíčně poštou	1	1
Příchozí platby	4	3
Vklad v hotovosti	1	1
Trvalý příkaz k úhradě	4 (3x zadán elektronicky, 1x na pobočce)	2 (1x zadán elektronicky, 1x na pobočce)
Příkaz k úhradě	5 (4x zadán elektronicky, 1x na pobočce)	3 (2x zadán elektronicky, 1x na pobočce)
Výběr hotovosti na přepážce	0	1
Výběr z bankomatu	3 (2x z bankomatu vlastní banky, 1x z cizí)	3 (2x z bankomatu vlastní banky, 1x z cizí)
Platby u obchodníka	6	2
Platební karta	1	1
Přímé bankovníctví	Ano	Ano
Služba SIPO	1	nezjišťováno

Zdroj: Bankovnipoplatky.com, 2008

Z tabulky výše je patrné, že charakter typického klienta se v průběhu let změnil. V roce 2008 a v letech následujících prováděl oproti roku 2006 větší počet transakcí v rámci trvalého i jednorázového příkazu k úhradě, na účet mu bylo připsáno více příchozích plateb a prováděl také více plateb pomocí platební karty.

Po získání údajů o typickém klientovi banky bylo možné provést analýzu vývoje bankovních poplatků u výše uvedených bankovních služeb pro vybrané tři banky. Tato analýza je provedena za časový interval deseti let, konkrétně od roku 2006 do roku 2015. Nejprve je sledován vývoj bankovních poplatků v jednotlivých letech pro ČS, poté pro KB a jako poslední bude sledována GEMB. Údaje pro vypracování této práce jsou získány ze sazebníků bank. Některé tyto historické sazebníky jsou veřejně přístupné na internetových stránkách jednotlivých bank, avšak ne pro všechny sledované banky. Banky, které neměly historické sazebníky veřejně k dispozici, byly ochotny je na žádost zaslat e-mailem, popřípadě poskytnout ve vytištěné podobě. Všechny údaje byly nejprve zpracovány v programu Microsoft Office Excel a následně přeneseny do tabulky v programu Microsoft Office Word.

V každém roce jsou vyhodnoceny změny v poplatcích, které se dotknou běžného bankovního klienta, který si v daném roce produkt sjednává, tj. v daném roce je novým uživatelem daného produktu. Také je pro každý rok vyhodnocen nejvýhodnější běžný účet, tj. takový běžný účet, který je pro typického bankovního klienta nejméně náklad-

ný. V rámci této práce je také doporučen nejvýhodnější běžný účet jednak pro aktivního, tak pro pasivního uživatele běžného účtu. Aktivním uživatelem se rozumí klient, který aktivně využívá bankovní služby, tj. provádí větší množství transakcí, výběrů, vkladů apod. Pasivní uživatel je jeho opakem. Tento uživatel hradí za vedení běžného účtu, avšak nevyužívá aktivně ostatní bankovní služby.

V závěru praktické části dojde nejprve k vyčíslení poplatků za sledované služby. Tyto poplatky jsou tedy vyčísleny samostatně za konkrétní službu v daném roce. Následně jsou sečteny za jednotlivé roky, tj. je zaznamenána jejich celková výše pro rok 2006 a následující až nakonec pro rok 2015. Z těchto součtů, zaznamenaných v programu Microsoft Office Excel, je vytvořen graf zobrazující jejich vývoj v období od roku 2006 do roku 2015. Dalším závěrečným výstupem je vývoj měsíčních nákladů klienta, které musí hradit za využívání běžného účtu, který je v daném roce pro danou banku vyhodnocen jako nejvýhodnější, tj. nejméně nákladný. Vývoj je proveden opět pro roky 2006 až 2015. Tento výstup tedy nezohledňuje individuální výši bankovních poplatků, ale zobrazuje částky, které klient hradí za využívání konkrétního běžného účtu. Rozdíl je v tom, že tyto běžné účty nabízejí některé služby bez poplatků i přesto, že je jinak banka samostatně zpoplatňuje. Data týkající se měsíčních nákladů spojených s využíváním běžného účtu typickým klientem za jednotlivé roky jsou opět zaznamenána do programu Microsoft Office Excel a následně promítnuta do grafu, ze kterého je patrný vývoj nákladů za desetiletý časový interval. V konečné fázi dojde k porovnání vývoje nákladů klienta spojených s využíváním běžného účtu a vývoje součtu individuální výše sledovaných bankovních poplatků. Následně jsou vyhodnocena doporučení týkající se chování spotřebitele v bankovním prostředí.

Celá práce je zpracována do programu Microsoft Office Word s pomocí programu Microsoft Office Excel, ve kterém jsou zaznamenána dílčí data a provedeny analýzy těchto shromážděných dat. Práce se zabývá časovými řadami, a proto je vhodně doplněna grafy zobrazujícími vývoj sledovaných údajů pomocí programu Microsoft Office Excel. Využité vědecké metody jsou následující, a to zjišťování dat, jejich shromáždění, zaznamenání, komparace a následně jejich analýza a vyhodnocení změn mezi sledovanými obdobími. Další metodou je indukce a syntéza představující postup od konkrétního závěru k obecnému. V jednotlivých letech jsou vyčísleny poplatky za konkrétní služby a následně jsou součtem zobrazeny jako celek pro danou banku a vyhodnoceny obecně platné závěry.

4 Analýza vývoje bankovních poplatků u vybraných bank

4.1 Představení analyzovaných bank

Pro zhodnocení vývoje bankovních poplatků byly vybrány tři banky, u nichž byl tento vývoj sledován. Těmito bankami jsou ČS, GEMB a KB. ČS a KB patří mezi tzv. velkou čtyřku bank, což jsou čtyři největší tuzemské banky. Dalšími bankami patřícími do této skupiny jsou UniCredit Bank a ČSOB.

4.1.1 Česká spořitelna, a.s.

ČS byla založena v roce 1825 jako Spořitelna česká. Jako akciová společnost vznikla v roce 1992 a od roku 2000 je součástí silné středoevropské Finanční skupiny Erste Bank. ČS je moderní banka, která se orientuje na drobné klienty, malé a střední firmy, města a obce. Co se týká počtu klientů, ČS je největší bankou v ČR. Získala velké množství ocenění. Již dvanáctkrát po sobě se stala nejdůvěryhodnější bankou roku a v roce 2015 byla již poosmé zvolena Bankou roku 2015. (Česká spořitelna, 2016)

V tabulce 7 jsou uvedeny základní konsolidované finanční údaje ČS za rok 2014.

Tabulka 7: Základní konsolidované finanční údaje ČS pro rok 2014

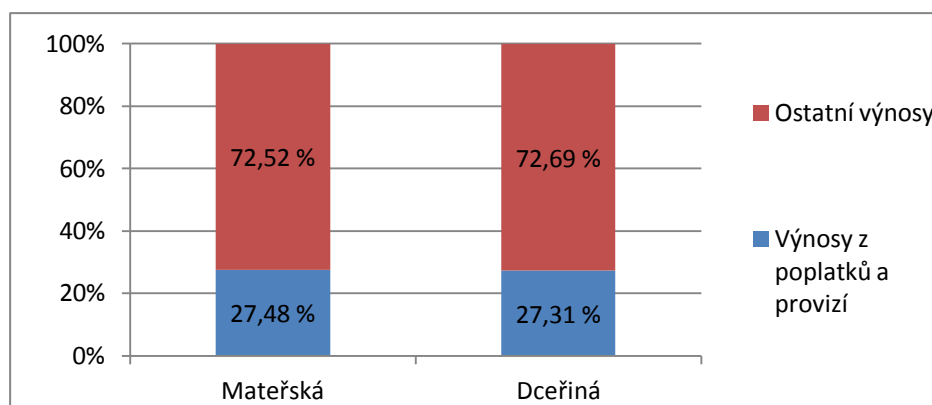
Aktiva	902 589 mil. Kč
Výsledek hospodaření	15 070 mil. Kč
Čistý zisk náležející akcionářům	15 071 mil. Kč
Objem úvěrů	500 039 mil. Kč
Objem přijatých vkladů	671 565 mil. Kč
Výnos z poplatků a provizí	11 306 mil. Kč
Průměrný počet zaměstnanců	10 471
Počet klientů	5 034 590

Zdroj: Vlastní zpracování podle justice.cz, 2015

Celkové provozní výnosy společnosti ČS a jejích dceřiných společností (podle údajů ke konci roku 2014) činily 41 139 mil. Kč a výnosy z poplatků a provizí byly ve výši 11 306 mil. Kč. Podle individuální účetní závěrky byly celkové výnosy ČS 38 395 mil. Kč a výnosy z poplatků a provizí 10 486 mil. Kč. Z výsledků je patrné, že samotná ČS tvoří většinový podíl v mateřské společnosti.

V grafu 7 je znázorněn procentní podíl výnosů z poplatků a provizí na provozních výnosech v mateřské i dceřiné společnosti.

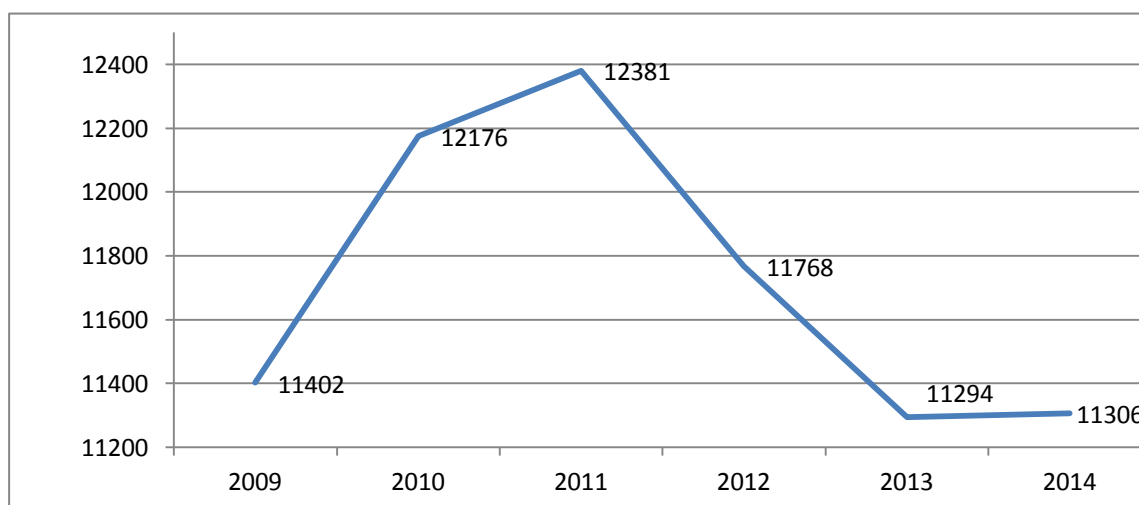
Graf 7: Procentní podíl výnosů z poplatků a provizí a ostatních výnosů na čistých provozních výnosech ČS

Zdroj: Vlastní zpracování podle justice.cz, 2015

Graf 8 zobrazuje vývoj výnosů z poplatků a provizí ČS od roku 2009 do roku 2014 na konsolidované bázi. Z grafu je zřejmý kolísavý trend, který se mění v závislosti na aktivitě klientů, poplatkové politice bank a zvýšené konkurenci na bankovním trhu. Od roku 2009 do roku 2011 je zřejmý nárůst těchto výnosů. Tento nárůst je způsoben zvýšeným počtem a objemem platebních transakcí, a to konkrétně zvýšeným počtem kartových transakcí a transakcí v rámci služeb internetového bankovníctví. V dalších letech je sledován pokles výnosů z poplatků a provizí. Tento pokles je způsoben tím, že klienti častěji využívají levnější internetové bankovníctví a poplatkově zvýhodněné programy a produkty. Druhým faktorem, kvůli kterému jsou výnosy z poplatků a provizí čím dál nižší, je zvýšená regulace těchto poplatků, která se spolu s tlakem spotřebitelů na jejich snížení odráží v poklesu čistých výnosů z poplatků a provizí.

Graf 8: Výnosy z poplatků a provizí ČS od roku 2009 do roku 2014 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování podle justice.cz, 2015

4.1.2 GE Money Bank, a.s.

Společnost GE (General Electric) byla založena v roce 1892 a specializovala se na výrobu žárovek. Postupem času se stala také uznávaným výrobcem turbín, lokomotiv a leteckých motorů. Společnost GE působí ve více než 100 zemích. Součástí Skupiny jsou dnes firmy z oblasti průmyslu, financí a médií. Její podnikatelská činnost sahá do výroby letadlových motorů, výroby elektrické energie, finančních služeb, lékařské zobrazovací techniky nebo televizní vysílání. Do finanční divize GE Capital spadají finanční společnosti vystupující pod názvem GE Money. V ČR působí od roku 1997 a vystupují zde dvě hlavní společnosti, a to GE Money Bank a GE Money Auto. Skupina GE Money je silnou českou bankou s místní regulací, s dobrou likviditou, silnou kapitálovou přiměřeností a stabilní ziskovostí (GE Money Česká republika, 2016)

V tabulce 8 jsou vyčísleny základní finanční údaje GEMB ke konci roku 2014. Tyto údaje jsou na konsolidované bázi.

Tabulka 8: Přehled o finanční situaci GEMB

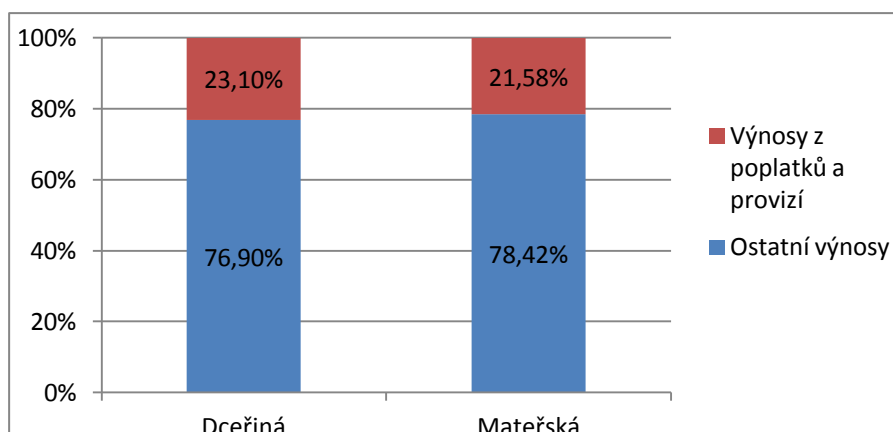
Aktiva	144 125 mil. Kč
Výsledek hospodaření	4 279 mil. Kč
Čistý zisk náležející akcionářům	4 279 mil. Kč
Objem úvěrů	116 110 mil. Kč (brutto)
Objem přijatých vkladů	96 900 mil. Kč
Výnos z poplatků a provizí	2 986 mil. Kč
Průměrný počet zaměstnanců	3 214
Počet klientů	1 014 143

Zdroj: Vlastní zpracování podle justice.cz, 2015

Celkové provozní výnosy Skupiny GE (podle údajů ke konci roku 2014) činily 13 840 mil. Kč a výnosy z poplatků a provizí byly ve výši 2 986 mil. Kč. Podle individuální účetní závěrky byly celkové výnosy GEMB 12 322 mil. Kč a výnosy z poplatků a provizí 2 846 mil. Kč.

V grafu 9 je znázorněn procentní podíl výnosů z poplatků a provizí a ostatních výnosů na čistých provozních výnosech v mateřské i dceřiné společnosti.

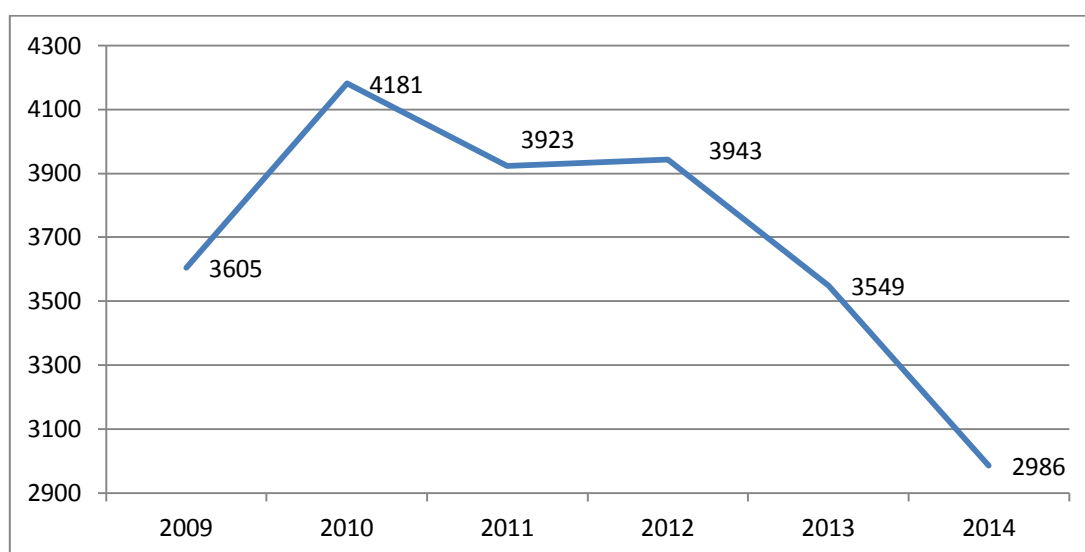
Graf 9: Procentní podíl výnosů z poplatků a provizí a ostatních výnosů na čistých provozních výnosech

Zdroj: Vlastní zpracování podle justice.cz, 2015

Graf 10 zakresluje vývoj výnosů z poplatků a provizí od roku 2009 do roku 2014 u GEMB na konsolidované bázi. Je z něho patrné, že v roce 2010 se poplatky meziročně zvýšily o 15,98 %, ale od tohoto roku se výnosy snižovaly. Pouze mezi roky 2011 a 2012 je zaznamenán mírný vzrůst o 0,51 %, ale to není příliš výrazná změna. Od roku 2012 je zaznamenán výrazný pokles výnosů z poplatků a provizí a to především kvůli zavedení konta Genius Gratis, který představuje běžný účet téměř bez poplatků. Tento běžný účet byl zaveden v roce 2012 a v roce 2013 ho využívalo již více než 220 tisíc klientů. Snižující se výnosy z poplatků a provizí jsou také zapříčiněny jejich zvýšenou regulací a tlakem klientů.

Graf 10: Výnosy z poplatků a provizí GEMB od roku 2009 do roku 2014 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování podle justice.cz, 2015

4.1.3 Komerční banka, a.s.

KB byla založena v roce 1990 jako státní instituce a od roku 1992 působí jako akciová společnost. V roce 2001 došlo k významné události, kdy mezinárodní retailová bankovní skupina Société Générale, jedna z největších evropských finančních skupin, koupila státní 60 % podíl v KB, čímž se KB stala její součástí. KB je mateřskou společností Skupiny KB a patří mezi přední bankovní instituce v ČR. Je univerzální bankou a nabízí rozmanité služby v oblasti realitového, podnikového a investičního bankovníctví. (KB, 2016)

V tabulce 9 jsou uvedené základní konsolidované finanční údaje KB.

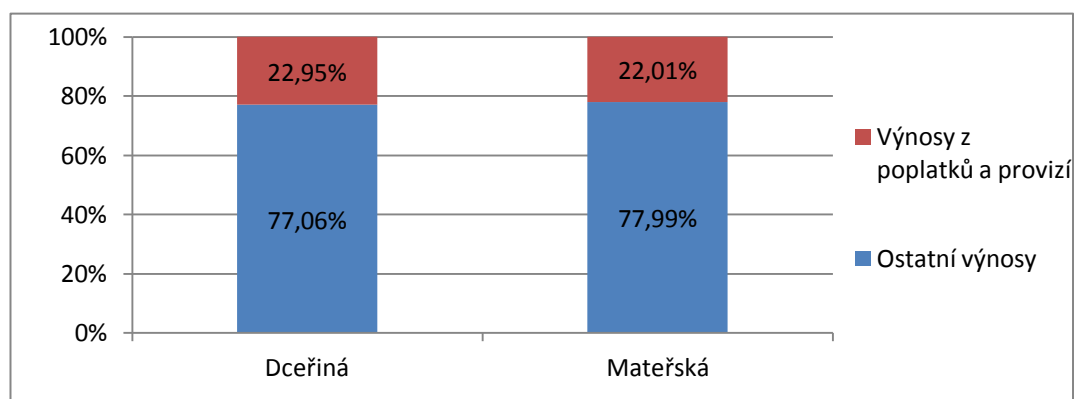
Tabulka 9: Přehled o finanční situaci KB

	2014	2015
Aktiva	953 261 mil. Kč	891 556 mil. Kč
Výsledek hospodaření	21 643 mil. Kč	9 544 mil. Kč
Čistý zisk náležející akcionářům	12 954 mil. Kč	12 758 mil. Kč
Objem úvěrů	494 706 mil. Kč	532 617 mil. Kč
Objem přijatých vkladů	701 867 mil. Kč	666 407 mil. Kč
Výnos z poplatků a provizí	6 752 mil. Kč	6 956 mil. Kč
Průměrný počet zaměstnanců	8 520	8 426
Počet klientů	2,5 mil	2,88 mil

Zdroj: Vlastní zpracování podle justice.cz, 2015

Celkové výnosy Skupiny KB (podle údajů ke konci roku 2014) činily 30 677 mil. Kč a výnosy z poplatků a provizí byly ve výši 6 752 mil. Kč. Podle individuální účetní závěrky byly celkové výnosy KB 27 762 mil. Kč a výnosy z poplatků a provizí 6 370 mil. Kč. Z výsledků je patrné, že samotná KB tvoří většinový podíl v mateřské společnosti. V grafu 11 je znázorněn procentní podíl výnosů z poplatků a provizí na provozních výnosech v mateřské i dceřiné společnosti.

Graf 11: Procentní podíl výnosů z poplatků a provizí a ostatních výnosů na celkových provozních výnosech

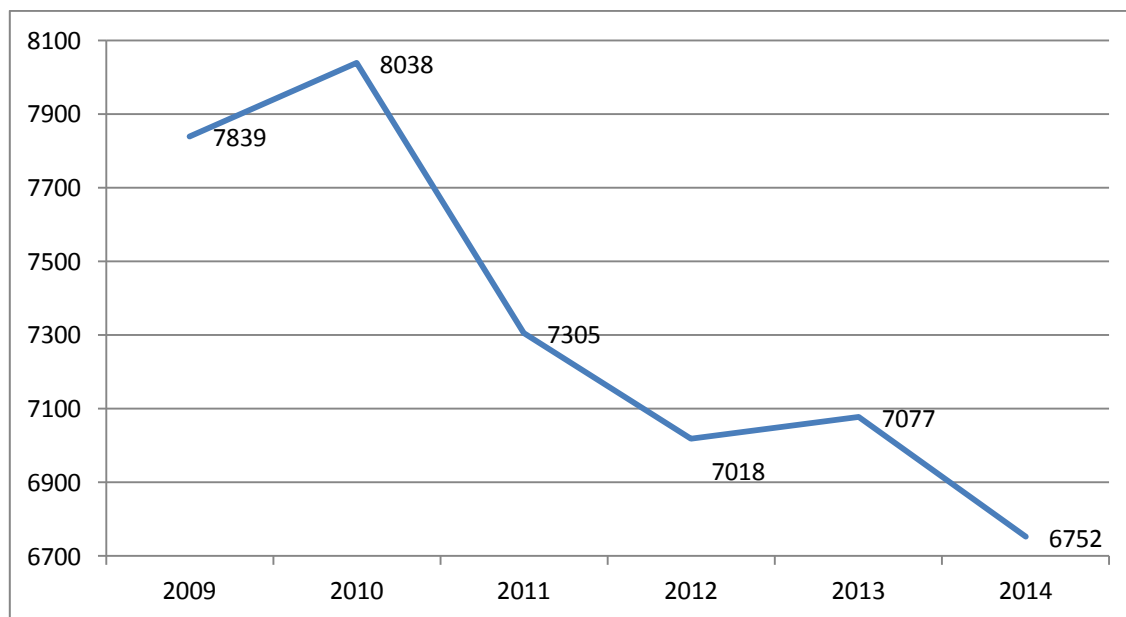

Zdroj: Vlastní zpracování podle justice.cz, 2015

Graf 12 zobrazuje vývoj výnosů z poplatků a provizí KB na konsolidované bázi od roku 2009 do roku 2015. Je zřejmé, že se tyto výnosy snižovaly. Stejně jako u předchozích dvou bank, tak i u KB je v roce 2010 zřejmý nárůst výnosů z poplatků a provizí oproti roku 2009. V tomto případě se jedná o nárůst o 2,5 %. Je zapříčiněn především prodejní výkonností Komerční pojišťovny. Dalším faktorem je zvyšující se počet transakcí s podnikovými klienty a v neposlední řadě také zvýšení prodeje produktů a služeb s přidanou hodnotou v segmentu podnikových klientů, např. financování obchody, syndikace úvěrů, správa cenných papírů a rezervace zdrojů. Pro účely této práce jsou sledovány spíše transakční poplatky pro spotřebitele, které se v důsledku tlaku na ceny snižují, a to i přes růst příjmů z používání platebních karet. Klesají především příjmy z poplatků za vedení účtů, a to z důvodu pokračujícího tlaku na snížení tržních cen a poklesu počtu účtů.

V dalších letech je zaznamenán pokles výnosů z poplatků a provizí. Tento pokles je zapříčiněn především konkurenčním prostředím na trhu a tlakem klientů na snižování poplatků. Dalším důvodem je to, že se v návaznosti na schválení reformy penzijního systému v ČR zvyšují náklady Penzijního fondu KB. Pokles poplatků je také zapříčiněn jejich zvýšenou regulací a zavedením výhod pro klienty KB v rámci programu MojeOdměny, díky němuž mohli na poplatcích ušetřit.

Graf 12: Výnosy z poplatků a provizí KB od roku 2009 do roku 2014 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování podle justice.cz, 2015

4.2 Vlastní analýza

V této kapitole je zobrazen vývoj bankovních poplatků v období deseti let u GEMB, KB a ČS. V každém roce je vybrán nejvýhodnější produkt, tj. běžný účet, u něhož klient hradí v součtu nejnižší bankovní poplatky za sledované služby. Tento produkt bude vybrán pro typického klienta, který využívá základní služby banky (viz metodika).

4.2.1 Česká spořitelna, a.s.

První bankou, u níž bude sledován vývoj bankovních poplatků a nabízených služeb, je ČS. V každém roce jsou vyhodnoceny změny v nabídce bankovních produktů a změny ve výši bankovních poplatků za jednotlivé služby. Tato banka je mezi sledovanými třemi bankami největší bankou.

2006

ČS nabízela svým klientům v tomto roce poměrně širokou škálu služeb. Na začátku sledovaného časového intervalu byl pro typického klienta zvolen jako nejvýhodnější běžný účet s názvem Výhodný program. Vedení tohoto účtu bylo za cenu 45 Kč (šest měsíců od založení tohoto účtu byla cena za vedení 0 Kč) a dále toto konto nabízelo zdarma následující služby:

- správu a vedení spořicího účtu,
- vyhotovení každého pravidelného výpisu,
- dva výběry hotovosti debetní kartou z bankomatu ČS zaúčtované v kalendářním měsíci,
- dvě účetní položky zaúčtované v kalendářním měsíci vzniklé použitím služby přímého bankovníctví,
- vydání/používání jedné mezinárodní platební karty,
- měsíční cenu za službu internetového bankovníctví,
- úvěr ke spořicímu účtu (kontokorent) na dobu neurčitou, a to konkrétně jeho sjednání (otevření), správu, vedení a zvýšení (pouze v den zřízení programu).

Dalším běžným účtem, který se pro sledovaného klienta nabízel, byl Komplexní program, u něhož byla konečná částka za jeho využívání v porovnání s Výhodným programem vyšší. Tento komplexní program byl výhodnější pro aktivní uživatele účtu, jelikož v sobě zahrnoval více služeb zdarma. Na rozdíl od Výhodného programu v sobě

obsahoval pět výběrů hotovosti a pět účetních položek vzniklých použitím služby elektronického bankovníctví za měsíc. Jeho celková cena byla ovšem vyšší kvůli vyšší částce za vedení účtu.

Zavádějícím je, že je sice zdarma vyhotovení výpisu, ovšem klient musí zaplatit poplatek za doručení tohoto výpisu. Tento poplatek se odvíjí od cen vnitrostátních poštovních služeb, konkrétně od ceny za obyčejnou zásilku do 50g.

V tabulce 10 jsou uvedeny poplatky za jednotlivé služby, které typický klient využíval. U odchozích plateb na běžné účty vedené u jiných bank jsou tyto poplatky navíc navýšeny o poplatek ve výši 2 Kč za zpracování položky prostřednictvím clearin-
gového centra.

Vklad hotovosti je za cenu 8 Kč, ale je zde navíc navýšení poplatku o 1 % z vložené částky. Částka u výběru hotovosti je komplikovanější. Pokud klient vybere peníze z bankomatu pomocí debetní karty, tak (mimo výběry, které má zdarma) uhradí 6 Kč. Ve sledovaných položkách je ovšem výběr hotovosti na přepážce, který je za 15 Kč a navíc je k němu připočítán ještě poplatek za hotovostní operaci 8 Kč. Poplatek ve výši 15 Kč je ovšem platný pouze pro výběry hotovosti v rozmezí 15 000 Kč - 499 000 Kč, jinak klient hradí 45 Kč. Je zde také věkové zvýhodnění, že klienti, kteří jsou starší 65 let, hradí vyšší poplatek 45 Kč pouze tehdy, pokud částka jejich výběru překročí 499 000 Kč. U výběru hotovosti debetní kartou z cizího bankomatu je cena 25 Kč + 0,5 % z vybírané částky.

U odchozích plateb je zřejmé, že zde není žádné zvýhodnění pro elektronické uživatele, jak by se dalo očekávat. U účetních položek, které vzniknou relací TP či platebního (jednorázového) příkazu, je nutné, pokud jsou zpracovány elektronicky, připočíst navíc 2 Kč za použití služby přímého bankovníctví. Navíc se ještě přičítají 2 Kč, pokud je platba provedena do cizí banky. Proto u odchozí platby z TP zpracované na pobočce do vlastní banky je částka o 4 Kč nižší než u odchozí platby z TP zpracované elektronicky do cizí banky.

Pokud je proveden jednorázový platební příkaz na pobočce, má klient dvě možnosti. Buďto tento příkaz vhodí do sběrného boxu, za což uhradí 8 Kč, nebo ho může dát k okamžitému zpracování na přepážku a za tuto službu uhradí poplatek 45 Kč. V obou případech musí zaplatit částku 2 Kč, pokud odchozí platba z příkazu směřuje na účet vedený u cizí banky.

Tabulka 10: Přehled poplatků za bankovní služby ČS v roce 2006 (v Kč)

	Výhodný program		Komplexní program	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	45	45	90	90
Výpis poštou	7,5	7,5	7,5	7,5
Přímé bankovníctví	0	0	0	0
Platební karta	0	0	0	0
Příchozí platba (3x)	5	15	5	15
Vklad v hotovosti (1x)	8	8	8	8
Odchozí platby:	-	-	-	-
TP na pobočce do vlastní banky	5	5	5	5
TP elektronicky do cizí banky	9	9	4	4
Příkaz k úhradě na pobočce do vlastní banky	8	8	8	8
Příkaz k úhradě elektronicky do cizí banky (2x)	4	8	4	8
Výběr na přepážce (1x)	23	23	23	23
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0	0	0
Výběr z cizího bankomatu (1x)	25	25	25	25
Platba u obchodníků (2x)	0	0	0	0
Celkem	139,5	153,5	179,5	193,5

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků ČS platného pro rok 2006

2007

V roce 2007 došlo jen k nepatrným změnám ve výši poplatků oproti roku 2006, které jsou v rámci služeb typického klienta sledovány. Opět jsou v nabídce dva účty - Výhodný program a Komplexní program. Tyto běžné účty jsou nabízeny za stejných podmínek jako v předchozím roce. Z tabulky 11 je zřejmé, že jsou oba účty o 2 Kč levnější, jelikož poplatek za elektronické transakce se na rozdíl od předchozího roku netýká TP, ale pouze jednorázového platebního příkazu. Nejvýhodnější produkt je pro tento rok opět Výhodný program, za který sledovaný klient uhradí 151,5 Kč za měsíc. Pro nové klienty ovšem toto konto již nenabízí zrušení poplatku za vedení účtu po dobu šesti měsíců od data jeho založení.

V sazebníku poplatků platném pro rok 2007 došlo v porovnání se sazebníkem v předchozím roce k formálním úpravám, které přispěly k lepší orientaci jeho čtenáře.

Tabulka 11: Přehled poplatků za bankovní služby ČS v roce 2007 (v Kč)

	Výhodný program		Komplexní program	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	45	45	90	90
Výpis poštou	7,5	7,5	7,5	7,5
Přímé bankovníctví	0	0	0	0
Platební karta	0	0	0	0
Příchozí platba (3x)	5	15	5	15
Vklad v hotovosti (1x)	8	8	8	8
Odchozí platby:	-	-	-	-
TP na pobočce do vlastní banky	5	5	5	5
TP elektronicky do cizí banky	7	7	2	2

	Výhodný program		Komplexní program	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Příkaz k úhradě na pobočce do vlastní banky	8	8	8	8
Příkaz k úhradě elektronicky do cizí banky (2x)	4	8	4	8
Výběr na přepážce (1x)	23	23	23	23
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0	0	0
Výběr z cizího bankomatu (1x)	25	25	25	25
Platba u obchodníků (2x)	0	0	0	0
Celkem	137,5	151,5	177,5	191,5

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků ČS platného pro rok 2007

2008

V tomto roce došlo ke změnám v nabídce služeb ČS. Novým klientům již není nabízen balíček služeb Výhodný program a Komplexní program.

ČS zavádí nový účet s názvem Běžný účet ČS, který je klientům nabízen za různou cenu odvíjející se od toho, jaké služby si zvolí k užívání. Vždy v sobě však zahrnuje následující produkty a služby zdarma:

- vedení sporožirového účtu,
- vyhotovení měsíčního papírového nebo elektronického výpisu,
- zřízení a vedení vkladového účtu,
- zřízení TP/souhlasů s inkasem.

Tento běžný účet má své služby rozříděné do tří hlavních programů s názvem Speciál, Standard a Plus. Produkty a služby Speciál jsou služby týkající se převážně pojištění schopnosti hradit pravidelné výdaje, pojištění právní ochrany a cestovního pojištění. Produkty a služby Plus zahrnují platby v rámci ČR zdarma, embosované mezinárodní debetní karty a Spořicí plán. Produkty a služby Standard zahrnují:

- kontokorent,
- debetní karty,
- SERVIS 24 (přímé bankovníctví),
- výběrovou sadu č. 1 - výběry z bankomatu ČS zdarma,
- výběrovou sadu č. 2 - zůstatkové SMS zdarma,
- výběrovou sadu č. 3 - platby v rámci ČS zdarma.

Klient si mohl vybrat různé kombinace těchto služeb a pro typického klienta bylo nejvýhodnější rozhodovat se mezi variantami služeb nabízených v programu Standard II a kombinací služeb Plus I a Standard II. Standard II nabízel dva až tři produk-

ty/služby Standard za cenu 69 Kč a Plus I zahrnoval jeden až dva produkty/služby Plus za cenu 159 Kč.

V tabulce 12 je vidět, že pro typického klienta je nejvýhodnější využít produkty a služby skupiny Standard II. Tato skupina služeb umožnila klientovi využívat debetní karty, přímé bankovníctví SERVIS 24 a mohl uskutečnit všechny výběry z bankomatu ČS zdarma. Pokud by navíc využil služby skupiny Plus I, tak by mohl provádět platby v rámci ČR zdarma. Skupina služeb Plus I je vhodná pro aktivního uživatele, kteří pak hradí pouze částku za jeho vedení a navíc nehradí téměř žádné poplatky. Standard II má naopak velké množství služeb zpoplatněné, ale částka za jeho vedení je ve srovnání s kombinací s variantou Plus I nízká. Produkty a služby Plus nabízejí klientům zdarma i položky, které jsou u většiny běžných účtů i v jiných bankách zpoplatněny. Jsou to především odchozí platby na účty vedené v cizích bankách, odchozí platby z platebních příkazů provedené jak elektronicky, tak prostřednictvím sběrného boxu a další.

Osobní účet ČS také automaticky poskytuje slevu v rámci Programu výhod, ale pouze pro pilotní pobočky v Jihlavě, Olomouci, Praze východ a Příbrami. Podmínky pro poskytnutí jsou ty, že klient podepíše smlouvu o poskytování Programu výhod a je sepsán záznam o přistoupení tohoto klienta ze strany poradce. Při opomenutí slev, které se netýkají typického klienta, je výše těchto zvýhodnění následující:

- aktivní účet: 10 % sleva z měsíční ceny Osobního účtu ČS,
- aktivní účet a kreditní obrat na účtu minimálně 25 000 Kč: 25 % sleva z měsíční ceny Osobního účtu ČS.

V tabulce 12 jsou vyčíslené poplatky, které za jednotlivé služby typický klient v roce 2008 hradil. Díky využití 10% slevy takový klient na poplatcích ušetří 6,9 Kč a při využití 25% slevy ušetří 17,25 Kč u skupiny služeb Standard II. V případě kombinace Plus I a Standard II by kvůli vyšší částce za vedení účtu, ze které je sleva počítána, ušetřil více. Co se týká jednotlivých poplatků, tak je jejich výše téměř stejná. Došlo pouze ke zdražení papírového výpisu z účtu. K této změně došlo kvůli zvýšení ceny poštovního za obvyčejné zásilky, od jejíž výše se bankovní poplatek odvozuje. Částky u ostatních položek zůstávají nezměněny. Klient by hradil stále stejné poplatky za jednotlivé služby jako v předchozím roce.

Tabulka 12: Přehled poplatků za bankovní služby ČS v roce 2008 (v Kč)

	Plus I a Standard II	Standard II	
	za položku i měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	228	69	69
Papírový výpis z účtu	10	10	10
Platební karta	0	0	0
Přímé bankovníctví	0	0	0
Příchozí platba (4x)	0	5	20
Vklad hotovosti	8	8	8
Zřízení TP	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-
TP na přepážce	0	7	7
TP elektronicky (3x)	0	7	21
Příkaz k úhradě na přepážce	0	10	10
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	0	4	16
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	0	7	7
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0	0
Výběr z cizího bankomatu	25	25	25
Platba u obchodníků (6x)	0	0	0
Celkem	271	152	193
a) Bonus 10 % pro pilotní pobočky	22,8	-	6,9
b) Bonus 25 % pro pilotní pobočky	57	-	17,25
a) Celkem (10 %)	248,2	-	186,1
b) Celkem (25 %)	214	-	175,75

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků ČS platného pro rok 2008

2009

Rok 2009 je náklady spojenými s využíváním služeb k bankovnímu účtu, které typický klient za měsíc uhradí, stejný jako předcházející rok. Jediným rozdílem je to, že bonus v rámci Programu výhod je nabízen v rámci všech poboček, nikoliv pouze pro pilotní pobočky, což zvýhodňuje postavení pro všechny klienty ČS. Výše ostatních poplatků za služby využívané typickým klientem je stejná jako v předchozím roce.

Pro tento rok je opět zvolen nejvýhodnějším produktem pro sledovaného klienta Osobní účet ČS, u něhož využívá služby skupiny Standard II, za které měsíčně uhradí 193 Kč bez využití slev. Pokud klient splní podmínky pro poskytnutí bonusu, tak ušetří buďto 6,9 Kč při 10% slevě z měsíční ceny účtu, nebo 17,25 Kč při 25% slevě z měsíční ceny účtu.

2010

V roce 2010 měl běžný klient opět k dispozici Osobní účet ČS, který v sobě zahrnoval několik skupin služeb, ze kterých si mohl volit.

V tomto roce nedošlo k žádným změnám podmínek poskytování Osobního účtu ČS a ani se nezměnil charakter či výše poplatků. Opět je zvolen jako nejvýhodnější produkt pro sledovaného klienta Osobní účet ČS se skupinou služeb Standard II za stejné měsíční náklady jako v předchozím roce.

2011

Tento rok přináší zdražení některých služeb. Došlo ke zvýšení poplatku za provedení platebního příkazu na přepážce nebo pomocí sběrného boxu o 5 Kč. Oproti předchozím třem rokům, kdy klient za tuto službu hradil 10 Kč, v roce 2011 zaplatí 15 Kč a navíc 2 Kč při platbě na účet vedený u cizí banky, což zůstává stejné jako v předchozích letech. Pokud klient vyžaduje okamžité zpracování platebního příkazu, tak v předchozích letech zaplatil 45 Kč a od roku 2011 se tento poplatek zvýšil na 55 Kč za platební příkaz. Tato situace se ovšem netýká sledovaného klienta.

Také pro výběr hotovosti prostřednictvím bankomatu jiné banky se zvýšil poplatek na 40 Kč za výběr. Doposud klient hradil 25 Kč + 0,5 % z vybírané částky. Od roku 2011 se nezohledňuje výše vybírané částky a je jednotný poplatek platný pro všechny výběry.

Dochází také ke zrušení některých poplatků. Za vklad hotovosti na přepážce klient neplatí oproti předchozím rokům žádné poplatky. Pokud však tento vklad provede prostřednictvím vkladového bankomatu ČS, tak uhradí poplatek 6 Kč.

Pro typického klienta je na základě nákladů vyčíslených v tabulce 13 zvolen nejvýhodnějším produktem opět Osobní účet ČS se skupinou služeb Standard II, za který měsíčně uhradí bez uplatňování slev 207 Kč. Poskytování bonusu Program výhod je za stejných podmínek jako v předcházejících letech. Je zřejmé, že se o 7 Kč snížil rozdíl v nákladech mezi využívání samostatné skupiny služeb Standard II a její kombinací se skupinou služeb Plus I. V předchozím roce ušetřil klient tím, že využil pouze služby Standard II 78 Kč. V roce 2011 ušetří kvůli změnám v poplatcích 71 Kč.

Tabulka 13: Přehled poplatků za bankovní služby ČS v roce 2011 (v Kč)

	Plus I a Standard II	Standard II	
	za položku i měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	228	69	69
Papírový výpis z účtu	10	10	10
Platební karta	0	0	0
Přímé bankovníctví	0	0	0
Příchozí platba (4x)	0	5	20
Vklad hotovosti	0	0	0

	Plus I a Standard II	Standard II	
	za položku i měsíc	za položku	za měsíc
Zřízení TP	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-
TP na přepážce	0	7	7
TP elektronicky (3x)	0	7	21
Příkaz k úhradě na přepážce	0	17	17
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	0	4	16
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	0	7	7
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0	0
Výběr z cizího bankomatu	40	40	40
Platba u obchodníků (6x)	0	0	0
Celkem	278	166	207
a) Bonus 10 %	22,8	-	6,9
b) Bonus 25 %	57	-	17,25
a) Celkem (10 %)	255,2	-	200,1
b) Celkem (25 %)	221	-	189,75

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků ČS platného pro rok 2011

2012

V roce 2012 nedošlo k žádným změnám v nabídce služeb ČS a ve výši poplatků za služby využívané typickým klientem. Náklady, které takový klient měsíčně hradí za využívání služeb ČS, jsou ve stejné výši jako v předchozím roce.

Pro klienta je nejvýhodnějším produktem opět Osobní účet ČS se skupinou služeb Standard II, za jejichž využívání měsíčně zaplatí 207 Kč a může uplatnit slevu 10 % a 25 % z částky za vedení účtu za stejných podmínek jako v předchozích letech.

2013

V roce 2013 došlo k rozšíření nabídky služeb ČS. V tomto roce si běžný klient může nově z nabídky služeb vybrat Osobní konto ČS, které je poskytováno za cenu 120 Kč měsíčně za jeho vedení a zahrnuje v sobě následující služby zdarma:

- vyhotovení měsíčního výpisu,
- poštovné (v případě papírového výpisu),
- debetní kartu VISA GOLD,
- SERVIS 24 (přímé bankovníctví),
- kontokorent,
- všechny výběry z bankomatu ČS,
- všechny platby v Kč,
- spořicí účet.

Za všechny platby v Kč jsou považovány transakce prováděné jak v rámci ČS, tak i transakce do nebo z jiné banky v ČR v Kč. Konkrétně se jedná o uskutečnění platebního příkazu přes přímé bankovníctví, prostřednictvím bankomatu/platbomatu ČS, dále položky z TP/souhlasu s inkasem/SIPA, příchozí (došlé) bezhotovostní platby a příplatky za platbu z/do jiné banky, za kterou se jinak hradí poplatek ve výši 2 Kč.

Osobní účet s názvem Osobní konto ČS byl v roce 2013 zvolen jako nejvýhodnější produkt pro typického bankovního klienta. Z tabulky 14 je patrné, že měsíční náklady za služby využívané klientem jsou při využívání Osobního konta ČS v porovnání s Osobním účtem ČS o 35 Kč nižší. Nevýhodou je ovšem to, že u tohoto běžného účtu není poskytován bonus jako u Osobního účtu ČS. I přesto za využívání služeb tohoto běžného účtu hradí typický klient měsíčně nejnižší náklady.

Doposud byla pro aktivní uživatele vhodná kombinace skupiny služeb Plus I a Standard II v rámci Osobního účtu ČS a pro neaktivní uživatele skupina služeb Standard II. Výhodou Osobního konta ČS je to, že v sobě zahrnuje poskytování velkého množství služeb zdarma a cena za jeho vedení je pouze 120 Kč, tím pádem se stává výhodným jak pro aktivní, tak pasivní uživatele bankovního účtu.

Co se týká samostatných bankovních poplatků, tak většina z nich je ve stejné výši jako v předchozích letech. Zvýšila se pouze cena za zaslání výpisu z účtu o 3 Kč kvůli zvýšení poštovního za obyčejné poštovní zásilky do 50g, které stanovuje ministerstvo financí.

Tabulka 14: Přehled poplatků za bankovní služby ČS v roce 2013 (v Kč)

	Osobní konto	Plus I a Standard II	Standard II	
	za položku i měsíc	za položku i měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	120	228	69	69
Papírový výpis z účtu	0	13	13	13
Platební karta	0	0	0	0
Přímé bankovníctví	0	0	0	0
Příchozí platba (4x)	0	0	5	20
Vklad hotovosti	0	0	0	0
Zřízení TP	0	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-	-
TP na přepážce	0	0	7	7
TP elektronicky (3x)	0	0	7	21
Příkaz k úhradě na přepážce	15	0	17	17
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	0	0	4	16
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	0	0	7	7
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0	0	0
Výběr z cizího bankomatu	40	40	40	40
Platba u obchodníků (6x)	0	0	0	0

	Osobní konto	Plus I a Standard II	Standard II	
	za položku i měsíc	za položku i měsíc	za položku	za měsíc
Celkem	175	281	169	210
a) Bonus 10 %	-	22,8	-	6,9
b) Bonus 25 %	-	57	-	17,25
a) Celkem (10 %)	-	258,2	-	203,1
b) Celkem (25 %)	-	224	-	192,75

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků ČS platného pro rok 2013

2014

V tomto roce byla opět rozšířena nabídka služeb ČS. Novým produktem se stal Osobní účet ČS II, za jehož vedení zaplatí klient 69 Kč. Obsahuje v sobě následující služby zdarma:

- vyhotovení měsíčního výpisu,
- peníze stranou,
- debetní kartu VISA CLASSIC,
- bezkontaktní nálepku,
- dva výběry z bankomatu ČS,
- SERVIS 24,
- všechny příchozí platby v Kč,
- všechna odemknutí/zamknutí karty,
- všechny změny limitů ke kartě,
- všechny změny PIN ke kartě,
- obrázek na kartu,
- program Partner.

V porovnání s Osobním účtem nabízí více služeb, které bankovní klient využije, zdarma a měsíčně ho takový účet stojí nižší náklady. Pro sledovaného klienta je nejpříznivější to, že tento účet nabízí veškeré příchozí platby v Kč zdarma. K tomuto balíčku si může klient dokoupit doplňkové služby za poplatek 29 Kč za měsíc za každou službu. Pokud si klient připlatí poplatek za doplňkovou službu s názvem "odchozí platby v Kč", které se týkají všech odchozích elektronických plateb v Kč v rámci ČR, tak ušetří, jelikož nebude u takových transakcí platit ani poplatek za provedení platby na účet vedený u jiné banky.

Novinkou v nabídce služeb je také internetový osobní účet ČS iÚčet, u kterého musí klient splňovat následující podmínky, aby mohl získat jeho vedení zdarma:

- každý měsíc zaplatit kartou minimálně 7 000 Kč,
- v daném měsíci klient nesmí využít vklady a výběry hotovosti na pobočce ČS (s výjimkou vkladu a výběru cizí měny z nebo na účet) a příkazy k bezhotovostní transakci z účtu, včetně příkazů přes sběrný box (s výjimkou žádosti o inkaso a realizace zahraničního platebního styku)

Sledovaný klient ovšem využívá bankovní služby na pobočce, tudíž nesplňuje podmínky pro získání tohoto účtu zdarma, a musel by za jeho vedení zaplatit poplatek 98 Kč. Pro tento rok je zvolen jako nejvýhodnější produkt opět účet Osobní konto, za jehož využívání zaplatí klient měsíčně 175 Kč.

Z tabulky 15 je patrné, že vývoj jednotlivých bankovních poplatků zůstává u služeb využívaných sledovaným klientem stejný. Měsíční náklady se tedy pro klienta v porovnání s předchozím rokem nezměnily. U vkladu hotovosti je zvýhodnění, že pokud ho klient provede prostřednictvím vkladového bankomatu, tak nehradí žádný poplatek stejně, jako tomu bylo dopsud pouze u vkladu na přepážce. V předchozím roce byl vklad hotovosti prostřednictvím vkladového bankomatu za poplatek 6 Kč.

Tabulka 15: Přehled poplatků za bankovní služby ČS v roce 2014 (v Kč)

	Osobní účet II		Využití doplň. sl.	Osobní konto	Plus I a Standard II	Standard II	
	za položku	za měsíc	za měsíc	za položku i měsíc	za položku i měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	69	69	98	120	228	69	69
Papírový výpis z účtu	13	13	13	0	13	13	13
Platební karta	0	0	0	0	0	0	0
Přímé bankovníctví	0	0	0	0	0	0	0
Příchozí platba (4x)	0	0	0	0	0	5	20
Vklad hotovosti	0	0	0	0	0	0	0
Zřízení TP	0	0	0	0	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-	-	-	-	-
TP na přepážce	7	7	7	0	0	7	7
TP elektronicky (3x)	7	21	0	0	0	7	21
Příkaz k úhradě na přepážce	17	17	17	15	0	17	17
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	4	16	0	0	0	4	16
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0	0	0	0	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0	0	0	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	7	7	0	0	0	7	7
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0	0	0	0	0	0
Výběr z cizího bankomatu	40	40	40	40	40	40	40
Platba u obchodníků (6x)	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	164	190	175	175	281	169	210
a) Bonus 10 %	-	-	-	-	22,8	-	6,9
b) Bonus 25 %	-	-	-	-	57	-	17,25
a) Celkem (10 %)	-	-	-	-	258,2	-	203,1
b) Celkem (25 %)	-	-	-	-	224	-	192,75

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků ČS platného pro rok 2014

2015

V roce 2015 si může klient vybírat ze stejných služeb i za stejnou cenu za jejich vedení jako v předchozím roce. Nejvýhodnějším osobním účtem je opět Osobní konto ČS, které v sobě zahrnuje velké množství bankovních služeb zdarma za poměrně nízkou cenu za jeho vedení.

U některých sledovaných bankovních poplatků došlo v tomto roce ke změně. Za provedení platebního příkazu elektronicky zaplatí klient poplatek 5 Kč. V předchozích sledovaných letech byla částka o 3 Kč nižší. Také za platební příkaz, který klient provádí prostřednictvím sběrného boxu nebo na přepážce, platil od roku 2011 do roku 2014 poplatek ve výši 15 Kč a od roku 2015 za tuto službu zaplatí 20 Kč. Pokud klient vyžaduje okamžité zpracování platebního příkazu, tak od začátku sledovaného časového intervalu do roku 2010 hradil 45 Kč, od roku 2011 do roku 2014 se tento poplatek zvýšil na 55 Kč za platební příkaz a od roku 2015 za tuto službu zaplatí dokonce 80 Kč. Dříve klient hradil za zaslání papírového výpisu z účtu poplatek, který se odvíjel od výše poštovního za obvyčejné poštovní zásilky do 50g, které stanovuje ministerstvo financí. Od roku 2015 je dán jednotný poplatek za tuto službu 25 Kč. Z tabulky 16 je zřejmé, že kvůli těmto změnám jsou náklady klienta spojené s užíváním běžného účtu vyšší než v předchozím roce.

Tabulka 16: Přehled poplatků za bankovní služby v roce 2015 (v Kč)

	Osobní účet II		Využití doplň. sl.	Osobní konto	Plus I a Standard II	Osobní účet - Standard II	
	za položku	za měsíc	za měsíc	za položku i měsíc	za položku i měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	69	69	98	120	228	69	69
Papírový výpis z účtu	25	25	25	0	25	25	25
Platební karta	0	0	0	0	0	0	0
Přímé bankovníctví	0	0	0	0	0	0	0
Příchozí platba (4x)	0	0	0	0	0	5	20
Vklad hotovosti	0	0	0	0	0	0	0
Zřízení TP	0	0	0	0	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-	-	-	-	-
TP na přepážce	7	7	7	0	0	7	7
TP elektronicky (3x)	7	21	0	0	0	7	21
Příkaz k úhradě na přepážce	22	22	22	20	0	22	22
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	7	28	0	0	0	7	28
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0	0	0	0	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0	0	0	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	7	7	0	0	0	7	7
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0	0	0	0	0	0
Výběr z cizího bankomatu	40	40	40	40	40	40	40
Platba u obchodníků (6x)	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	184	219	192	180	293	189	239
a) Bonus 10 %	-	-	-	-	22,8	-	6,9

	Osobní účet II		Využití doplň. sl.	Osobní konto	Plus I a Standard II	Osobní účet - Standard II	
	za položku	za měsíc	za měsíc	za položku i měsíc	za položku i měsíc	za položku	za měsíc
b) Bonus 25 %	-	-	-	-	57	-	17,25
a) Celkem (10 %)	-	-	-	-	270,2	-	217,1
b) Celkem (25 %)	-	-	-	-	236	-	206,75

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků ČS platného pro rok 2015

Zhodnocení:

Na začátku časového intervalu v roce 2006 nabízela ČS svým klientům menší počet běžných účtů. Pro sledovaného typického klienta byly k dispozici dva běžné účty, které se svým charakterem poměrně lišily. Bylo zřejmé, že běžný účet, který byl nabízen za nižší částku za jeho vedení, byl vhodnější pro neaktivní uživatele bankovního účtu, jelikož v sobě nezahrnoval tolik služeb zdarma jako běžný účet, který byl nabízen za vyšší částku za vedení účtu. Ten byl naopak vhodnější pro aktivní uživatele bankovního účtu. Rozdíl v nabídce služeb v rámci těchto balíčků však nebyl tak významný, jelikož v rámci dražšího běžného účtu měl klient k dispozici zdarma pět výběrů hotovosti z bankomatu a pět služeb zadaných pomocí přímého bankovníctví a levnější běžný účet měl u obou služeb zdarma dvě položky.

Od roku 2008 byl vytvořen nový produkt s názvem Osobní účet ČS, který byl velice rozmanitý a klient si mohl vybrat z několika variant tohoto běžného účtu. Pro běžného klienta bylo ovšem poměrně složité se v nabídce služeb vyznat, protože tento osobní účet byl nabízen ve třech kategoriích (Standard, Speciál a Plus), které se dále členily na podkategorie s římskými čísly a navíc zde byly ještě výběrové sady. Náklady, které musel typický klient hradit s využíváním tohoto účtu, byly poměrně vysoké. Pokud klient využíval aktivně bankovní účet, vyplatilo se mu si připlatit 159 Kč za skupinu služeb Plus, které zahrnovaly platby v rámci ČR zdarma. ČS se snažila zvýhodnit majitele Osobního účtu ČS tak, že zavedla pro všechny klienty po splnění určitých podmínek Program výhod, díky kterému mohli ušetřit určité procento z částky za vedení účtu.

V roce 2013 byl konečně pro klienty ČS vytvořen nový produkt Osobní konto, které v sobě za poměrně nízkou cenu zahrnovalo zdarma téměř všechny služby, které sledovaný klient využíval. Tento běžný účet byl zvolen jako nejvýhodnější produkt až do konce sledovaného období.

Ve všech sledovaných letech si ČS účtovala poplatek 2 Kč za transakce do jiné banky (pokud tato služba nebyla poskytována zdarma v rámci služeb nabízených k běžnému účtu), které musí být zúčtovány prostřednictvím clearingového centra. Jednotná byla také částka za zřízení a změnu TP a za platby kartou u obchodníků, která byla ve všech sledovaných letech nulová.

Nepříznivě se pro klienta vyvíjel poplatek za zasílání výpisu z účtu poštou, který se zpočátku odvíjel od stále rostoucí ceny poštovního za obvyčejné zásilky do 50g a od roku 2015 se tento poplatek již neodvíjel od výše poštovního, ale byl sjednocen na výši 25 Kč za provedení služby. Platební karta a přímé bankovníctví byly vždy součástí služeb a produktů nabízených zdarma k běžnému účtu. Pokud by přímé bankovníctví nebylo součástí balíčku služeb poskytovaného zdarma k běžnému účtu, tak za jeho vedení klient zaplatí ve všech sledovaných letech 25 Kč měsíčně. Poplatek za platební kartu byl také vyčíslen zvlášť. Nejvhodnější kartou pro typického klienta byla debetní karta VISA ELECTRON, MAESTRO, za kterou klient uhradil ročně v prvních šesti sledovaných letech 200 Kč. Od roku 2012 bylo vydávání této karty zrušeno a místo toho byla nejvhodnější debetní kartou opět elektronická debetní karta MAESTRO, za níž byl zaveden poplatek 230 Kč ročně.

Poplatek za příchozí platbu byl ve všech sledovaných letech ve výši 5 Kč. Vklad hotovosti byl z počátku sledovaného časového intervalu účtován jako poplatek za hotovostní operaci ve výši 8 Kč a od roku 2011 se jeho výše odvíjela od způsobu realizace. Pokud klient vkládal hotovost prostřednictvím vkladového bankomatu ČS, tak zaplatil poplatek 6 Kč. Naopak pokud vkládal hotovost na přepážce, tak navíc nehradil žádný poplatek.

Dalšími sledovanými poplatky byly poplatky týkající se odchozích plateb. Tyto odchozí platby byly v sazebníku vyčísleny zvlášť pro odchozí platby z TP (zahrnující i SIPO operace) a odchozí platby z platebních (jednorázových) příkazů. V roce 2006 byl k poplatku za odchozí platbu z TP provedené elektronickým způsobem navíc připočítán poplatek 2 Kč za využití elektronické služby. V dalších letech již nezáleželo na způsobu, kterým byla tato odchozí platba realizována, a klient hradil vždy poplatek 5 Kč za její provedení.

U jednorázových příkazů k úhradě provedených na přepážce s využitím sběrného boxu byl vývoj pro klienta nepříznivý. Od roku 2006 do roku 2010 byl navíc k od-

chozí platbě účtován poplatek 8 Kč za provedenou platbu, v dalších letech až do roku 2014 byl tento poplatek 15 Kč a od roku 2015 se zvýšil až na 20 Kč za odchozí platbu. Pokud klient vyžadoval převzetí na přepážce a okamžité zpracování platebního příkazu, tak byly tyto poplatky mnohem vyšší. Od roku 2006 do roku 2010 si banka za tuto službu účtovala 45 Kč, od roku 2011 do roku 2014 se poplatek zvýšil na 55 Kč a od roku 2015 byl dokonce ve výši 80 Kč za každý okamžitě zpracovaný platební příkaz. Klientovi ČS se vyplatilo provádět jednorázové platební příkazy elektronickým způsobem, za který byl poplatek od začátku sledovaného období až do roku 2014 pouze 2 Kč a od roku 2015 se zvýšil na 5 Kč za odchozí platbu.

Poplatky za výběr hotovosti se lišily podle toho, zda je klient uskutečňoval z bankomatu ČS nebo z bankomatu jiné banky. Ve všech sledovaných letech platilo, že výběry z bankomatu jiné banky byly dražší. Poplatky u výběrů hotovosti z bankomatu ČS byly ve všech sledovaných letech nulové. Je tomu tak proto, že byl jejich určitý počet vždy poskytován zdarma v rámci služeb k běžnému účtu. Pokud by byly sledovány poplatky za výběr hotovosti mimo služby k běžnému účtu poskytované zdarma, tak je jejich vývoj následující. U výběrů hotovosti z vlastního bankomatu byl poplatek od začátku časového období až do roku 2014 ve výši 6 Kč za výběr a od roku 2015 došlo ke snížení na 5 Kč za výběr. Za výběr hotovosti z bankomatu jiné banky hradil klient v letech 2006 až 2010 poplatek ve výši 25 Kč za výběr, ke kterému byl ještě připočítán poplatek 0,5 % z vybírané částky. Od roku 2011 byl jednotný poplatek ve výši 40 Kč za výběr bez ohledu na vybíranou částku.

4.2.2 Komerční banka, a.s.

Jako druhá je analyzována KB. Ve srovnání s ostatními sledovanými bankami je druhá největší. Má přibližně o dva a půl milionů méně klientů než ČS a o jedna a půl milionů více než GEMB. Opět je u této banky proveden rozbor vývoje bankovních poplatků a změn v nabídce produktů v období deseti let (od roku 2006 do roku 2015). Pro každý rok je vybrán nejvýhodnější běžný účet pro typického klienta a jsou okomentovány změny. Nakonec je provedeno zhodnocení.

2006

Pro sledovaného běžného klienta byl v roce 2006 zvolen jako nejvýhodnější produkt běžný účet s názvem IDEAL konto. Tento účet byl nabízen za cenu 34 Kč (cena za vedení účtu) a zahrnoval zdarma následující produkty a služby:

- vedení běžného účtu v Kč,
- platební kartu s asistenční službou pro motoristy,
- jeden výběr z bankomatů KB měsíčně,
- vyhotovení a zaslání poštou jednoho výpisu z účtu s četností měsíční, čtvrtletní, pololetní nebo roční,
- IDEAL sporoučet, který zahrnuje: vedení spořicího účtu v Kč, vyhotovení a zaslání poštou jednoho výpisu z účtu s četností čtvrtletní, pololetní nebo roční a účetní položky zúčtované na IDEAL sporoučtu

I v případě, že tento účet byl nabízen pouze za cenu 34 Kč, tak kvůli využívání ostatních bankovních služeb typický klient za měsíc uhradil částku 224 Kč, jelikož tento účet nezahrnoval velké množství služeb zdarma. Pokud klient nevyužíval tento účet aktivně, mohl na tom díky nízké ceně za vedení účtu ušetřit. Tento účet je tedy nejvýhodnější pro sledovaného klienta, ale zároveň také pro neaktivní klienty, kteří nevyužívají žádné služby navíc, tudíž nehradí navíc žádné poplatky.

Nevýhodou tohoto běžného účtu také je, že nenabízí zdarma transakce prováděné do cizí banky, tj. klient musí hradit poplatek za účetní položku zpracovanou prostřednictvím mezibankovního platebního styku. Například u příkazu k úhradě elektronicky je poplatek za odchozí platbu ve výši 3 Kč, ale k této částce je nutné ještě připočítat 2 Kč, jelikož je tento příkaz směřován do jiné banky. Také u výběru hotovosti je poplatek nejednoznačný, neboť při výběru hotovosti do objemu 10 tis. Kč je jeho výše 60 Kč a při výběru hotovosti částky převyšující 10 tis. Kč a nepřesahující 100 tis. Kč je poplatek ve výši 45 Kč.

V tabulce 17 jsou uvedené i další běžné účty, které by mohly být pro sledovaného uživatele brány v potaz, avšak náklady, které by klient za využívání služeb měsíčně hradil, jsou vyšší. Těmito produkty jsou Perfekt konto a Expreskonto KB. I přesto, že Expreskonto KB se jeví kvůli částce za jeho vedení 85 Kč jako nejdražší účet, tak ve finálním součtu je téměř stejně drahý jako IDEAL konto, které bylo vybráno jako nejvýhodnější. Je to kvůli tomu, že Expreskonto KB nabízí zdarma vedení internetového bankovníctví, které je v ostatních případech zpoplatněno 44 Kč. Výhodou Expreskonta KB je také to, že nabízí zdarma povolení inkasa (včetně SIPA) první tři měsíce po otevření účtu.

Tabulka 17: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2006 (v Kč)

	IDEAL konto		Perfekt konto		Expreskonto KB	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	34	34	59	59	85	85
Výpis poštou	0	0	0	0	0	0
Přímé bankovníctví	44	44	44	44	0	0
Platební karta	0	0	0	0	0	0
Příchozí platba (3x)	5	15	5	15	5	15
Vklad v hotovosti (1x)	0	0	0	0	0	0
Odchozí platby:	-	-	-	-	-	-
TP na pobočce do vlastní banky	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
TP elektronicky do cizí banky	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
Příkaz k úhradě na pobočce do vl. banky	20	20	20	20	20	20
Příkaz k úhradě el. do cizí banky (2x)	5	10	5	10	5	10
Výběr na přepážce (1x)	45	45	45	45	45	45
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	6	0	0	0	0
Výběr z cizího bankomatu (1x)	39	39	39	39	39	39
Platba u obchodníků (2x)	0	0	0	0	0	0
Celkem	203	224	228	243	210	225

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků KB platného pro rok 2007

2007

V roce 2007 nastaly v nabídce bankovních produktů změny. V předchozím roce byl zvolen nejvýhodnější běžný účet s názvem IDEAL konto, ale v roce 2007 se již pro sledovaného běžného klienta stává nejvýhodnější Perfekt konto, jehož konečná částka, kterou za měsíc klient uradí, je o 33 Kč nižší než částka, kterou by klient hradil využitím IDEAL konta. Tento fakt je ovlivněn především tím, že Perfekt konto, u něhož je cena za vedení účtu 59 Kč, nabízí svým klientům zdarma:

- vedení běžného účtu v Kč,
- platební kartu s asistenční službou pro motoristy,
- dva výběry z bankomatů KB měsíčně,
- telefonní bankovníctví Expresní linku KB nebo internetové bankovníctví Mojebanka,
- dvě transakce zadané službou Mojebanka,
- zasílání jednoho výpisu z účtu s měsíční četností elektronicky a/nebo poštou,
- sjednání a zvýšení povoleného nezajištěného debetu Start.

Částky, které klient za jednotlivé služby uhradí, jsou jednotlivě rozepsané v tabulce 18. Sledovaného běžného klienta se nejvíce dotkne to, že má zdarma vedení internetového bankovníctví, za které byl v předchozím roce poplatek ve výši 44 Kč. Ke snížení měsíčních nákladů také přispělo to, že má zdarma dvě transakce prováděné pro-

střednictvím internetového bankovníctví. Bankovní klient si ovšem musí dát pozor na to, že musí navíc uhradit poplatek za mezibankovní platební styk, pokud provádí platby do cizích bank.

Došlo ke změně, že Expreskonto KB není již novým klientům nabízeno. Velice výhodným účtem je nově zaváděné Extra konto, u kterého klient nehradí navíc téměř žádné poplatky. Částka za vedení účtu je ovšem vyšší než u ostatních běžných účtů, a proto se tento účet vyplatí pouze pro aktivní uživatele bankovního účtu, kteří si tuto vyšší částku vykompenzují vyšším využíváním bankovních služeb poskytovaných zdarma.

Aktivní uživatel má výhodu v tom, že může většinu běžných služeb využívat bez většího omezení. Například jsou zde zdarma veškeré odchozí platby z TP, není zde poplatek za platby prováděné do cizích bank, jsou zdarma veškeré došlé platby a především může bankovní klient provádět prostřednictvím internetového bankovníctví všechny platby bez poplatků.

Tabulka 18: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2007 (v Kč)

	IDEAL konto		Perfekt konto		Extra konto	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	36	36	59	59	125	125
Výpis poštou	0	0	0	0	0	0
Přímé bankovníctví	44	44	0	0	0	0
Platební karta	0	0	0	0	0	0
Příchozí platba (3x)	5	15	5	15	0	0
Vklad v hotovosti (1x)	0	0	0	0	0	0
Odchozí platby:	-	-	-	-	-	-
TP na pobočce do vlastní banky	4,5	4,5	4,5	4,5	0	0
TP elektronicky do cizí banky	6,5	6,5	6,5	6,5	0	0
Příkaz k úhradě na pobočce do vl. banky	20	20	20	20	20	20
Příkaz k úhradě el. do cizí banky (2x)	5	10	2	4	0	0
Výběr na přepážce (1x)	45	45	45	45	45	45
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	6	0	0	0	0
Výběr z cizího bankomatu (1x)	39	39	39	39	39	39
Platba u obchodníků (2x)	0	0	0	0	0	0
Celkem	205	226	181	193	229	229

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků KB platného pro rok 2007

2008

Rok 2008 je pro KB příznačný tím, že v něm došlo ke zlevnění některých nabízených služeb. Částka za vedení účtu je u IDEAL konta o 14 Kč nižší než v předchozím roce. Je zde ovšem navíc zpoplatněn papírový výpis u účtu. Zdarma je poskytován pouze elektronický výpis z účtu a je také nižší částka za vedení internetového bankovníctví,

což v obou případech zvýhodňuje elektronické uživatele. Také poplatek za výběr hotovosti z cizího bankomatu je nižší. Stejně tak došlo ke snížení částky za vedení účtu u Perfekt konta, a to o 10 Kč

Pro sledovaného běžného klienta jsou k dispozici stejné běžné účty jako v roce 2007. Nejlevnější variantou je Extra konto, a to především díky tomu, že je v rámci tohoto balíčku zdarma vedení internetového bankovníctví a také jsou zde zdarma položky vzniklé z TP k úhradě. I přesto, že je poplatek za vedení účtu u Extra konta o 103 Kč vyšší než u IDEAL konta, tak za měsíc využívání bankovních služeb by běžný bankovní klient v konečném součtu zaplatil méně. Extra konto v tomto roce nově zavádí zdarma odepsaná inkasa, za která doposud bankovní klient hradil 3 Kč. Pro neaktivního uživatele bankovního účtu je výhodné si zřídit bankovní účet s nižší částkou za vedení účtu, který v sobě nezahrnuje velké množství bankovních služeb zdarma. Takový účet je právě IDEAL konto.

Stejně jako u Perfekt konta, tak u Extra konta a IDEAL konta je nově poskytováno zdarma povolení inkasa (včetně SIPO) a zadávání TP k úhradě, ale tato cena platí pouze první tři měsíce po otevření účtu. Dále platí aktuální cena, která je ve výši 39 Kč v případě využívání této služby na přepážce, 29 Kč při využívání telefonického způsobu a 0 Kč při využití elektronického bankovníctví.

Je zde opět zřejmé, že jsou zvýhodněni uživatelé, kteří využívají služby elektronicky, a také aktivní uživatelé bankovních účtů, jelikož se banka snaží do svých služeb, které poskytuje zdarma, zahrnout i další transakce. Všechny částky bankovních poplatků pro rok 2008 jsou vyčísleny v tabulce 19.

Tabulka 19: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2008 (v Kč)

	IDEAL konto		Perfekt konto		Extra konto	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	22	22	49	49	125	125
Papírový výpis z účtu	20	20	20	20	0	0
Platební karta	0	0	0	0	0	0
Přímé bankovníctví	39	39	0	0	0	0
Příchozí platba (4x)	5	20	5	20	0	0
Vklad hotovosti	0	0	0	0	0	0
Zřízení TP	0	0	0	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-	-	-	-
TP na přepážce	6,5	6,5	6,5	6,5	0	0
TP elektronicky (3x)	6,5	19,5	6,5	19,5	0	0
Příkaz k úhradě na přepážce	22	22	22	22	20	20
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	6	24	6	16	0	0
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0	0	0	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0	0	0	0	0

	IDEAL konto		Perfekt konto		Extra konto	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Příkaz k inkasu (SIPO)	5	5	5	5	0	0
Výběr z vl. bankomatu (2x)	0	5	0	0	0	0
Výběr z cizího bankomatu	35	35	35	35	35	35
Platba u obchodníků (6x)	0	0	0	0	0	0
Celkem	167	218	155	193	180	180

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků KB platného pro rok 2008

2009

V roce 2009 jsou pro běžného klienta k dispozici stále tarify IDEAL konto, Perfekt konto a Extra konto. I přesto, že je IDEAL konto pro klienty poměrně nevýhodným tarifem, jelikož v sobě nezahrnuje téměř žádné služby zdarma, tak je v tabulce 20 stále uváděno, a to z důvodu, že je zde jasně vidět výše jednotlivých poplatků.

Z tabulky 20 je patrné, že pro průměrného bankovního klienta je nejvýhodnější varianta opět Extra konto, jehož konečná částka, kterou klient za měsíc hradí, je nejnižší. U Perfekt konta je evidentní, že pokud by klient nevyužíval bankovní služby ve velkém množství, tak by ušetřil. To je nevýhoda oproti Extra kontu, kde má bankovní klient velké množství služeb zdarma stejně jako v předchozím roce. Má zde navíc zdarma všechny výběry z bankomatů KB oproti předchozímu roku, kdy měl zdarma pouze tři výběry hotovosti z bankomatů KB měsíčně.

V roce 2009 nedošlo k žádným výrazným změnám, avšak je zde malé zdražení některých služeb, což ovlivní měsíční náklady, které klient hradí za využívání bankovních služeb. Příkaz k úhradě na přepážce je o 9 Kč dražší a také došlo ke zdražení odchozí platby z příkazu k inkasu, a to o 3 Kč.

Tabulka 20: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2009 (v Kč)

	IDEAL konto		Perfekt konto		Extra konto	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	22	22	49	49	125	125
Papírový výpis z účtu	20	20	20	20	0	0
Platební karta	0	0	0	0	0	0
Přímé bankovníctví	39	39	0	0	0	0
Příchozí platba (4x)	5	20	5	20	0	0
Vklad hotovosti	0	0	0	0	0	0
Zřízení TP	0	0	0	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-	-	-	-
TP na přepážce	8	8	8	8	0	0
TP elektronicky (3x)	8	24	8	24	0	0
Příkaz k úhradě na přepážce	31	31	31	31	29	29
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	6	24	6	16	0	0
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0	0	0	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0	0	0	0	0

	IDEAL konto		Perfekt konto		Extra konto	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Příkaz k inkasu (SIPO)	8	8	8	8	0	0
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	5	0	0	0	0
Výběr z cizího bankomatu	35	35	35	35	35	35
Platba u obchodníků (6x)	0	0	0	0	0	0
Celkem	182	236	170	211	189	189

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků KB platného pro rok 2009

2010

Tento rok nepřinesl žádné významné novinky v nabídce bankovních služeb. Nižak se nezměnily ani částky bankovních poplatků. Průměrný klient opět vybíral ze tří balíčků služeb, kdy se pro něho opět nejvýhodněji jeví Extra konto, za jehož využívání za měsíc v tomto roce uhradí 211 Kč. Toto konto, s nejvyšší částkou za vedení účtu, je také nejvýhodnější především pro aktivní uživatele bankovních účtů a IDEAL konto, s nejnižší částkou za vedení účtu, je naopak nejvýhodnější pro neaktivní uživatele bankovních účtů.

2011

V roce 2011 došlo k významným změnám ve službách nabízených KB. Pro sledovaného běžného klienta nejsou již v nabídce běžné účty jako v roce 2010. Pro typického klienta je vhodný pouze jeden produkt s názvem MůjÚčet, za jehož vedení klient zaplatí 68 Kč měsíčně a dále nabízí zdarma následující služby:

- platební kartu s cestovním pojištěním,
- telefonní bankovníctví Expresní linku KB, internetové bankovníctví Mojebanka, mobilní bankovníctví Mobilní banka,
- jeden výpis z účtu elektronicky s měsíční četností,
- účetní položky na pasivní straně transakce vyjma odepsaných inkas,
- účetní položky zpracované prostřednictvím mezibankovního platebního styku,
- povolení inkasa (včetně SIPO) a zadávání TP k úhradě zdarma první tři měsíce po otevření účtu (dále aktuální cena).

Další novinkou je zavedení poplatku ve výši 5 Kč za výběr z bankomatu KB debetní kartou, který je ovšem následující měsíc klientovi vrácen, pokud uskuteční stejnou debetní kartou platbu u obchodníka. Sledovaný běžný uživatel provádí do měsíce šest plateb u obchodníků, proto je v tabulce 21 částka za výběr z vlastního bankomatu nulová.

Velkou výhodou u tohoto účtu je to, že klient nehradí poplatky za platby uskutečněné na bankovní účty vedené u jiných bank. Stejně zůstává i to, že povolení inkasa (včetně SIPO) a zadávání TP k úhradě je zdarma první tři měsíce po otevření účtu. Mimo první tři měsíce po otevření účtu platí klient aktuální cenu, a to 29 Kč při zřízení prostřednictvím telefonního bankovníctví, prostřednictvím papírového nosiče 39 Kč a prostřednictvím internetového bankovníctví je tato služba poskytována vždy zdarma.

Pro uživatele tohoto účtu je nevýhodou to, že příkaz k úhradě, který provede elektronicky, je o 2 Kč dražší než u ostatních běžných účtů.

Nově KB nabízí také odměny, které klient může obdržet při splnění určitých podmínek. Za služby, které využívá sledovaný typický uživatel, ovšem neobdrží žádné odměny či bonusy, a proto není třeba je uvádět.

Tabulka 21 zobrazuje vyčíslení jednotlivých bankovních poplatků a částku nákladů, které typický klient uhradí za využívání běžného účtu MůjÚčet a ostatních bankovních služeb.

Tabulka 21: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2011 (v Kč)

	MůjÚčet	
	za položku	za měsíc
Vedení účtu	68	68
Papírový výpis z účtu	20	20
Platební karta	0	0
Přímé bankovníctví	0	0
Příchozí platba (4x)	0	0
Vklad hotovosti	0	0
Zřízení TP	0	0
Odchozí platba	-	-
TP na přepážce	6	6
TP elektronicky (3x)	6	18
Příkaz k úhradě na přepážce	29	29
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	6	24
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	6	6
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0
Výběr z cizího bankomatu	35	35
Platba u obchodníků (6x)	0	0
Celkem	176	206

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků KB platného pro rok 2011

2012

V roce 2012 je pro běžného klienta v nabídce opět konto MůjÚčet, za které ovšem klient uhradí v porovnání s rokem 2011 vyšší částku. Je to kvůli tomu, že v sazebníku došlo ke zvýšení některých poplatků. Těmito zdraženými poplatky se pro účely této práce rozumí poplatek za papírový výpis z účtu zasílaný měsíčně, který je v roce 2012 ve výši 25 Kč místo dosavadních 20 Kč. Klientovi by se vyplatilo využívat tuto službu elektronicky, jelikož je poskytována zdarma. Další změna je u příkazu k úhradě na přepážce, u kterého došlo ke zvýšení poplatku o 10 Kč na konečných 39 Kč za odchozí platbu. Také je zdražen výběr hotovosti z cizího bankomatu, který dříve mohl klient provést za poplatek ve výši 35 Kč, ale nyní je již poplatek zvýšen na 39 Kč.

Skutečností, kterou nelze z tabulky 22 vyčíst, je to, že se také zvýšila cena za výběr hotovosti z bankomatu KB. V současném roce je tento poplatek ve výši 9 Kč za výběr místo dosavadních 5 Kč. Sledovaného bankovního klienta se ovšem toto zdražení netýká, jelikož částku sice uhradí, ale v následujícím měsíci mu je vrácena díky platbě u obchodníka, kterou ovšem musí provést prostřednictvím stejné debetní karty, jako provedl výběr hotovosti. Rok 2012 přinesl novinku v možnosti získání bonusu v rámci konceptu MojeOdměny, u něhož se změnil podmínky tak, že tento bonus mohl na rozdíl od předchozího roku sledovaný klient uplatnit a ušetřit tak na měsíční částce hrazené za bankovní služby.

Podmínky poskytnutí jsou následující:

- připsání jedné došlé platby na účet měsíčně a/nebo
- dosažení celkové výše prostředků klienta uložených u KB $\geq 250\,000$ Kč a/nebo
- pravidelné měsíční úložky v rámci produktů v rámci společností IKS a/nebo MPSS a/nebo KP a/nebo PF KB $\geq 2\,000,-$ Kč,
- existence smlouvy o hypotečním nebo osobním, dosud nesplaceném, úvěru uzavřené s KB a/nebo společností MPSS.

Běžný klient měsíčně obdrží čtyři příchodí platby, a tudíž splňuje první podmínku pro poskytnutí bonusu. V sazebníku KB je uvedeno, že klientovi, který splňuje jednu podmínku pro poskytnutí bonusu v daném měsíci, bude následující měsíc vráceno 25 % z ceny měsíčního poplatku za vedení účtu, tj. 17 Kč. Poplatky, které klient v roce 2012 hradí, jsou uvedené v tabulce 22.

Tabulka 22: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2012 (v Kč)

	MůjÚčet	
	za položku	za měsíc
Vedení účtu	68	68
Papírový výpis z účtu	25	25
Platební karta	0	0
Přímé bankovníctví	0	0
Příchozí platba (4x)	0	0
Vklad hotovosti	0	0
Zřízení TP	0	0
Odchozí platba	-	-
TP na přepážce	6	6
TP elektronicky (3x)	6	18
Příkaz k úhradě na přepážce	39	39
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	6	24
Změna TP elektronicky (2x ročně)	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	6	6
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0
Výběr z cizího bankomatu	39	39
Platba u obchodníků (6x)	0	0
Celkem	195	225
Bonus	-17	-17
Celkem	178	208

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků KB platného pro rok 2012

2013

V roce 2013 nedošlo k žádné nové nabídce či změně stávajících bankovních služeb. Bankovní klient má opět k dispozici běžný účet MůjÚčet, za který za měsíc uhradí 225 Kč při běžném využívání služeb. Tento účet je poskytován se stejnými v něm zahrnutými službami zdarma. V sazebníku nedošlo u žádných sledovaných služeb ke zvýšení poplatků za jejich využívání.

Jedinou změnou, která se nepřímě týká typického bankovního klienta, je nulový poplatek za výběr hotovosti prostřednictvím bankomatu jiných bank v tuzemsku, který je za běžných okolností ve výši 39 Kč. Tyto výběry jsou zdarma pouze v případě, že jsou uskutečňovány pomocí Zlaté karty. Tato karta je ovšem poskytována pouze k účtu Top nabídka, u něhož je částka za vedení běžného účtu 490 Kč a cena Zlaté karty je 2 990 Kč ročně, což jsou pro typického klienta příliš vysoké náklady.

Stejně jako v předchozím roce, tak i v tomto má klient možnost získat bonus v rámci konceptu MojeOdměny, který je nabízen za stejných podmínek, ale je zvýšen z dosavadní slevy 25 % z ceny za vedení účtu na 50 %, takže klient využitím tohoto bonusu zaplatí za měsíční služby o 34 Kč méně. Pro zestručnění jsou v tabulce 23 uve-

deny pouze konečné částky nákladů klienta, jelikož jednotlivé poplatky jsou stejné jako v předchozím roce a jsou uvedeny v tabulce 22.

Tabulka 23: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2013 (v Kč)

	MůjÚčet	
	za položku	za měsíc
Vedení účtu	68	68
Celkem	195	225
Bonus	-34	-34
Celkem	161	191

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků KB platného pro rok 2013

2014

V tomto roce je pro běžného klienta KB k dispozici opět balíček služeb MůjÚčet, který nabízí jeho uživatelům stejné služby jako v předchozím roce. V sazebníku poplatků, které se týkají sledovaného uživatele, došlo pouze ke změně týkající se příkazu k úhradě na přepážce. Klient má v rámci této služby dvě možnosti. První je využití samoobslužného boxu, do kterého klient příkaz k úhradě vhodí a za tuto službu zaplatí 39 Kč. Druhou možností je předání příkazu k úhradě na pobočku a jeho zpracování v den předání, za které klient uhradí o 30 Kč více. Veškeré poplatky jsou jednotlivě uvedeny v tabulce 24.

Tabulka 24: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2014 (v Kč)

	MůjÚčet	
	za položku	za měsíc
Vedení účtu	68	68
Papírový výpis z účtu	25	25
Platební karta	0	0
Přímé bankovníctví	0	0
Příchozí platba (4x)	0	0
Vklad hotovosti	0	0
Zřízení TP	0	0
Odchozí platba	-	-
TP na přepážce	6	6
TP elektronicky (3x)	6	18
Příkaz k úhradě na přepážce	39 (69)	39 (69)
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	6	24
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	6	6
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0
Výběr z cizího bankomatu	39	39
Platba u obchodníků (6x)	0	0
Celkem	195 (225)	225 (255)
Bonus	-34	-34
Celkem	161 (191)	191 (221)

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků KB platného pro rok 2014

2015

V roce 2015 dochází k formálním změnám v sazebníku. Je zde jasnější terminologie. Například se v sazebníku již neobjevuje zavádějící pojem - Položka na pasivní straně transakce, ale nahrazuje ho jasnější termín - Příchozí platby. Místo dosavadní položky - Poplatek za zpracování položky v rámci mezibankovního platebního styku se nově objevuje - Příplatek za platbu z a do jiné banky. Pro sledovaného běžného uživatele je stále nejvýhodnější běžný účet MůjÚčet, který v sobě zahrnuje stejné služby jako v předchozích letech.

V tabulce 25, která zobrazuje bankovní poplatky za jednotlivé služby, je vidět, že se zvýšila cena pouze u papírového výpisu z účtu, za který klient zaplatí 30 Kč, což je o 5 Kč více než v předchozích letech. To opět zvýhodňuje elektronické uživatele bankovních služeb.

Tabulka 25: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2015 (v Kč)

	MůjÚčet	
	za položku	za měsíc
Vedení účtu	68	68
Papírový výpis z účtu	30	30
Platební karta	0	0
Přímé bankovníctví	0	0
Příchozí platba (4x)	0	0
Vklad hotovosti	0	0
Zřízení TP	0	0
Odchozí platba	-	-
TP na přepážce	6	6
TP elektronicky (3x)	6	18
Příkaz k úhradě na přepážce	39 (69)	39 (69)
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	6	24
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	6	6
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0
Výběr z cizího bankomatu	39	39
Platba u obchodníků (6x)	0	0
Celkem	200 (230)	230 (260)
Bonus	-34	-34
Celkem	166 (196)	196 (226)

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků KB platného pro rok 2015

Zhodnocení:

Z výsledků je patrné, že KB dříve nabízela běžným občanům, nepodnikatelům, širší škálu služeb než v pozdějších letech. Běžný klient si mohl vybírat z více běžných účtů, které volil podle toho, jak aktivně využíval bankovní služby. V letech 2006 až 2010 nabízela KB IDEAL konto, které bylo vhodné pro neaktivní uživatele bankov-

ního účtu, jelikož byla cena za jeho vedení nízká, avšak zpoplatňoval velké množství služeb. Oproti tomu byl v nabídce i vhodný produkt pro aktivní uživatele, jelikož KB nabízela svým klientům Extra konto, které bylo poskytováno za vyšší poplatek za jeho vedení, avšak zahrnoval v sobě velké množství služeb zdarma. Klient mohl některé služby využívat zdarma bez omezení, ale některé služby byly četností omezeny a byl jich zdarma poskytován pouze určitý počet. Počtem byly v roce 2007 omezeny například výběry z bankomatu, ale na druhou stranu byly zdarma veškeré transakce prováděné elektronicky a veškeré odchozí platby.

Od roku 2011 KB nabízela svým klientům menší počet běžných účtů, ze kterých si mohli volit. Pro typického klienta byl kvůli zrušení nabídky všech předchozích uvažovaných běžných účtů vhodný pouze jeden, v daném roce nově zavedený, běžný účet s názvem MůjÚčet. V předchozích letech byly ovšem klientovi nabízeny běžné účty, jejichž užívání bylo spojeno s nižšími náklady. Uživatel však mohl snížit hrazenou měsíční částku spojenou s využíváním běžného účtu MůjÚčet tím, že využil bonus v rámci konceptu MojeOdměny. Tímto bonusem se KB snažila zvýhodnit ty bankovní klienty, kteří měli v bance uložené vyšší částky finančních prostředků nebo kteří obdrželi na tento účet alespoň jednu platbu za měsíc.

Pokud by byl sledován vývoj jednotlivých bankovních poplatků za bankovní služby v průběhu sledovaných deseti let, aniž by byly tyto služby poskytovány zdarma k běžnému účtu, byl jejich vývoj následující.

Jako první služba, kterou typický klient využíval, bylo zasílání papírového výpisu z účtu jednou měsíčně. Tato služba byla v prvních dvou letech poskytována k běžným účtům zdarma. V dalších letech již většina běžných účtů nabízela tuto službu pouze elektronicky. Papírový výpis z účtu byl v roce 2006 a 2007 zasílán za poplatek 15 Kč. V dalších čtyřech letech se jeho cena zvýšila na 20 Kč. V roce 2012 a následující dva roky se poplatek opět zvýšil na 25 Kč za výpis a v roce 2015 byla jeho výše dokonce 30 Kč. Z toho je patrné, že se KB snažila zvýhodnit elektronické uživatele bankovních služeb.

Co se týká poplatku za platební kartu, byla ve všech sledovaných letech debetní karta vždy poskytnuta k běžnému účtu zdarma. Pokud by však klient za tuto kartu musel platit, tak by v prvních čtyřech letech hradil 270 Kč ročně za debetní kartu VISA Electron. Od roku 2010 se poplatek snížil na 200 Kč ročně za vedení této karty.

Další službou bylo přímé bankovníctví. Pokud by za tuto službu klient platil individuálně, tak by hradil měsíčně poměrně vysoké poplatky. V prvních dvou letech bylo vedení internetového bankovníctví zpoplatněno 44 Kč. Od roku 2008 až do konce sledovaného období se měsíční cena, kterou klient musel za využívání této služby hradit, snížila na 39 Kč.

Následující sledovaný poplatek se týká příchozích plateb. Poplatek 5 Kč za každou příchozí platbu byl ve všech letech stejný. Název této položky byl v roce 2015 v sazebníku pozměněn. Do tohoto roku byl tento poplatek charakterizován jako poplatek za účetní položku na pasivní straně transakce. Od roku 2015 je již terminologie v sazebníku jasnější a je jasné uvedeno, že se tento poplatek týká příchozích plateb.

Služby týkající se vkladů hotovosti na běžný účet, zřízení TP, změn TP provedených elektronicky, zřízení inkasa a platby kartou u obchodníků jsou poskytovány ve všech sledovaných letech bez poplatku. Zřízení TP a inkasa je ovšem zpoplatněno, pokud je provedeno na přepážce, a to v prvních dvou letech poplatkem ve výši 49 Kč a v následujících letech se snížil na 39 Kč za jeho zřízení.

Další využívané služby souvisí s odchozími platbami v rámci trvalých a jednorázových platebních příkazů. Tyto odchozí platby, pokud jsou směřovány na bankovní účty vedené u jiných bank, jsou vždy navýšeny o poplatek 2 Kč za zpracování účetní položky prostřednictvím clearingového centra. Odchozí platby z TP jsou sledovány zvlášť pro elektronický a přepážkový způsob provedení, avšak poplatky jsou ve stejné výši. V prvních třech letech byl poplatek 4,5 Kč za odchozí platbu a od roku 2009 byl zvýšen o 1,5 Kč na 6 Kč za odchozí platbu.

Výše poplatku za odchozí platbu v rámci příkazu k úhradě je různá v závislosti na formě jejího realizování. Platí, že elektronický způsob realizace je za nižší poplatek než přepážkový. Pokud klient provede příkaz k úhradě na přepážce, tak je výše tohoto poplatku v prvních třech letech 20 Kč a v dalších letech se vyvíjí pro klienta nepříznivě. Od roku 2009 do 2011 je poplatek za odchozí platbu 29 Kč a od roku 2012 do konce sledovaného časového intervalu je dokonce ve výši 39 Kč za provedení příkazu. Od roku 2012 navíc KB rozlišuje, zda klient využije pro platební příkaz sběrný box, anebo ho realizuje přímo na přepážce. Výše uvedený poplatek 39 Kč se vztahuje k provedení příkazu prostřednictvím sběrného boxu. Pokud klient jde s příkazem přímo na přepážku, tak musí uhradit navíc poplatek 30 Kč, tj. nakonec zaplatí 69 Kč. Pokud prováděl klient

příkaz k úhradě elektronicky, tak na tom velice ušetřil. Za elektronický příkaz zaplatil v prvních dvou letech 3 Kč a od roku 2008 do 2015 byl poplatek zvýšen na 4 Kč za odchozí platbu.

Pokud klient provádí příkaz k inkasu, tak jsou částky obdobné jako u plateb provedených v rámci TP. V prvních třech letech je ovšem poplatek o 1,5 Kč nižší. Za příkaz k inkasu zaplatí klient v roce 2006, 2007 a 2008 poplatek 3 Kč. Od roku 2009 do roku 2015 za tuto službu musí uhradit dvojnásobek.

Posledními sledovanými poplatky jsou poplatky za výběry hotovosti prostřednictvím bankomatu. Tyto výběry hotovosti jsou rozděleny podle toho, zda se uskutečňují z bankomatu KB nebo bankomatu jiné banky, které jsou vždy dražší. Poplatky za výběry hotovosti z bankomatu KB se vyvíjely pro klienta příznivě. V prvních dvou letech byl každý výběr z tohoto bankomatu zpoplatněn 6 Kč, v letech 2008, 2009 a 2010 se poplatek snížil na 5 Kč za výběr. V roce 2011 došlo ke změně principu výběru tohoto poplatku. V sazebníku bylo nově uvedeno, že za výběr hotovosti debetní kartou se hradí poplatek, který je ale klientovi následující měsíc vrácen, pokud provede stejnou debetní kartou platbu u obchodníka. Sledovaný typický klient prováděl měsíčně několik plateb u obchodníka, které byly také poskytovány zdarma, tudíž mu byl poplatek za výběr hotovosti vrácen. Nicméně pokud by tuto službu nevyužil a nemohl mu tudíž být poplatek vrácen, tak by v roce 2011 stále hradil 5 Kč od roku 2012 dokonce 9 Kč za provedení výběru hotovosti z bankomatu KB.

Klient, který vybíral hotovost z cizího bankomatu, hradil v prvních dvou letech poplatek ve výši 39 Kč za realizaci tohoto výběru, v dalších čtyřech letech se částka snížila na 35 Kč a od roku 2012 až do konce sledovaného období hradil opět 39 Kč za výběr hotovosti z bankomatu jiné banky.

4.2.3 GE Money Bank, a.s.

Poslední bankou, u níž bude sledován vývoj bankovních poplatků a změny v nabídce služeb vhodných pro typického spotřebitele, je GEMB. Tato banka je v porovnání s KB a ČS nejmenší. Co se týká počtu klientů, kterých má přes jeden milion, tak je přibližně pětkrát menší než ČS a v porovnání s KB má o jeden a půl milionů méně.

2006

Pro rok 2006 byl zvolen podle průzkumu nákladů spojených s využíváním běžného účtu uvedeného v tabulce 26 jako nejvýhodnější produkt pro běžného klienta účet s názvem konto Genius. Pro typického bankovního klienta mohl být brán v potaz také Běžný korunový účet, ale tento běžný účet byl poskytován jako samostatný účet a nenabízel žádné další služby zdarma. Tím pádem v sobě na rozdíl od konta Genius nezahrnoval platební kartu a internetové bankovníctví, což vedlo ke konečné vyšší částce, kterou by klient musel hradit.

Za vedení produktu konto Genius hradil klient banky měsíčně 79 Kč a tento běžný účet v sobě navíc zahrnoval následující služby:

- vedení běžného účtu,
- měsíční zasílání výpisu poštou nebo elektronicky,
- vedení dvou z následujících produktů - povolený debetní zůstatek Flexikredit, Mobil Banka, Internet Banka, Telefon Banka, platební karta Maestro, platební karta MasterCard Standard, platební karta MasterCard Internet, Spořicí účet.

Podle průzkumu využívá běžný klient přímé bankovníctví, internetové bankovníctví a má jednu platební kartu, proto byly z výběru dvou produktů zvoleny Internet Banka a platební karta Maestro. Při započítání ostatních služeb, které běžný klient využíval, se částka nákladů, které za měsíc uhradil, dostala na 242 Kč. Tento účet poměrně znevýhodňoval aktivní uživatele, jelikož zde byly poplatky za odchozí a příchozí platby a za vklady hotovosti. Navíc byli také znevýhodněni klienti, kteří místo elektronického způsobu využívali způsob přepážkový, a to jak u vkladů hotovosti, tak u zřizování příkazů k úhradě. Výběr z vlastního bankomatu byl za 0 Kč, ale zdarma byly pouze první dva výběry, další výběry už byly bankou zpoplatněny. U TP je zavádějící, že jeho zadávání bylo sice zdarma, ale za jeho změnu či zrušení byl účtován poplatek ve výši 30 Kč.

Tabulka 26: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2006 (v Kč)

	Konto Genius		Běžný korunový účet	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	79	79	0	0
Výpis poštou	0	0	35	35
Přímé bankovníctví	0	0	39	39
Platební karta	0	0	30	30
Příchozí platba (3x)	5	15	5	15
Vklad v hotovosti (1x)	6	6	6	6
Odchozí platby:	-	-	-	-
TP na pobočce do vlastní banky	6	6	6	6

	Konto Genius		Běžný korunový účet	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
TP elektronicky do cizí banky	6	6	6	6
Příkaz k úhradě na pobočce do vl. banky	29	29	29	29
Příkaz k úhradě el. do cizí banky (2x)	3	6	3	6
Výběr na přepážce (1x)	60	60	60	60
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0	0	0
Výběr z cizího bankomatu (1x)	35	35	35	35
Platba u obchodníků (2x)	0	0	0	0
Celkem	229	242	254	267

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků GEMB platného pro rok 2006

2007

V roce 2007 nabídla GEMB pro své klienty nové běžné účty. Pokud by klient zůstal u stávajícího konta Genius, platil by ještě více než v roce 2006, jelikož došlo ke zvýšení poplatku za příkaz k úhradě na pobočce do vlastní banky.

Jak již bylo uváděno, konto Genius znevýhodňuje aktivní uživatele bankovního účtu, proto se pro tyto uživatele vyplatí využívat balíčky s názvem konto Genius Active a konto Genius Active +, které v sobě zahrnují zdarma stejné služby jako konto Genius, ale běžný klient hradí menší množství poplatků navíc. Od roku 2006 není možné získat spořicí účet u Konta Genius zdarma.

Konkrétně u konta Genus Active + neplatí uživatel téměř žádné poplatky navíc, hradí pouze cenu za vedení účtu 169 Kč a navíc výběry z bankomatů cizích bank, kterých se může klient vyvarovat výběrem hotovosti z bankomatu GEMB. Konto Genius Active je charakterem poplatků podobné kontu Genius, ale nejsou zde zpoplatněny příchozí platby, jeden vklad v měsíci na účet je také zdarma (další vklady jsou již zpoplatněny) a jsou zdarma všechny výběry hotovosti z bankomatu vlastní banky (u Konta Genius jsou zdarma pouze první dva výběry hotovosti).

Z tabulky 27 lze vidět, že nejnižší měsíční náklady by typický klient hradil u konta Genius Active +, tudíž je zvolen pro sledovaného spotřebitele pro tento rok jako nejvýhodnější produkt.

Tabulka 27: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2007 (v Kč)

	Konto Genius		Konto Genius Active +		Konto Genius Active	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	79	79	169	169	119	119
Výpis poštou	0	0	0	0	0	0
Přímé bankovníctví	0	0	0	0	0	0
Platební karta	0	0	0	0	0	0
Příchozí platba (3x)	5	15	0	0	0	0
Vklad v hotovosti (1x)	6	6	0	0	0	0

	Konto Genius		Konto Genius Active +		Konto Genius Active	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Odchozí platby:	-	-	-	-	-	-
TP na pobočce do vlastní banky	6	6	0	0	0	0
TP elektronicky do cizí banky	6	6	0	0	0	0
Příkaz k úhr. na pobočce do vl. banky	39	39	0	0	39	39
Příkaz k úhradě el. do cizí banky (2x)	3	6	0	0	0	0
Výběr na přepážce (1x)	60	60	0	0	60	60
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0	0	0	0	0
Výběr z cizího bankomatu (1x)	35	35	35	35	35	35
Platba u obchodníků (2x)	0	0	0	0	0	0
Celkem	239	252	204	204	253	253

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků GEMB platného pro rok 2007

2008

Co se týká vývoje bankovních poplatků, je rok 2008 podobný předchozímu roku. Pro aktivního uživatele bankovního účtu se vyplatí účet Genius Active, který takové uživatele zvyhodňuje. Konto Genius Active + má sice první příkaz k úhradě na přepážce za 0 Kč, ale další příkazy už jsou zpoplatněny stejně jako u ostatních porovnávaných běžných účtů.

Rok 2008 přináší u GEMB novinku v tom, že se zohledňuje průměrný měsíční zůstatek na účtu. Konto Genius toto hledisko nezohledňuje, avšak u konta Genius Active se vyplatí mít průměrný měsíční zůstatek na účtu 250 000 Kč, jelikož je pak vedení účtu zdarma. Konečná částka za měsíc by tedy byla 74 Kč. Konto Genius Active + je zvyhodněno až od průměrného měsíčního zůstatku na účtu 500 000 Kč, a to tak, že je vedení účtu také zdarma. Toto zvyhodnění platí i pro následující roky.

Podle výsledků uvedených v tabulce 28 lze soudit, že nejvýhodnějším běžným účtem je pro typického klienta konto Genius Active. V předchozím roce byl nejvýhodnější běžný účet konto Genius Active +, jelikož byl sledován navíc poplatek za výběr hotovosti na přepážce, který byl u konta Genius Active za 60 Kč. V tomto roce je charakter služeb pro typického klienta pozměněn a tento poplatek již sledován není, a proto se konto Genius Active pro rok 2008 stává nejvýhodnějším běžným účtem.

Tabulka 28: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2008 (v Kč)

	Konto Genius Active		Konto Genius Active +		Konto Genius	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	119	119	169	169	79	79
Papírový výpis z účtu	0	0	0	0	0	0
Platební karta	0	0	0	0	0	0
Přímé bankovníctví	0	0	0	0	0	0

	Konto Genius Active		Konto Genius Active +		Konto Genius	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Příchozí platba (4x)	0	0	0	0	5	20
Vklad hotovosti	0	0	0	0	6	6
Zřízení TP (4x ročně)	0	0	0	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-	-	-	-
TP na přepážce	0	0	0	0	6	6
TP elektronicky (3x)	0	0	0	0	6	18
Příkaz k úhradě na přepážce	39	39	0	0	39	39
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	0	0	0	0	3	12
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0	0	0	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0	0	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	0	0	0	0	6	6
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0	0	0	0	0
Výběr z cizího	35	35	35	35	35	35
Platba u obchodníků (6x)	0	0	0	0	0	0
Celkem	193	193	204	204	185	221

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků GEMB platného pro rok 2008

2009

V roce 2009 došlo ke zrušení účtu konto Genius Active +. Další novinkou bylo zdražení příkazu úhradě na přepážce, což opět znamenalo, že klient využívající služby elektronicky na poplatcích ušetřil. Ušetřil tak především u příkazů k úhradě, které byly zpoplatněny jak v rámci příkazů na obchodním místě banky, tak i v rámci příkazů uskutečněných na bankomatu vlastní banky.

Z tabulky 29 je zřejmé, že se pro klienta opět stává nejvýhodnější konto Genius Active, které zvýhodňuje aktivní uživatele. I přes to, že tyto uživatele zvýhodňuje, tak u vkladu hotovosti je sice částka 0 Kč, ale další vklady jsou zpoplatněny. Na druhé straně jsou všechny výběry z bankomatu vlastní banky zdarma. Klient není počtem využívání služeb omezen ani u příchozích a odchozích plateb, pouze u příkazu k úhradě na přepážce je poplatek stále vysoký. Dochází ke zdražení částky za vedení účtu u konta Genius, což tento balíček ještě více znevýhodňuje.

V případě, že je průměrný měsíční zůstatek na účtu větší než 250 000 Kč, tak je, stejně jako v předchozím roce, vedení účtu v rámci konta Genius Active zdarma.

Tabulka 29: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2009 (v Kč)

	Konto Genius Active		Konto Genius	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Vedení účtu	119	119	89	89
Papírový výpis z účtu	0	0	0	0
Platební karta	0	0	0	0
Přímé bankovníctví	0	0	0	0
Příchozí platba (4x)	0	0	5	20

	Konto Genius Active		Konto Genius	
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc
Vklad hotovosti	0	0	6	6
Zřízení TP (4x ročně)	0	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-	-
TP na přepážce	0	0	6	6
TP elektronicky (3x)	0	0	6	18
Příkaz k úhradě na přepážce	45	45	45	45
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	0	0	4	16
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	0	0	6	6
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0	0	0
Výběr z cizího	35	35	35	35
Platba u obchodníků (6x)	0	0	0	0
Celkem	199	199	202	241

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků GEMB platného pro rok 2009

2010

Rok 2010 přinesl nabídku nových běžných účtů, například účet konto Genius Optimal, který ale nebyl pro sledovaného běžného klienta výhodný, jelikož pouze samotná částka za jeho vedení byla 199 Kč měsíčně. Došlo ke zrušení účtu konto Genius a konto Genius Active +.

Kontu Genius je podobný nově zaváděný účet konto Genius Start. Tento běžný účet sice pro typického klienta vychází poměrně výhodně, ale stejně jako konto Genius, tak i tento produkt znevýhodňuje aktivní uživatele bankovního účtu. Od roku 2010 je u konta Genius Start možnost sjednat si tzv. transakční balíček za příchozí a odchozí transakce za cenu 26 Kč, který v sobě zahrnuje:

- zúčtování účetní položky vzniklé z jednorázového platebního příkazu prostřednictvím služby přímého bankovníctví,
- zúčtování účetní položky vzniklé z TP nebo inkasa z účtu klienta (včetně SIPO),
- zúčtování účetní položky vzniklé z inkasa na účet klienta zadaného prostřednictvím služby přímého bankovníctví nebo na obchodním místě GEMB,
- zúčtování účetní položky příchozích plateb.

Tento transakční balíček kompenzuje znevýhodnění konta Genius Start pro aktivní uživatele tím, že klient zaplatí 26 Kč měsíčně a má neomezený počet transakcí u výše uvedených služeb.

Z tabulky 30, kde jsou vyčísleny jednotlivé poplatky za služby využívané typickým klientem, je vidět, že je pro takového spotřebitele nejvýhodnější variantou konto Genius Active, jelikož měsíční náklady, které klient uhradí, jsou nižší než u konta Ge-

nius Start. Pokud by ovšem u konta Genius Start využil transakční balíček, byly by měsíční náklady tohoto účtu nižší, a tudíž by se stal výhodnějším produktem. Měsíční náklady, které klient s užíváním konta Genius Start má, jsou díky transakčnímu balíčku o 40 Kč nižší. Na druhou stranu je zde i zvýhodnění u Konta Genius Active, a to že při průměrném měsíčním zůstatku od 250 000 Kč se nehradí poplatek za vedení účtu, čímž klient ušetří 129 Kč.

Další změna je ve zpoplatnění papírového výpisu z účtu. Zdarma je pouze elektronické zaslání, což opět zvýhodňuje klienty upřednostňující elektronické bankovníctví. Došlo ke zdražení Konta Genius Active, ale i nadále jsou všechny výběry z vlastního bankomatu zdarma a vklady jsou zpoplatněny až od druhého vkladu v měsíci. Došlo také ke zdražení výběru hotovosti u cizího bankomatu, a to u všech balíčků.

V sazebníku se nově objevila položka s názvem Dotaz na zůstatek, který je možný uskutečnit prostřednictvím bankomatů. Dotaz na zůstatek je zdarma pouze při použití vlastního bankomatu. Pokud by klient provedl dotaz na zůstatek prostřednictvím bankomatu jiné nebo zahraniční banky, zaplatí poplatek ve výši 10 Kč.

Tabulka 30: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2010 (v Kč)

	Konto Genius Active		Konto Genius Start		Tansakční balíček
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc	za měsíc
Vedení účtu	129	129	59	59	59 + 26
Papírový výpis z účtu	10	10	10	10	10
Platební karta	0	0	0	0	0
Přímé bankovníctví	0	0	0	0	0
Příchozí platba (4x)	0	0	5	20	0
Vklad hotovosti	0	0	6	6	6
Zřízení TP (4x ročně)	0	0	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-	-	-
TP na přepážce	0	0	6	6	0
TP elektronicky (3x)	0	0	6	18	0
Příkaz k úhradě na přepážce	45	45	45	45	45
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	0	0	4	16	0
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0	0	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	0	0	6	6	0
Výběr z vl. bankomatu (2x)	0	0	15	30	30
Výběr z cizího	38	38	38	38	38
Platba u obchodníků (6x)	0	0	0	0	0
Celkem	222	222	200	254	214

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků GEMB platného pro rok 2010

2011

V roce 2011 byly pro klienta k dispozici čtyři běžné účty, ale pro sledovaného typického uživatele byly nejvhodnější dva běžné účty, a to konto Genius Active a konto

Genius Start. U konta Genius Optimal je pouze cena za jeho vedení 199 Kč a u konta Genius Gold je cena za jeho vedení 499 Kč a zahrnuje služby, které typický klient běžně nevyužívá.

V roce 2011 GEMB opět zdražila výběry z cizích bankomatů, a to o 2 Kč na 40 Kč za výběr. Naopak došlo ke zlevnění, kdy všechny vklady (i u konta Genius Start) byly pro tento i následující roky zdarma, a to jak na pobočce, tak při výběru z bankomatu.

Platí stejné východisko, že konto Genius Active je výhodné pro aktivní uživatele a konto Genius Start pro pasivní uživatele bankovního účtu.

Tabulka 31 dokazuje, že nejnižší částku klient měsíčně uhradí při využívání konta Genius Active. Avšak pokud využije u konta Genius Start transakční balíček, stane se tento běžný účet výhodnějším. Jako v předchozím roce, tak i v tomto klient měsíčně ušetří díky transakčnímu balíčku 40 Kč. Na druhou stranu je zde opět i zvýhodnění u Konta Genius Active, kde při průměrném měsíčním zůstatku na běžném účtu od 250 000 Kč nehradí poplatek ve výši 129 Kč za vedení účtu.

Tabulka 31: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2011 (v Kč)

	Konto Genius Active		Konto Genius Start		Transakční balíček
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc	za měsíc
Vedení účtu	129	129	59	59	59 + 26
Papírový výpis z účtu	10	10	10	10	10
Platební karta	0	0	0	0	0
Přímé bankovníctví	0	0	0	0	0
Příchozí platba (4x)	0	0	5	20	0
Vklad hotovosti	0	0	0	0	0
Zřízení TP (4x ročně)	0	0	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-	-	-
TP na přepážce	0	0	6	6	0
TP elektronicky (3x)	0	0	6	18	0
Příkaz k úhradě na přepážce	45	45	45	45	45
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	0	0	4	16	0
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0	0	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	0	0	6	6	0
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0	15	30	30
Výběr z cizího	40	40	40	40	40
Platba u obchodníků (6x)	0	0	0	0	0
Celkem	224	224	196	250	210

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků GEMB platného pro rok 2011

2012

V roce 2012 byly pro sledovaného běžného klienta k dispozici dvě konta, konto Genius Active a konto Genius Start. Došlo ovšem k nárůstu několika poplatků. Za papí-

rový výpis z účtu zasílaný měsíčně se poplatek z 10 Kč zvýšil na 15 Kč a poplatek za příkaz k úhradě provedený na přepážce se zvýšil ze 45 Kč na 50 Kč za položku, čímž banka v obou případech opět zvýhodňuje klienty využívající bankovní služby elektronicky. Také dochází ke zvýšení ceny za zúčtování účetní položky vzniklé z TP nebo povolení inkasa z účtu klienta (včetně SIPO) z 6 Kč na 8 Kč za účetní položku, což se týká klientů, kteří mají zřízené konto Genius Start.

Z tabulky 32 je zřejmé, že pokud by klient využil transakční balíček, tak u konta Genius Start by celková částka vyšla na 220 Kč a klient by díky zvýšení poplatků za jednotlivé služby ušetřil 58 Kč místo 40 Kč, které využitím transakčního balíčku ušetřil v předchozích dvou letech. Na druhou stranu je zde opět i zvýhodnění u Konta Genius Active, kde při průměrném měsíčním zůstatku na běžném účtu od 250 000 Kč nehradí poplatek ve výši 129 Kč za vedení účtu. Pokud by typický klient nevyužil transakční balíček, tak by nejvýhodnějším účtem bylo konto Genius Active s měsíčními náklady spojenými s užíváním tohoto účtu 234 Kč. Ani v případě využití transakčního balíčku by nebylo konto Genius Start výhodnější, pokud by klient měl na účtu více než 250 000 Kč,

Tabulka 32: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2012 (v Kč)

	Konto Genius Active		Konto Genius Start		Transakční balíček
	za položku	za měsíc	za položku	za měsíc	za měsíc
Vedení účtu	129	129	59	59	59 + 26
Papírový výpis z účtu	15	15	15	15	15
Platební karta	0	0	0	0	0
Přímé bankovníctví	0	0	0	0	0
Příchozí platba (4x)	0	0	5	20	0
Vklad hotovosti	0	0	0	0	0
Zřízení TP (4x ročně)	0	0	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-	-	-
TP na přepážce	0	0	8	8	0
TP elektronicky (3x)	0	0	8	24	0
Příkaz k úhradě na přepážce	50	50	50	50	50
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	0	0	6	24	0
změna TP elektron. (2x ročně)	0	0	0	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	0	0	8	8	0
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	0	15	30	30
Výběr z cizího	40	40	40	40	40
Platba u obchodníků (6x)	0	0	0	0	0
Celkem	234	234	214	278	220

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků GEMB platného pro rok 2012

2013

V roce 2013 nabídla GEMB svým klientům nový produkt s názvem konto Genius Gratis, za jehož využívání klient neplatí téměř žádné poplatky. Pro sledovaného běžného klienta vyjde tento produkt na 40 Kč za měsíc. Tuto částku hradí pouze za výběr hotovosti z cizího bankomatu. Tento produkt mohl klient získat v případě, že doporučil založení tohoto účtu dalším dvěma klientům, kteří si do 30 dnů ode dne, kdy si založil konto Genius Gratis doporučující klient, založí konto Genius Gratis na kterémkoliv obchodním místě GEMB. V rámci tohoto konta platí klient poplatek pouze za:

- provedení prioritní platby,
- výběr hotovosti z bankomatu ostatních bank v ČR,
- výběr hotovosti z bankomatu v zahraničí,
- dotaz na zůstatek prostřednictvím bankomatu ostatních bank v ČR a v zahraničí,
- změnu PIN prostřednictvím bankomatu ostatních bank v ČR a v zahraničí,
- výběr hotovosti prostřednictvím karty na přepážce.

Pro běžného klienta je v nabídce produktů i nadále k dispozici konto Genius Active a konto Genius Start, které jsou poskytovány za stejných podmínek, ale došlo k malým změnám, a to ke zdražení některých poskytovaných služeb.

V tomto roce došlo ke zdražení konta Genius Active, a to konkrétně ke zvýšení částky za vedení účtu o 10 Kč, kdy klient za tuto službu hradí 139 Kč místo dosavadních 129 Kč. Také se zdražil o 10 Kč poplatek za papírový měsíční výpis z účtu na 25 Kč za jeho zaslání, což zvýhodňuje uživatele elektronického bankovníctví. Mimo námi sledované položky se také zdražil poplatek za dotaz na zůstatek prostřednictvím bankomatu ostatních bank v ČR a zahraničí z 10 Kč na 20 Kč za položku.

Dalším produktem, který může být pro sledovaného běžného klienta brán v potaz, je konto Genius Silver, u kterého je sice částka za vedení samotného účtu poměrně vysoká (199 Kč), ale je zde na druhou stranu podobné zvýhodnění jako u konta Genius Active, že při měsíčním kreditním příjmu od 25 000 Kč je poplatek za vedení účtu 0 Kč, takže celkem měsíční náklady klienta jsou při splnění této podmínky pouhých 115 Kč.

Pokud by klient využil transakční balíček, tak u konta Genius Start by celková částka vyšla na 230 Kč a klient by díky zvýšení poplatků za jednotlivé služby ušetřil 62 Kč místo 58 Kč, které využitím transakčního balíčku ušetřil v předchozím roce. Na druhou stranu je zde opět i zvýhodnění u Konta Genius Active, že při průměrném

měsíčním zůstatku na běžném účtu od 250 000 Kč nehradí poplatek ve výši 129 Kč za vedení účtu, a u konta Genius Silver, kde při měsíčním kreditním příjmu od 25 000 Kč je také poplatek za vedení účtu 0 Kč.

Na základě součtu všech částek poplatků za jednotlivé služby uvedeného v tabulce 33 lze vyhodnotit, že se pro běžného aktivního klienta již nestává nejvýhodnější varianta konto Genius Active ani konto Genius Start při využití transakčního balíčku, ale konto Genius Gratis, které ještě více zvýhodňuje jak aktivní, tak neaktivní uživatele bankovního účtu. Klient však musí splnit podmínky pro získání tohoto balíčku.

Tabulka 33: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2013 (v Kč)

	Konto Genius Active	Konto Genius Start		Konto Genius Gratis	Konto Genius Silver	Trans. balíček
	za měsíc	za položku	za měsíc	za měsíc	za měsíc	za měsíc
Vedení účtu	139	59	59	0	199	59 + 26
Papírový výpis z účtu	25	25	25	0	25	25
Platební karta	0	0	0	0	0	0
Přímé bankovníctví	0	0	0	0	0	0
Příchozí platba (4x)	0	6	24	0	0	0
Vklad hotovosti	0	0	0	0	0	0
Zřízení TP (4x ročně)	0	0	0	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-	-	-	-
TP na přepážce	0	8	8	0	0	0
TP elektronicky (3x)	0	8	24	0	0	0
Příkaz k úhradě na přepážce	50	50	50	0	50	50
Příkaz k úhradě el. (4x)	0	6	24	0	0	0
Změna TP el. (2x ročně)	0	0	0	0	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0	0	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	0	8	8	0	0	0
Výběr z vl. bankomatu (2x)	0	15	30	0	0	30
Výběr z cizího bankomatu	40	40	40	40	40	40
Platba u obchodníků (6x)	0	0	0	0	0	0
Celkem	254	225	292	40	314	230

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků GEMB platného pro rok 2013

2014

V roce 2014 nedošlo k žádné významné změně, která by ovlivnila měsíční náklady klienta za využívání bankovních služeb. Klienti, kteří si v roce 2013 sjednali konto Genius Gratis, mohou toto konto využívat i nadále, avšak v roce 2014 byl již prodej této služby zrušen. Tím pádem se pro aktivního bankovního klienta stává nejvýhodnější opět konto Genius Active, za které měsíčně běžný klient uhradí 254 Kč. Toto konto již nenabízí zvýhodnění, které osvobozovalo klienta od poplatku za vedení účtu při průměrném měsíčním zůstatku více než 250 000 Kč.

Pro pasivní uživatele účtu je opět nejvýhodnější využívat konto Genius Start, u kterého je vedení běžného účtu za nižší cenu a u kterého jsou zpoplatněny ostatní služby. V rámci tohoto konta přinesl rok 2014 změnu, a to takovou, že již není nabízen transakční balíček za odchozí a příchozí transakce. Tím pádem klient nemůže za jeho využívání měsíčně ušetřit, jako tomu bylo v předchozích čtyřech letech.

Konto Genius Silver se pro klienta může jevit jako výhodné v případě, že jeho měsíční kreditní příjem na účtu je vyšší než 25 000 Kč, jelikož je pak jeho vedení o 50 Kč levnější. Toto konto ovšem pro sledovaného běžného klienta vyjde stále draž než využívání konta Genius Active, které je mu poskytováno za levnější poplatek týkající se vedení běžného účtu.

Nejvýhodnějším běžným účtem se pro sledovaného typického klienta jeví v tomto roce konto Genius Active.

2015

V tomto roce již GEMB nenabízí konto Genius Start, ale je zde nový, jemu podobný, balíček s názvem konto Genius Basic. Toto konto je také výhodné pro pasivní uživatele bankovního účtu, jelikož cena za jeho vedení je 0 Kč a jsou zpoplatněny navíc ostatní služby, které však pasivní uživatel nemusí využívat. Jediné znevýhodnění oproti kontu Genius Start je poplatek za vedení internetového bankovníctví ve výši 49 Kč. Pro aktivního uživatele je v nabídce opět konto Genius Active, které je nabízeno za stejných podmínek a zvýhodněno stejně jako v předchozích letech. Také konto Genius Silver, které ale není pro typického klienta příliš výhodné, má stejné zvýhodnění jako v předchozích letech.

Výše poplatků za jednotlivé služby je vyčíslena v tabulce 34 a zůstává stejná jako v předchozím roce. Nejvýhodnějším běžným účtem je opět konto Genius Active, za jehož využívání hradí typický klient 254 Kč měsíčně.

Tabulka 34: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2015 (v Kč)

	Konto Genius Active	Konto Genius Basic		Konto Genius Silver
	za měsíc	za položku	za měsíc	za měsíc
Vedení účtu	139	0	0	199
Papírový výpis z účtu	25	25	25	25
Platební karta	0	39	39	0
Přímé bankovníctví	0	49	49	0
Příchozí platba (4x)	0	0	0	0
Vklad hotovosti	0	0	0	0
Zřízení TP (4x ročně)	0	0	0	0

	Konto Genius Active	Konto Genius Basic		Konto Genius Silver
	za měsíc	za položku	za měsíc	za měsíc
Odchozí platba	-	-	-	-
TP na přepážce	0	8	8	0
TP elektronicky (3x)	0	8	24	0
Příkaz k úhradě na přepážce	50	50	50	50
Příkaz k úhradě elektronicky (4x)	0	6	24	0
Změna TP elektron. (2x ročně)	0	0	0	0
Zřízení inkasa (1x ročně)	0	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	0	8	8	0
Výběr z vlastního bankomatu (2x)	0	15	30	0
Výběr z cizího	40	40	40	40
Platba u obchodníků (6x)	0	0	0	0
Celkem	254	248	297	314

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků GEMB platného pro rok 2015

Zhodnocení:

Z výsledků analýzy je patrné, že bankovní poplatky se vyvíjely příznivě pro pasivního uživatele bankovního účtu. Klient, který nevyužívá bankovní služby často, zaplatí na poplatcích mnohem méně, jelikož mu stačí sjednat si běžný účet s levnou částkou za jeho vedení. Naopak aktivnímu uživateli bankovního účtu se vyplatí si připlatit za konto, které má vyšší poplatek za vedení účtu, jelikož je pak většina služeb poskytována k tomuto účtu zdarma.

Dalším výsledkem je to, že klienti, kteří využívají bankovní služby elektronickým způsobem, na poplatcích velmi ušetří. Přímé bankovníctví bývá k běžným účtům poskytováno zdarma, tudíž ani za vedení internetového bankovníctví klient nic nehradí. Naopak využívání služeb prostřednictvím bankomatů nebo obchodních míst banky se může klientovi velice prodražit.

Co se týká individuální výše sledovaných poplatků, aniž by byly zahrnuty v produktech a službách nabízených k běžným účtům zdarma, je jejich vývoj za období deset let následující. Jako první byl sledován poplatek za papírový výpis z běžného účtu. Od roku 2006 do roku 2009 bylo zasílání výpisu součástí služeb k běžnému účtu poskytováných zdarma a poplatek nebyl samostatně vyčíslen. V roce 2010 a 2011 byla tato služba poskytnuta za poplatek ve výši 10 Kč, v roce 2012 se zvýšil na 15 Kč a od roku 2013 až do konce sledovaného období bylo zasílání výpisu z účtu za cenu 25 Kč.

Další produkt, který sledovaný klient využíval, byla platební debetní karta. Tato debetní karta byla k většině běžných účtů nabízena zdarma. Pokud tuto skutečnost popmineme, odvíjela se její cena od druhu této karty. Pro typického klienta byla uvažována neembosovaná elektronická debetní karta MAESTRO. Za vedení této karty hradil klient

v prvních třech sledovaných letech 30 Kč měsíčně a od roku 2009 až do roku 2015 bylo vedení této karty za 39 Kč měsíčně. Stejně jako debetní karta, tak i přímé bankovníctví bylo ve většině případů součástí služeb nabízených k běžnému účtu zdarma. Pokud byl ovšem klient majitelem Běžného korunového účtu nebo konta Genius Basic, tak i za tuto službu musel měsíčně zaplatit určitý poplatek. Tento poplatek byl v prvních třech letech 39 Kč a v následujících letech se zvýšil na 49 Kč měsíčně. Dalším sledovaným poplatkem byl poplatek za příchozí platbu. Ten byl ve všech sledovaných letech téměř stejný. V prvních sedmi letech byl ve výši 5 Kč a od roku 2013 se zvýšil na 6 Kč za příchozí platbu.

U vkladu hotovosti se poplatek odvíjel od toho, kolikátý vklad v měsíci byl prováděn. Do roku 2010 platilo, že u většiny běžných účtů byl první vklad v měsíci zdarma. Zpoplatněn byl až druhý a další vklad. V obou případech byl poplatek ve výši 6 Kč za uskutečnění vkladu hotovosti na účet. Od roku 2011 byla tato služba poskytována zdarma.

Další službou, kterou využívá typický klient, jsou odchozí platby v rámci trvalých a jednorázových platebních příkazů. Prvním poplatkem je poplatek za odchozí platbu z TP. U této služby nezáleží na tom, jakým způsobem je prováděna. Je zde stejný poplatek jak pro elektronický, tak pro přepážkový způsob. Vývoj poplatku za tuto službu byl takový, že v prvních šesti letech si banka účtovala poplatek 6 Kč a v následujících letech 8 Kč za odchozí platbu z TP. Pokud se jednalo o jednorázový platební příkaz, tak se zohledňoval i způsob, kterým je tato služba využívána, jelikož byly poplatky různé. Platí, že příkaz k úhradě provedený na přepážce je mnohem dražší, než platební příkaz provedený elektronicky. Za přepážkové využití služby uhradil klient v prvním sledovaném roce 29 Kč, v roce 2007 a 2008 se poplatek zvýšil na 39 Kč, v následujících třech letech se opět zvýšil na 45 Kč a od roku 2012 si banka za odchozí platbu účtovala 50 Kč. Klientovi se vyplatilo provádět tyto platby elektronickým způsobem, který byl v prvních třech sledovaných letech zprostředkován za poplatek 3 Kč, v dalších třech letech za poplatek 4 Kč a v posledních čtyřech sledovaných letech vzrostl na 6 Kč za provedení příkazu. Dalším sledovaným poplatkem byl poplatek za příkaz k inkasu. Tento poplatek je v sazebníku poplatků ve stejné kategorii jako odchozí platba z TP, tudíž i jeho vývoj je shodný.

U výběru hotovosti je nutno sledovat, zda je tento výběr realizován z bankomatu GEMB nebo z bankomatu jiných bank, který je vždy dražší. Tato služba, pokud je reali-

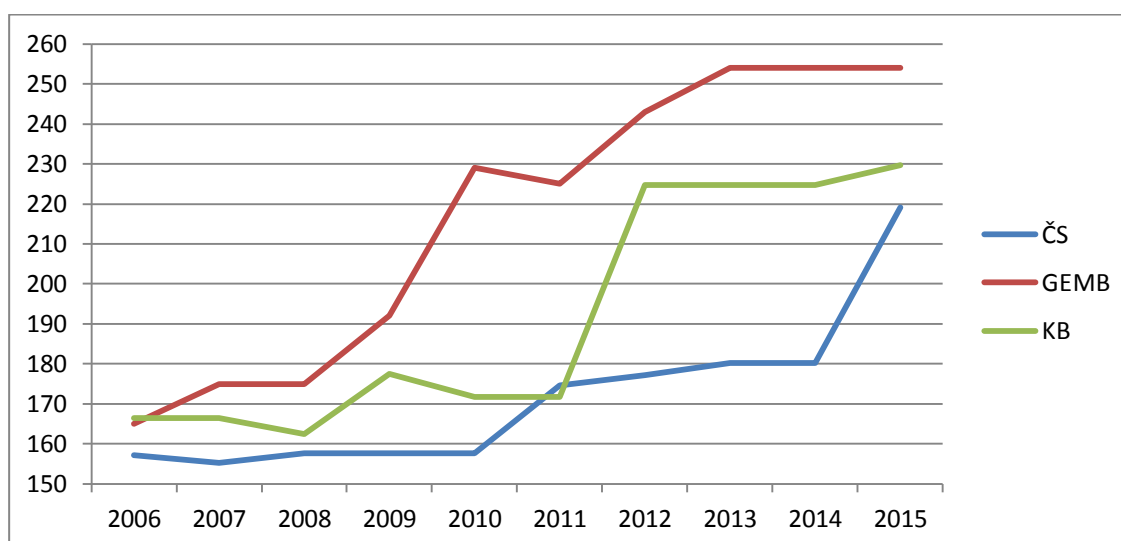
zována z vlastního bankomatu, je svým charakterem zpoplatnění obdobná jako vklad hotovosti a to tak, že první dva výběry z vlastního bankomatu jsou pro majitele většiny běžných účtů zdarma a je zpoplatněn až třetí a následující výběr za 15 Kč. Od roku 2009 byly u většiny běžných účtů všechny výběry hotovosti z vlastního bankomatu součástí služeb poskytovaných k tomuto účtu zdarma. U běžných účtů, které byly uvažovány pro typického klienta, byl každý výběr z vlastního bankomatu zpoplatněn pouze u konta Genius Start a v posledním roce u konta Genius Basic, a to poplatkem ve výši 15 Kč. Výběr hotovosti realizovaný prostřednictvím cizího bankomatu byl v prvních čtyřech sledovaných letech za poplatek 35 Kč, v roce 2010 se zvýšil na 38 Kč a od roku 2011 do konce sledovaného časového intervalu se vyšplhal až na 40 Kč za každý výběr hotovosti.

Platí, že zřízení TP, inkasa, jejich změna provedená elektronickým způsobem a platby kartou u obchodníků nejsou v žádném ze sledovaných let zpoplatněny a banka zprostředkovává tyto služby vždy zdarma.

4.2.4 Vývoj sumy bankovních poplatků

Graf 13 zobrazuje vývoj jednotlivých bankovních poplatků od roku 2006 do roku 2015 bez ohledu na to, zda jsou či nejsou zahrnuty do služeb poskytnutých zdarma k běžným účtům. Je zde zobrazena suma sledovaných bankovních poplatků za všechny využívané služby v jednotlivých letech.

Graf 13: Vývoj sumy sledovaných bankovních poplatků od roku 2006 do roku 2015 (v Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníku poplatků ČS, KB, GEMB platných v letech 2006 - 2015

Z grafu je zřejmé, že bankovní poplatky se pro sledovanou klientelu bank nevyvíjí příznivě. V součtu bankovní poplatky ve sledovaném časovém intervalu rostou, a to u všech sledovaných bank.

Pro možné srovnání a vyvození závěru z grafu bylo nutno uvést poplatek za příkaz k úhradě na přepážce bez využití sběrného boxu, jelikož službu sběrného boxu nenabízela GEMB, ale pouze KB a ČS.

U ČS je viditelný pokles sumy sledovaných poplatků pouze v roce 2007 oproti roku 2006, jelikož v roce 2007 došlo ke zrušení poplatku za službu provedenou elektronicky. Od roku 2008 do roku 2010 jsou poplatky ve stejné výši, v roce 2011 i v roce 2012 se zvyšovaly, v dalších dvou letech byly ve stejné výši a v posledním roce se oproti předchozímu roku opět zvýšily. Suma poplatků byla v roce 2015 oproti roku 2006 o 62 Kč vyšší.

Suma poplatků u GEMB se snížila pouze v roce 2011 a to kvůli zrušení poplatku za vklad hotovosti u většiny běžných účtů. V ostatních letech byla suma buďto stejná, anebo se zvyšovala. V posledních třech sledovaných letech byla stále stejná. Celková výše sledovaných poplatků byla v roce 2015 oproti roku 2006 o 89 Kč vyšší.

U KB je také viditelné, že se suma poplatků zvyšovala. V roce 2008 se snížila kvůli nižšímu poplatku za výběr hotovosti z cizího bankomatu a za přímé bankovníctví. V roce 2009 je z grafu zřejmý nárůst, a to především kvůli zvýšení poplatku za příkaz k úhradě na přepážce. V tomto roce se však zvýšila i částka za příkaz k inkasu a za odchozí platby z TP. Do roku 2011 byla suma poplatků nižší kvůli snížení poplatku za platební kartu. Od roku 2011 je rapidní nárůst kvůli zvýšení poplatku za příkaz k úhradě na přepážce o 40 Kč. V roce 2015 je suma sledovaných poplatků oproti roku 2006 o 63 Kč vyšší.

Tabulky 35, 36 a 37 konkrétně ukazují vývoj výše individuálních poplatků za služby pro každou sledovanou banku.

Tabulka 35: Výše jednotlivých bankovních poplatků za služby nabízené ČS v období od roku 2006 do roku 2015 (v Kč)

ČESKÁ SPOŘITELNA	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Papírový výpis z účtu	7,5	7,5	10	10	10	10	10	13	13	25
Platební karta	16,67	16,67	16,67	16,67	16,67	16,67	19,17	19,17	19,17	19,17
Přímé bankovníctví	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Příchozí platba	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Vklad hotovosti	8	8	8	8	8	0	0	0	0	0
Zřízení TP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Odchozí platba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TP na přepážce	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
TP elektronicky	7	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Příkaz k úhradě na přepážce	45	45	45	45	45	55	55	55	55	80
Sběrný box	8	8	8	8	8	15	15	15	15	20
Příkaz k úhradě elektronicky	2	2	2	2	2	2	2	2	2	5
Změna TP elektron.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zřízení inkasa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Výběr z vlastního bankomatu	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5
Výběr z cizího bankomatu	25	25	25	25	25	40	40	40	40	40
Platba u obchodníků	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem (zaokrouhleno matematicky)	157	155	158	158	158	175	177	180	180	219

Zdroj: Údaje ze sazebníků poplatků ČS platných pro dané roky, vlastní zpracování

Tabulka 36: Výše jednotlivých bankovních poplatků za služby nabízené GEMB v období od roku 2006 do roku 2015 (v Kč)

GE MONEY BANK	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Papírový výpis z účtu	0	0	0	0	10	10	15	25	25	25
Platební karta	30	30	30	30	39	39	39	39	39	39
Přímé bankovníctví	39	39	39	49	49	49	49	49	49	49
Příchozí platba	5	5	5	5	5	5	5	6	6	6
Vklad hotovosti	6	6	6	6	6	0	0	0	0	0
Zřízení TP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TP na přepážce	6	6	6	6	6	6	8	8	8	8
TP elektronicky	6	6	6	6	6	6	8	8	8	8
Příkaz k úhradě na přepážce	29	39	39	45	45	45	50	50	50	50
Sběrný box	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Příkaz k úhradě elektronicky	3	3	3	4	4	4	6	6	6	6
Změna TP elektron	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zřízení inkasa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	6	6	6	6	6	6	8	8	8	8
Výběr z vlastního bankomatu	0	0	0	0	15	15	15	15	15	15
Výběr z cizího bankomatu	35	35	35	35	38	40	40	40	40	40
Platba u obchodníků	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	165	175	175	192	229	225	243	254	254	254

Zdroj: Údaje ze sazebníků poplatků GEMB platných pro dané roky, vlastní zpracování

Tabulka 37: Výše jednotlivých bankovních poplatků za služby nabízené KB v období od roku 2006 do roku 2015 (v Kč)

KOMERČNÍ BANKA	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Papírový výpis z účtu	15	15	20	20	20	20	25	25	25	30
Platební karta	22,50	22,50	22,50	22,50	16,67	16,67	16,67	16,67	16,67	16,67
Přímé bankovníctví	44	44	39	39	39	39	39	39	39	39
Příchozí platba	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Vklad hotovosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zřízení TP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odchozí platba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TP na přepážce	4,5	4,5	4,5	6	6	6	6	6	6	6
TP elektronicky	4,5	4,5	4,5	6	6	6	6	6	6	6
Příkaz k úhradě na přepážce	20	20	20	29	29	29	69	69	69	69
Sběrný box	-	-	-	-	-	-	39	39	39	39
Příkaz k úhradě elektronicky	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Změna TP elektron.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zřízení inkasa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Příkaz k inkasu (SIPO)	3	3	3	6	6	6	6	6	6	6
Výběr z vlastního bankomatu	6	6	5	5	5	5	9	9	9	9
Výběr z cizího bankomatu	39	39	35	35	35	35	39	39	39	39
Platba u obchodníků	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	167	167	163	178	172	172	225	225	225	230

Zdroj: Údaje ze sazebníků poplatků KB platných pro dané roky, vlastní zpracování

Nejvyšších částek za vybrané poplatky celkem dosahovala GEMB. Tato banka měla nejvyšší poplatek za vedení platební karty k běžnému účtu, který byl v prvních čtyřech letech ve výši 30 Kč a v následujících letech dokonce 39 Kč za její měsíční vedení. U ostatních dvou bank se vedení platební karty pohybovalo okolo 20 Kč za měsíc, ale s tím rozdílem, že tyto banky poskytly klientovi platební kartu na rok a klient uhradil jednorázově poplatek za celý rok. Poplatky za platební kartu jsou odvozené od roční částky, která byla vydělena dvanácti, aby bylo možné provést srovnání.

V porovnání s ČS měla GEMB také mnohem vyšší poplatek za vedení internetového bankovníctví. ČS si ve všech sledovaných letech účtovala 25 Kč měsíčně, GEMB v prvních třech letech 39 Kč a v následujících sedmi letech dokonce 49 Kč měsíčně za tuto službu. KB měla poplatek za vedení internetového bankovníctví také poměrně vysoký, ale na rozdíl od GEMB ho snižovala. V prvních dvou letech svým klientům za využívání této služby strhávala měsíčně 44 Kč a v následujících osmi letech snížila poplatek na 39 Kč.

Dalšími významnými položkami byly příkazy k úhradě na přepážce, výběry hotovosti z bankomatu jiné banky a zasílání papírových výpisů z účtů. U těchto služeb měly všechny banky, především v posledních letech, vysoké poplatky.

Za výběry hotovosti z bankomatu jiné banky měly všechny banky v posledních letech poplatek okolo 40 Kč za provedení služby. Na začátku sledovaného období se od ostatních bank odchylovala ČS, která v prvních pěti letech měla tuto službu za 25 Kč, avšak navíc klient musel hradit 0,50 % z vybírané částky. Od roku 2011 však ČS zpoplatňovala tuto službu obdobně jako GEMB a KB.

Poplatek za papírový výpis z účtu se u všech tří bank v průběhu sledovaných let zvyšoval. ČS z počátku tento poplatek odvíjela od výše poštovního za obvyčejné zásilky do 50g, jehož cena byla okolo 10 Kč. V posledním roce, stejně jako ostatní banky, za-

vedla jednotný poplatek za zaslání papírového výpisu z účtu. Tento poplatek byl u KB ve výši 30 Kč a u ostatních dvou bank 25 Kč za zaslání výpisu.

Vysoké poplatky za provedení příkazu k úhradě na přepážce vykompenzovala KB a ČS nabídkou sběrného boxu, který byl levnější. Poplatky za provedení tohoto příkazu byly u všech bank velice vysoké a stále se zvyšovaly. ČS si účtovala za tuto službu z počátku poplatek 45 Kč, později 55 Kč a v posledním roce dokonce 80 Kč. Od začátku sledovaného období však měla ČS k dispozici sběrný box, kde byl poplatek výrazně nižší. V posledním sledovaném roce byl dokonce rozdíl mezi poplatky za tyto dva způsoby provedení příkazu 60 Kč, jelikož příkaz k úhradě prostřednictvím sběrného boxu byl pouze za 20 Kč. GEMB měla za tuto službu v prvním roce poplatek 29 Kč, v dalších dvou se vyšplhal na 39 Kč, poté opět vzrostl na 45 Kč a od roku 2012 byl tento poplatek ve výši 50 Kč za provedení příkazu. U KB byl tento poplatek pro klienta v porovnání s ostatními dvěma bankami z počátku nejpříznivější, jelikož si za provedení příkazu strhávala v prvních třech letech 20 Kč a v dalších třech letech 29 Kč. V následujících čtyřech letech zavedla možnost sběrného boxu za 39 Kč, avšak bez jeho využití byl poplatek opět navýšen na 69 Kč.

Zajímavým faktem je to, že všechny banky si účtují za příchozí platby poplatek 5 Kč. Pouze v posledních třech letech je u GEMB tento poplatek 6 Kč, což ovšem není tak významný rozdíl.

Všechny banky mají ve všech letech bez poplatku zřízení inkasa a TP, změnu TP provedenou elektronickým způsobem a platby kartou u obchodníků. Podobná výše je také u poplatku za příkaz k úhradě provedený elektronicky, který se u ČS pohybuje v rozmezí 2 Kč až 5 Kč, u GEMB od 3 Kč do 6 Kč a u KB od 3 Kč do 4 Kč za elektronicky provedený příkaz.

Pro všechny banky také platilo, že měly jednotné poplatky pro odchozí platby z TP bez ohledu na to, jakým způsobem byla tato platba uskutečněna. Poplatky za tyto odchozí transakce měla nejvyšší GEMB, ale rozdíly nebyly tak výrazné. Vždy se tento poplatek pohyboval v rozmezí od 4,5 Kč do 8 Kč za odchozí částku z TP.

Poplatek za realizaci vkladu hotovosti na běžný účet na přepážce byl bez poplatku u KB. U ostatních dvou bank byl tento vklad zpoplatněn. Nejvyšších částek poplatků u této služby dosahovala ČS, která si za vklad hotovosti v prvních pěti letech účtovala 8 Kč, oproti GEMB, která měla za realizaci této služby poplatek v prvních pěti letech

6 Kč. Od roku 2011 již ani tyto dvě banky uskutečnění vkladu na přepážce nezpoplatňovaly.

Dalším sledovaným poplatkem byl příkaz k inkasu. Jeho vývoj byl u všech bank podobný. Tento poplatek byl u ČS a GEMB stejný jako poplatek za odchozí platbu z TP. U KB se v prvních třech letech lišil, a to tak, že za odchozí platbu z TP si banka účtovala 4,5 Kč a za příkaz k inkasu pouze 3 Kč. Od roku 2009 až do konce sledovaného období byly však obě tyto služby zdraženy na 6 Kč. Příkaz k inkasu poskytovala nejlevněji ČS, která měla poplatek ve všech letech ve výši 5 Kč. GEMB měla poplatek za příkaz k inkasu v porovnání s ostatními dvěma sledovanými bankami nejvyšší. V prvních šesti letech byl tento poplatek ve výši 6 Kč a v dalších čtyřech letech dokonce 8 Kč.

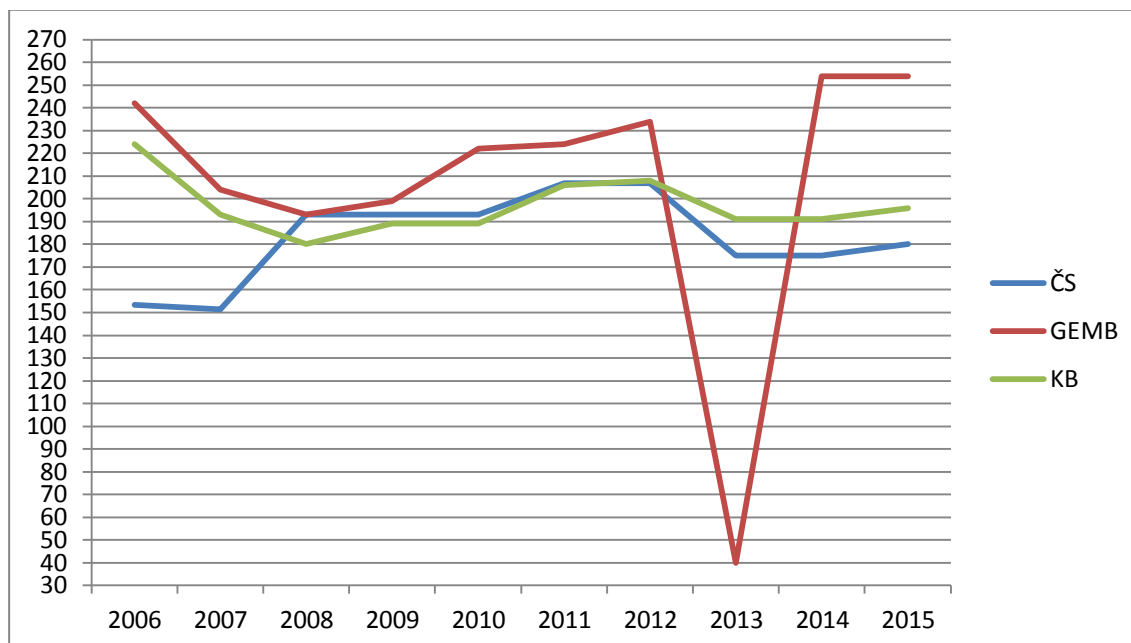
Poplatky za výběry hotovosti z bankomatu se, jak již bylo uvedeno, liší podle toho, zda jsou realizovány z bankomatu vlastní nebo jiné banky. Poplatky za výběry hotovosti z vlastního bankomatu nabízejí všechny banky u většiny běžných účtů zdarma. Pokud jsou však zpoplatněny, je jejich částka nejvyšší u GEMB, která si za výběr hotovosti v posledních letech účtovala 15 Kč. Nejlevněji byla tato služba poskytována u ČS, která si ve všech sledovaných letech kromě posledního roku účtovala poplatek 6 Kč za uskutečnění výběru. V posledním roce poplatek klesl na 5 Kč.

4.2.5 Vývoj nákladů spojených s využíváním běžného účtu

V grafu 14 je zobrazen vývoj nákladů, které měsíčně hradil sledovaný klient s využíváním běžného účtu. Do tohoto grafu byly zadány náklady klienta za využívání služeb a běžného účtu, který byl v daném roce pro sledovanou banku vyhodnocen jako nejvýhodnější.

Z tohoto grafu je patrné, že i přesto, že se stále zvyšují bankovní poplatky za služby využívané typickým klientem, tak náklady, které za měsíc klient hradí, nemají stejný průběh. Je to proto, že klient vybírá takové produkty, v rámci kterých má velké množství služeb bez poplatků, tudíž jeho měsíční náklady změny jednotlivých bankovních poplatků neovlivní.

Graf 14: Vývoj měsíčních nákladů typického klienta spojených s využíváním běžného účtu v letech 2006 - 2015 u jednotlivých bank (v Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování podle sazebníků poplatků ČS, KB, GEMB platných v letech 2006 - 2015

Z grafu lze vyvodit, že nejvíce nákladné jsou běžné účty GEMB, která měla i nejvyšší částky u součtů individuálních poplatků. Jediným propadem je rok 2013, kdy GEMB nalákala velké množství klientů na konto Genius Gratis, kde typický klient hradil pouze poplatek za výběr hotovosti z bankomatu jiné banky.

Na začátku i na konci sledovaného časového intervalu nabízela nejlevnější běžné účty ČS, ale v průběhu let se také KB několikrát stala bankou, u níž vyšly měsíční náklady klienta nejnižší. Bylo tomu tak od roku 2008 do roku 2011.

4.3 Vyhodnocení a návrh doporučení

V teoretické části, která se zabývala obecnou charakteristikou základních pojmů v oblasti bankovníctví a bankovních poplatků, bylo zmiňováno, že pro ČR jsou typické vysoké bankovní poplatky. Před zavedením regulace podle Směrnice Evropského parlamentu a Rady a Zákona o platebním styku byl poplatek za vedení účtu v ČR vyšší než průměr EU. Pouze čtyři státy z dvaceti sedmi členských států EU měly tuto částku vyšší. I přes tuto skutečnost však docházelo v průběhu posledních let ke snižování výnosů z poplatků a provizí v celém bankovním sektoru. Tento trend byl způsoben tím, že se zvyšoval podíl malých bank, které nabízely levnější bankovní účty a neúčtovaly si tak

vysoké bankovní poplatky, čímž byly nuceny i velké banky, které měly většinový podíl na celém bankovním sektoru, nabídnout klientům levnější služby. Celý bankovní sektor byl a je však ve velice dobré kondici. Informace dostupné na stránkách Ministerstva financí a ČNB pojednávají o tom, že bankovní sektor má stále se zvyšující kapitálovou přiměřenost, která bankám napomáhá vyrovnat se s neočekávanými nepříznivými výkyvy v ekonomice. Stále lepších výsledků také dosahují výsledky hospodaření, likvidita a objem poskytnutých úvěrů a vkladů, které likviditě napomáhají. Odolnost bankovního sektoru také dokazuje jeho nedotčení v době ekonomické krize. I přes to, že jsou české banky kritizovány za nepřiměřeně vysoké bankovní poplatky, tak jim zůstávají klienti věrní.

Cílem této práce bylo mimo jiné také zhodnotit, zda platí výše uvedený předpoklad o tom, že jsou bankovní poplatky v českých bankách stále nepřiměřeně vysoké. Z výsledků analýzy pojednávající o vývoji výše bankovních poplatků u vybraných tří bank jsou patrné různé trendy, ale je z ní zřejmá skutečnost, že se bankovní poplatky stále zvyšují. Tento výsledek je však ovlivněn poplatkovou politikou českých bank. Tyto banky se totiž snaží zvýhodňovat určité služby. Z výsledků vlastní práce je zřejmé, že se banky snaží přimět klienty k tomu, aby využívali bankovní služby pomocí přímého bankovníctví. V této oblasti se totiž bankovní poplatky v průběhu sledovaného období snižují. Banky se snažily zvýhodnit ty služby, jejichž poskytování je pro ně méně nákladné, a touto službou je právě přímé bankovníctví. Naopak nákladnější je pro ně zřízení služeb na přepážce, a proto jsou tyto služby oproti elektronickému využití mnohem dražší. Některé banky zavedly možnost využít místo přepážky sběrný box, který je dostupný na pobočce banky a do něhož klienti mohou vhodit například příkaz k úhradě, který banka později zpracuje. Také je z výsledků patrný trend, že banky chtějí navést klienty k tomu, aby zůstávali věrní své bance a využívali pouze její služby. Ovlivňují to tím, že zavádějí velice vysoké bankovní poplatky například za výběry hotovosti z bankomatu, který patří jiné bance. Každá banka také účtuje poplatek 2 Kč za provádění platby do jiné banky. Kvůli vzájemné konkurenci mají banky podobný způsob poskytování některých služeb zdarma. Pro tři sledované banky v současné době platí, že platby kartou u obchodníků, změny a zřízení TP a odchozí platby z něj provedené jsou zdarma. Stále zvyšující se poplatek je v případě, že klient místo elektronického způsobu využije způsob papírový u zaslání výpisu z účtu. Tato skutečnost opět dokazuje, že banky zvýhodňují elektronické uživatele. Výsledkem tedy je, že tyto banky

jsou velice ovlivněny vzájemnou konkurencí a mají podobný charakter zavádění či rušení poplatků. Příkladem zrušení poplatku je vklad hotovosti, který měly tyto tři banky na začátku sledovaného období zpoplatněny, ale postupem času ho všechny zrušily a poskytují tuto službu zdarma.

Doporučením pro klienta je tedy využívat služby pomocí přímého bankovníctví, protože je tento způsob mnohem levnější než přepážkový. Také by klient měl sledovat nabídku balíčků a zvýhodnění, kterých by mohl využít. V současné době je trend zavádění balíčků služeb k běžným účtům zdarma. Klient může využít nabídky, že si měsíčně připlatí za dražší běžný účet, ale má v něm zahrnuté větší množství služeb zdarma, tudíž se mu tento dražší účet nakonec vyplatí spíše, než využití levnějšího účtu, u kterého by musel platit navíc velké množství poplatků při využívání bankovních služeb. Některé banky také nabízejí možnost přikoupení balíčku služeb navíc k běžnému účtu. Tato skutečnost byla sledována u GEMB, která nabízela tzv. transakční balíček. Ten v sobě zahrnoval neomezený počet příchozích a odchozích transakcí za jednotnou měsíční cenu.

Výsledkem analýzy je také to, že i přesto, že se stále zvyšuje celková suma bankovních poplatků, měsíční náklady klienta tuto tendenci nemají. Je tomu tak právě proto, že banky nabízejí balíčky služeb zdarma v rámci jednotné měsíční částky. Dalo by se říci, že tato částka má formu paušálu. Klient zaplatí tuto jednotnou částku vždy za daný měsíc a neplatí navíc žádné poplatky, pokud využívá ty služby, které jsou k danému účtu nabízeny zdarma. Díky této skutečnosti pak nejsou jeho měsíční náklady ovlivněny změnami jednotlivých bankovních poplatků. Klient si může vybrat běžný účet podle jeho profilu. Pasivní bankovní klient využije spíše levnější bankovní účty, které nenabízejí velké množství služeb zdarma. Aktivní bankovní klient si naopak raději připlatí za dražší běžný účet, který v sobě zahrnuje velké množství služeb zdarma. Některé banky také zvýhodňují aktivní uživatele bankovního účtu. Například ČS nabízí svým klientům tzv. Program výhod, díky kterému mohou aktivní uživatelé ušetřit určité procento z částky za vedení účtu.

Banky nabízejí služby svým klientům v závislosti na tom, o jaký typ klienta se jedná. Rozdělují své služby podle toho, zda jsou poskytovány právníckým nebo fyzickým osobám. Dále rozdělují služby podle věku klienta. Některé běžné účty jsou vhodné pro děti, jiné pro studenty a jiné pro dospělou či starší klientelu.

5 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo vyhodnotit změny v bankovních poplatcích a v nabídce služeb vybraných bank. K tomu, aby byl naplněn tento cíl, byly využity metody shromáždění dat, jejich zpracování a následná analýza a komparace.

V teoretické části byla nejprve zpracována obecná charakteristika problematiky bankovníctví a poté se tato charakteristika konkrétně zaměřila na téma bankovních poplatků. V této části byly popsány základní pojmy a byl zde také zachycen vývoj bankovního sektoru v ČR před, během a po hospodářské krizi v roce 2008.

Vlastní práce poté detailně analyzovala strategii týkající se bankovních poplatků u tří vybraných bank, v rámci které byly individuálně sledovány bankovní poplatky spojené s využíváním běžných účtů vhodných pro typického bankovního klienta v jednotlivých letech od roku 2006 až do roku 2015. Podle profilu typického bankovního klienta, který stanovil Ing. Petr Nacher, majitel internetového portálu s názvem Bankovnipoplatky.com, bylo pro možné srovnání vybráno nejprve čtrnáct a následně sedmáct bankovních poplatků za služby, které takový klient využíval. Pro každý rok byl doporučen nejlevnější běžný účet.

V závěru vlastní práce byl graficky jako první znázorněn vývoj sumy bankovních poplatků pro každou ze tří bank a následně i vývoj nákladů typického klienta, spojených s využíváním běžného účtu. Následně došlo ke zhodnocení a porovnání činnosti a nabídky vybraných tří bank v průběhu sledovaného období a k vyhodnocení toho, jaké byly během sledovaného období pozorovány trendy ve vývoji bankovních poplatků a v nabídce bankovních služeb.

Z výsledků analýzy provedené ve vlastní části bakalářské práce je zřejmé, že jsou banky velice ovlivněny konkurencí, podle které řídí svou poplatkovou politiku. Charakter zpoplatňování bankovních služeb je totiž u vybraných tří bank velice podobný. Platí, že jednotlivé bankovní poplatky se zvyšují, avšak snižují se poplatky za služby využívané pomocí přímého bankovníctví. V průměru však jejich celková suma roste. Tuto tendenci však nevykazují měsíční náklady klientů využívající běžné účty, a to z důvodu nového trendu zavádění balíčků služeb zdarma k běžným účtům.

Summary

Keywords: bank, bank charges, bank's sector of the Czech Republic, the competitive environment of banks

This bachelor thesis is dedicated to the analysis of changes in bank charges in three selected banks from 2006 to 2015. On account of wide range of bank charges, only charges for a usual bank client who uses only some bank services are selected. His profile was constructed by Ing. Petr Nacher, the owner of the server www.bankovnipoplatky.com, and is based on data selected from Czech banks. The aim of this thesis is to record the development of bank charges and changes in current account offer of selected banks in the term before and after economic crisis and under pressure from the bank clients. To meet a target the data about bank chargers were collected from the lists of tariffs and subsequently recorded to the tables. The changes in bank chargers and banks offers of current accounts are evaluated in this thesis.

The outcome of the analysis shows that the banks are very affected by the competitive environment and that is why the method of pricing services regarding typical bank client is analogous. The bank's sector wasn't very concerned by the economic crisis so the results don't indicate any significant changes before and after the period of this crisis. It was evaluated that bank charges increase but costs of typical client don't show this tendency because of the offer of a pack of bank services. Some possible recommendations for a typical bank client how to save on chargers are suggested at the end of the thesis. The trends used by banks to lure a larger amount of clients are also evaluated

Seznam použité literatury

Bibliografické zdroje

Bankovníctví v proměnách času: sborník textů k 20 letům České bankovní asociace. (2012). *Bankovníctví v proměnách času: sborník textů k 20 letům České bankovní asociace*. Praha: Česká bankovní asociace.

Buckley, A. (2012). *International finance: a practical perspective*. New York: Pearson.

Černohorský, J., & Teplý, P. (2011). *Základy financí*. Praha: Grada.

Dvořák, P. (1999). *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde.

Jílek, J. (2013). *Finance v globální ekonomice: Peníze a platební styk*. Praha: Grada.

Kašparovská, V. & kol. (2006). *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. Praha: C.H. Beck.

Liška, P., Elek, Š., & Marek, K. (2014). *Bankovní obchody*. Praha: Wolters Kluwer.

Mejstřík, M., Pečená, M., & Teplý, P. (2014). *Bankovníctví v teorii a praxi: Banking in theory and practice*. Praha: Karolinum.

Polouček, S. & kol. (2006). *Bankovníctví*. Praha: C.H. Beck.

Revenda, Z., Mandel, M., Kodera, J., Musílek, P., Dvořák, P., & Brada, J. (2005). *Peněžní ekonomie a bankovníctví* (4th ed.). Praha: Management Press.

Schlossberger, O. (2012). *Platební služby*. Praha: Management Press.

Vávrová, E. (2014). *Finanční řízení komerčních pojišťoven*. Praha: Grada

Elektronické zdroje

Bank Accounts. (2016). *European Commission: Consumers*. Retrieved January 15, 2016 from http://ec.europa.eu/consumers/financial_services/bank_accounts/index_en.htm

Bankovní poplatky. *Peníze.cz*. 2000-2016. Retrieved February 17, 2016 from <http://www.penize.cz/bankovni-poplatky>

Bučková, V. (2010). Riziko likvidity a jeho význam v bankovní sféře. *Finance.cz*. Retrieved November 22, 2015 from <http://www.finance.cz/zpravy/finance/280516-riziko-likvidity-a-jeho-vyznam-v-bankovni-sfere/>

Čelikovský, F. (2014). Běžný účet v Česku? Dražší a nepřehlednější než v okolních zemích. *Investujeme.cz*. Retrieved November 22, 2015 from <http://www.investujeme.cz/bezny-ucet-v-cesku-drazsi-a-neprehlednejsi-nez-v-okolnich-zemich/>

Čermák, P. (2009). Jak poznat dobrou banku. *Peníze.cz*. Retrieved January 2, 2016 from <http://www.penize.cz/investice/53528-jak-poznat-dobrou-banku>

Česko. (1992). *Zákon ze dne 20. prosince 1991 o bankách: Zákon o bankách* (Sbírka zákonů České republiky, 5, pp. 98-105). Praha, Czech Republic: Ministerstvo vnitra ČR. Retrieved December 14, 2015 from [http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zako-](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=21/1992%20&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)
[nu/SearchResult.aspx?q=21/1992%20&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=21/1992%20&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

Česko. (2009). *Zákon ze dne 22. července 2009 o platebním styku* (Sbírka zákonů České republiky, 89, pp. 4174-4210). Praha, Czech Republic: Ministerstvo vnitra ČR. Retrieved February 10, 2016 from [http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=284/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)
[zako-](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=284/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)
[nu/SearchResult.aspx?q=284/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=284/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

Češi ve velkém migrují k novým a modernějším bankám. Na poplatcích přitom platí stále víc. (2015). *Hospodářské noviny: www.ihned.cz*. Retrieved November 25, 2015 from [http://byznys.ihned.cz/c1-64734010-cesi-ve-velkem-migruji-k-novym-a-](http://byznys.ihned.cz/c1-64734010-cesi-ve-velkem-migruji-k-novym-a-modernejsim-bankam-na-poplaticich-pritom-plati-stale-vic)
[modernejsim-bankam-na-poplaticich-pritom-plati-stale-vic](http://byznys.ihned.cz/c1-64734010-cesi-ve-velkem-migruji-k-novym-a-modernejsim-bankam-na-poplaticich-pritom-plati-stale-vic)

Čisté příjmy bank z poplatků a provizí loni klesly o 1,7 mld. Kč. (2016). *Finanční noviny: Ekonomický server ČTK*. Retrieved March 25, 2016 from [http://www.financninoviny.cz/zpravy/ciste-prijmy-bank-z-poplatku-a-provizi-loni-](http://www.financninoviny.cz/zpravy/ciste-prijmy-bank-z-poplatku-a-provizi-loni-klesly-o-1-7-mld-kc/1329155)
[klesly-o-1-7-mld-kc/1329155](http://www.financninoviny.cz/zpravy/ciste-prijmy-bank-z-poplatku-a-provizi-loni-klesly-o-1-7-mld-kc/1329155)

European Parliament and the Council of the European Union. (2014). *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/92/EU ze dne 23. července 2014 o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním*

účetům se základními prvky. (Úřední věstník EU, L 257, pp. 214-246). Brusel, Belgium: European Parliament and the Council of the European Union. Retrieved September 22, 2015 from <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1459525275252&uri=CELEX:32014L0092>

European Parliament and the Council of the European Union. (2015). *Nariadení Evropského parlamentu a rady (EU) 2015/751 ze dne 29. dubna 2015 o mezibankovních poplatcích za karetní platební transakce* (Úřední věstník EU, L 123, pp. 1-15). Štrasburk, France: European Parliament and the Council of the European Union. Retrieved September 22, 2015 from <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1459523701906&uri=CELEX:32015R0751>

Moniová, E. (2015). Banky zlevňují účty, ale berou si další poplatky. *Idnes.cz: ekonomika*. Retrieved January 2, 2016 from http://ekonomika.idnes.cz/banky-si-berou-poplatky-za-jednoduche-operace-fax-/ekonomika.aspx?c=A150912_223515_ekonomika_jkk

O nás: Základní informace. (2016). *KB: Na partnerství záleží*. Retrieved March 22, 2016 from <https://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace/>

O společnosti GE Money. (2001-2016). *GE Money Česká republika*. Retrieved March 22, 2016 from <https://www.gemoney.cz/o-nas/ge-money>

Presentation and comparison of payment account fees: Directive on payment accounts - Factsheet 1. (2012). *European Commission: Health and food safety*. Retrieved October 11, 2015 from http://ec.europa.eu/dgs/health_food-safety/pressroom/bank-accounts_en.htm

Profil České spořitelny. (2016). *Česká spořitelna*. Retrieved March 22, 2016 from <http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>

Rod, A. (2010). Proč jsou poplatky pro banky důležité? *Hospodářské noviny: www.ihned.cz*. Retrieved September 27, 2015 from http://ihned.cz/c3-46449100-000000_d-46449100-proc-jsou-poplatky-pro-banky-dulezite

Sbírka listin Česká spořitelna, a.s. (2015). *Veřejný rejstřík a sbírka listin*. Retrieved February 26, 2016 from <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=42178341&subjektId=711786&spis=73936>

Sbírka listin GE Money Bank, a.s. (2015). *Veřejný rejstřík a sbírka listin*. Retrieved March 22, 2016 from <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=22166166&subjektId=15311&spis=77687>

Sbírka listin Komerční banka, a.s. (2015). *Veřejný rejstřík a sbírka*. Retrieved March 22, 2016 from <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=42179856&subjektId=68415&spis=74106>

Slovník pojmů: Provize. (2003-2016). *Česká národní banka (ČNB)*. Retrieved January 13, 2016 from <http://www.cnb.cz/cs/obecne/slovník/p.html>

Více než polovina českých klientů bank si důvěru v banku spojuje s otázkou poplatků. (2014). *EY: Building a better working world*. Retrieved September 27, 2015 from http://www.ey.com/CZ/cs/Newsroom/News-releases/2014_Vice-nez-polovina-ceskych-klientu-bank-si-duveru-v-banku-spojuje-s-otazkou-poplatku

Výnosy z poplatků a provizí se u našich bank v roce 2015 opět snížily. (2015). *Bankovnipoplatky.com: Internetový ombudsman bankovních klientů*. Retrieved October 5, 2015 from <http://www.bankovnipoplatky.com/vynosy-z-poplatku-a-provizí-se-u-nasich-bank-opet-snizily-28948>

Výroční zpráva 2014. (2015). *Česká národní banka (ČNB)*. Retrieved February 22, 2016 from http://www.cnb.cz/cs/o_cnb/hospodareni/vyrocní_zpravy/download/vyrocní_zprava_2014.pdf

Výsledky XI. ročníku ankety. (2016). *Bankovnipoplatky.com: Internetový ombudsman bankovních klientů*. Retrieved March 29, 2016 from <http://www.bankovnipoplatky.com/vysledky-xi-rocníku-ankety-32534>

Za co platí průměrní Češi bankovní poplatky. (2008). *Bankovnipoplatky.com*. Retrieved September 27, 2015 from <http://www.bankovnipoplatky.com/za-co-plati-prumerni-cesi-bankovni-poplatky-4732.html>

Základní ukazatele o finančním trhu. (2016). *Česká národní banka (ČNB)*. Retrieved January 24, 2016 from http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.STROM_DRILL?p_strid=BA&p_lang=C
S

Zeman, M. (2016). Zisk bank za rok 2015 opět vzrostl. Porovnání výkonnosti bankovního sektoru. *Bankovní poplatky: internetový ombudsman bankovních klientů*. Retrieved March 29, 2016 from <http://www.bankovnipoplatky.com/zisk-bank-za-rok-2015-opet-vzrostl-porovnani-vykonnosti-bankovniho-sektoru-32532>

Změny mezibankovních poplatků za platební transakce: Model čtyřstranného karetního schématu. (2015). *Ministerstvo financí České republiky*. Retrieved September 27, 2015 from <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2015/zmeny-mezibankovnich-poplatku-za-platebn-21456>

Zpráva o finanční stabilitě 2014/2015: Slovníček pojmů: Rozdělení bank podle bilanční sumy. (2015). *Česká národní banka (ČNB)*. Retrieved October 11, 2015 from https://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/zpravy_fs/fs_2014-2015/fs_2014-2015.pdf

Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2014. (2015). *Česká národní banka (ČNB)*. Retrieved October 5, 2015 from https://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/download/dnft_2014_cz.pdf

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008. (2009). *Ministerstvo financí ČR: sekce Finanční trh - oddělení Analýzy finančního trhu*. Retrieved February 7, 2016 from <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2008/zprava-o-vyvoji-fin-trhu-v-roce-2008-3102>

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009. (2010). *Ministerstvo financí ČR: sekce Finanční trh - oddělení Analýzy finančního trhu*. Retrieved February 7, 2016 from <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2009/zprava-o-vyvoji-fin-trhu-v-roce-2009-6510>

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2010. (2011). *Ministerstvo financí ČR: sekce Finanční trh - oddělení Analýzy finančního trhu*. Retrieved February 7, 2016 from <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2010/zprava-o-vyvoji-fin-trhu-v-roce-2010-6513>

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2011. (2012). *Ministerstvo financí ČR: sekce Finanční trh - oddělení Analýzy finančního trhu*. Retrieved February 7, 2016 from

<http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2011/zprava-o-vyvoji-fin-trhu-v-roce-2011-6515>

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2012. (2013). *Ministerstvo financí ČR: oddělení 2701 - Analýzy finančního trhu*. Retrieved February 7, 2016 from <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2012/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-rok-2012-12640>

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2013. (2014) *Ministerstvo financí ČR: oddělení 2701 - Analýzy finančního trhu*. Retrieved February 7, 2016 from <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2013/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-v-roce-2-17959>

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2014. (2015). *Ministerstvo financí ČR: oddělení 2701 - Analýzy finančního trhu*. Retrieved February 7, 2016 from <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2014/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-v-roce-2-21618>

ZUNO Bank. (2016). Poplatky, nevýhodné podmínky a špatný přístup. Proč Češi mění banky. *Investujeme.cz*. Retrieved March 5, 2016 from <http://www.investujeme.cz/poplatky-nevyhodne-podminky-a-spatny-pristup-proc-cesi-meni-banky/>

Seznam použitých zkratek

ČNB	Česká národní banka
EU	Evropská Unie
ČR	Česká republika
ČS	Česká spořitelna, a.s.
KB	Komerční banka, a.s.
GEMB	GE Money Bank, a.s.
ČSOB	Československá obchodní banka, a.s.
Kč	koruna česká
mil	milion
TP	trvalý příkaz
VH	výsledek hospodaření
HDP	hrubý domácí produkt

Seznam obrázků, tabulek a grafů

Seznam obrázků

Obrázek 1: Model čtyřstranného karetního schématu 25

Seznam tabulek

Tabulka 1: Rozdělení bankovního sektoru z hlediska jeho struktury (v %) 7

Tabulka 2: Bilanční suma za celý bankovní sektor v jednotlivých letech (v mil. Kč)... 12

Tabulka 3: Výsledky hospodaření za celý bankovní sektor (v mil. Kč)..... 16

Tabulka 4: Současný trend zisků z bankovních poplatků (v mil. Kč)..... 28

Tabulka 5: Podíl zisků z poplatků a provizí a úrokových zisků na výsledku hospodaření za celý bankovní sektor (v mil. Kč) 28

Tabulka 6: Služby využívané typickým klientem 38

Tabulka 7: Základní konsolidované finanční údaje ČS pro rok 2014 40

Tabulka 8: Přehled o finanční situaci GEMB 42

Tabulka 9: Přehled o finanční situaci KB 44

Tabulka 10: Přehled poplatků za bankovní služby ČS v roce 2006 (v Kč) 48

Tabulka 11: Přehled poplatků za bankovní služby ČS v roce 2007 (v Kč) 48

Tabulka 12: Přehled poplatků za bankovní služby ČS v roce 2008 (v Kč) 51

Tabulka 13: Přehled poplatků za bankovní služby ČS v roce 2011 (v Kč) 52

Tabulka 14: Přehled poplatků za bankovní služby ČS v roce 2013 (v Kč) 54

Tabulka 15: Přehled poplatků za bankovní služby ČS v roce 2014 (v Kč) 56

Tabulka 16: Přehled poplatků za bankovní služby v roce 2015 (v Kč)..... 57

Tabulka 17: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2006 (v Kč) 62

Tabulka 18: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2007 (v Kč) 63

Tabulka 19: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2008 (v Kč) 64

Tabulka 20: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2009 (v Kč) 65

Tabulka 21: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2011 (v Kč) 67

Tabulka 22: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2012 (v Kč) 69

Tabulka 23: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2013 (v Kč) 70

Tabulka 24: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2014 (v Kč) 70

Tabulka 25: Přehled poplatků za bankovní služby KB v roce 2015 (v Kč) 71

Tabulka 26: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2006 (v Kč) 75

Tabulka 27: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2007 (v Kč) 76

Tabulka 28: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2008 (v Kč) 77

Tabulka 29: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2009 (v Kč)	78
Tabulka 30: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2010 (v Kč)	80
Tabulka 31: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2011 (v Kč)	81
Tabulka 32: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2012 (v Kč)	82
Tabulka 33: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2013 (v Kč)	84
Tabulka 34: Přehled poplatků za bankovní služby GEMB v roce 2015 (v Kč)	85
Tabulka 35: Výše jednotlivých bankovních poplatků za služby nabízené ČS v období od roku 2006 do roku 2015 (v Kč).....	89
Tabulka 36: Výše jednotlivých bankovních poplatků za služby nabízené GEMB v období od roku 2006 do roku 2015 (v Kč)	90
Tabulka 37: Výše jednotlivých bankovních poplatků za služby nabízené KB v období od roku 2006 do roku 2015 (v Kč).....	90

Seznam grafů

Graf 1: Počet subjektů bank v ČR od roku 2009 do konce roku 2015.....	8
Graf 2: Podíl výsledků hospodaření z dílčích činností bank na celkovém VH za bankovní sektor (v mil. Kč)	14
Graf 3: Výnosy z poplatků a provizí za celý bankovní sektor (v mil. Kč).....	19
Graf 4: Poměr bankovních klientských depozit ke klientským úvěrům ke konci roku 2009	30
Graf 5: Objem zadlužení domácností v EU vzhledem k HDP v členských státech.....	32
Graf 6: Průměrné ceny běžných účtů v jednotlivých státech EU v roce 2009	34
Graf 7: Procentní podíl výnosů z poplatků a provizí a ostatních výnosech na čistých provozních výnosech ČS	41
Graf 8: Výnosy z poplatků a provizí ČS od roku 2009 do roku 2014 (v mil. Kč).....	41
Graf 9: Procentní podíl výnosů z poplatků a provizí a ostatních výnosů na čistých provozních výnosech.....	43
Graf 10: Výnosy z poplatků a provizí GEMB od roku 2009 do roku 2014 (v mil. Kč) .	43
Graf 11: Procentní podíl výnosů z poplatků a provizí a ostatních výnosů na celkových provozních výnosech.....	44
Graf 12: Výnosy z poplatků a provizí KB od roku 2009 do roku 2014 (v mil. Kč)	45
Graf 13: Vývoj sumy sledovaných bankovních poplatků od roku 2006 do roku 2015 (v mil. Kč).....	88
Graf 14: Vývoj měsíčních nákladů typického klienta spojených s využíváním běžného účtu v letech 2006 - 2015 u jednotlivých bank (v mil. Kč)	94